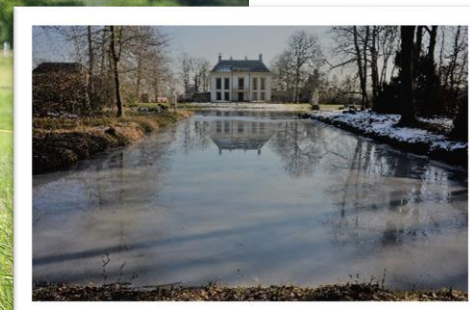

Begroting 2024
Meerjarenraming 2025 – 2027

INHOUDSOPGAVE

Aanbiedingsbrief	1
Financiële positie	3
Overzicht structureel begrotingssaldo	3
Gevolgen septembercirculaire 2023	10
Totaaloverzicht financiële mutaties	13
Baten en lasten per programmaonderdeel	15
Incidentele baten en lasten	16
Financiële uitgangspunten	17
PROGRAMMA 1. Een sociale en vitale gemeente	18
1A. Inwoners en bestuur	18
1B. Samen leven	19
1C Een veilige gemeente	26
Programma 1: Wat gaat het kosten	29
PROGRAMMA 2. Een aantrekkelijke gemeente	33
2A. Cultuur, recreatie en toerisme	33
2B. Economische vitaliteit	34
2C. Een bereikbare gemeente	34
Programma 2: Wat gaat het kosten	35
PROGRAMMA 3. Een leefbare gemeente	37
3A. Wonen en leefomgeving	37
3B. Duurzaamheid en milieu	42
3C. Beheer en onderhoud	47
Programma 3: Wat gaat het kosten	49
PROGRAMMA 4. Een financieel gezonde gemeente	52
4. Een financieel gezonde gemeente	52
Programma 4: Wat gaat het kosten	56

Paragrafen:

Paragraaf A: Lokale heffingen.....	57
Paragraaf B: Weerstandsvermogen en risicomanagement	66
Paragraaf C: Onderhoud kapitaalgoederen	73
Paragraaf D: Financiering	77
Paragraaf E: Grondbeleid	83
Paragraaf F: Verbonden partijen	86
Paragraaf G: Bedrijfsvoering.....	95

Bijlagen:

Bijlage 1: Investeringsplan 2023 - 2027	97
Bijlage 2: Reserves en voorzieningen	102
Bijlage 3: Subsidieplafond.....	104
Bijlage 4: Algemene dekkingsmiddelen	105
Bijlage 5: Baten en lasten per taakveld (Totaal).....	106
Bijlage 6: Baten en lasten per taakveld (exclusief BUCH)	111
Bijlage 7: Baten en lasten per taakveld (Bijdrage BUCH)	116

AANBIEDINGSBRIEF

Aan de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2024 aan. In deze begroting staat per programma aangegeven wat we in 2024 willen bereiken, welke activiteiten de gemeente Heiloo daarvoor wil gaan ondernemen en wat dit gaat kosten.

Heiloo Natuurlijk!

De basis voor deze programmabegroting is het collegeprogramma Heiloo Natuurlijk! We willen uitvoering geven aan de belangrijke thema's uit dit programma op het gebied van wonen, bereikbaarheid, leefbaarheid, duurzaamheid en groen. We willen verder bouwen aan een samenleving waarin iedereen mee kan doen.

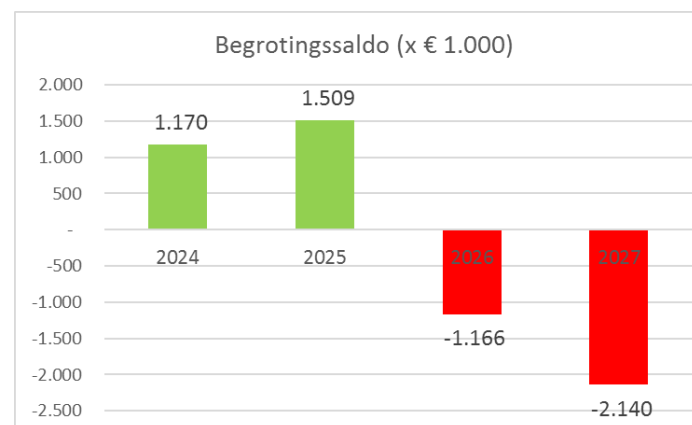
Kaders raad en advies VNG

De kaders die u het college heeft meegegeven bij de behandeling van de Kadernota 2024 zijn in lijn met het begrotingsadvies van de VNG. Deze kaders heeft het college gebruikt voor het samenstellen van de programmabegroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027. Dat betekent dat we voor de jaren 2024 en 2025 een sluitende begroting presenteren. Voor de jaren 2026 en 2027 hebben we een tekort, maar nemen in deze begroting geen maatregelen om deze tekorten om te buigen. We trekken samen met de VNG op in aanloop naar de verkiezingen en vorming van een nieuw kabinet om stevig van ons te laten horen om een reële vergoeding in het gemeentefonds te krijgen.

Sluitende begroting t/m 2025

We zijn tevreden dat het in deze onzekere tijden is gelukt om voor de jaren 2024 en 2025 een sluitende begroting te presenteren. In 2024 bedraagt de begroting € 65,2 mln aan baten en € 64,0 mln

aan lasten. Dit betekent een voordelig saldo van € 1,2 mln. Ten opzichte van de Kadernota 2024 verbetert het begrotingssaldo in alle jaren. Dit komt voornamelijk doordat in de septembercircular van het Rijk de algemene uitkering voor alle jaren naar boven is bijgesteld voor loon- en prijsindexatie en in 2027 ook voor het volumedeel. Onderstaand de ontwikkeling van het begrotingssaldo (exclusief incidentele baten en lasten) voor de jaren 2024 t/m 2027:

Met de positieve saldi in de jaren 2024 en 2025 kunnen we op korte termijn verder met de ambities uit het collegeprogramma Heiloo Natuurlijk! Tegelijkertijd baart de financiële ontwikkeling op langere termijn ons grote zorgen. Door de korting van het Rijk op de algemene uitkering ontstaat in 2026 een tekort van € 1,2 mln en dat loopt in 2027 op naar € 2,1 mln. Op een begrotingstotaal van ruim € 60 mln is dat een tekort van circa 3%. Dit betekent dat de gemeente Heiloo een flinke financiële uitdaging wacht bij de Kadernota 2025. Het tekort zorgt dat richting 2026 onze ambities nog scherper geprioriteerd moeten worden en lastige keuzes gemaakt moeten worden.

Geen duidelijkheid over financieel ravijn

Door de val van het kabinet Rutte IV zijn diverse onderwerpen door de Tweede Kamer 'controversieel' verklaard, waaronder de gemeentefinanciën. Hierdoor is bij de septembercirculaire geen duidelijkheid gekomen vanuit het Rijk over het eventueel verhogen van het gemeentefonds vanaf 2026. Daarbij is bij de presentatie van de Miljoenennota op Prinsjesdag duidelijk geworden dat het Rijk zelf heeft te maken met oplopende begrotingstekorten, waardoor het de vraag is of het Rijk het financieel ravijn van de gemeenten volledig gaat dichten.

Woonlasten stijgen in lijn met verwachte inflatie

De woonlasten voor onze inwoners bestaan uit de onroerendezaakbelasting (OZB), rioolheffing en afvalheffing. In 2024 stijgen de gemiddelde woonlasten voor woningeigenaren met 3,6%. Dit is gebaseerd op een stijging van de OZB met 3,1% en kostendekkende tarieven voor afval en riool. De inflatieverwachting van het CPB (augustus 2023) gaat uit van een inflatie van 3,8%.

Tot slot

De programmabegroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 bespreken we graag met u tijdens de raadsvergadering op 6 november 2023.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

Ciska de Jong
Gemeentesecretaris

Mascha ten Bruggencate
burgemeester

Leeswijzer

In de programmabegroting wordt allereerst de financiële positie uiteengezet, waarbij wordt ingegaan op de ontwikkeling van het begrotingssaldo, de uitkomst van de septembercirculaire, de belangrijkste financiële kengetallen en een overzicht van alle mutaties in deze begroting.

Vervolgens worden de programma's behandeld. Per programma wordt ingegaan op wat we als gemeente willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en hoeveel het mag kosten.

Daarna volgen de verplichte paragrafen. Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) bepaalt dat in de programmabegroting paragrafen worden opgenomen, waarin de beleidslijnen worden vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten en lokale heffingen. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan worden gebundeld in een kort overzicht.

Tot slot zijn de bijlagen opgenomen, waaronder het investeringsoverzicht, het subsidieplafond en de baten en lasten per taakveld.

FINANCIËLE POSITIE

In het onderdeel financiële positie wordt allereerst het verloop van het structureel begrotingssaldo gepresenteerd. Daarna volgt een overzicht met de baten en lasten per programmaonderdeel.

Vervolgens wordt ingezoomd op de ontwikkeling van een aantal belangrijke financiële kengetallen. Tot slot volgt de uitkomst van de septembercirculaire.

OVERZICHT STRUCTUREEL BEGROTINGSSALDO

In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van het begrotingssaldo weergegeven.

- A. Startpunt is het begrotingssaldo na de vaststelling van de programmabegroting 2023.
- B. t/m H. begrotingssaldo na de financiële mutaties t/m de raad van 30 oktober 2023.
- I. Verwacht begrotingssaldo na de gevolgen van de programmabegroting 2024.
- J. De incidentele baten en lasten worden in mindering gebracht om te komen tot het structurele begrotingssaldo.
- K. Structureel begrotingssaldo: begrotingssaldo minus de incidentele baten en lasten (= I -/- J).

(x € 1.000,-)	2024	2025	2026	2027
A. Begrotingssaldo na raad 7-11-2022	2.241 V	1.445 V	1.531 N	1.416 N
2e Firap 2022 Heiloo	291 N	294 N	293 N	293 N
B. Begrotingssaldo na raad 19-12-2022	1.949 V	1.151 V	1.824 N	1.709 N
Extra krediet 2e sporthal	5 V	82 N	80 N	78 N
C. Begrotingssaldo na raad 20-2-2023	1.954 V	1.069 V	1.904 N	1.787 N
Grondbank	30 N	31 N	31 N	31 N
Verbouwing en inrichting nieuw gemeentehuis	15 N	11 N	7 N	3 N
D. Begrotingssaldo na raad 27-3-2023	1.909 V	1.027 V	1.942 N	1.821 N
Nota actualisatie grondexploitatie	22 V	32 V	0	35 V
E. Begrotingssaldo na raad 30-5-2023	1.931 V	1.058 V	1.942 N	1.786 N
Kadernota 2024 / 1e Firap 2023	1.101 N	135 N	737 V	973 N
Verhoging investering nieuw gemeentehuis	23 N	23 N	22 N	21 N
F. Begrotingssaldo na raad 17-7-2023	807 V	901 V	1.227 N	2.781 N
SPUK energielasten	2 N	0	0	0

(x € 1.000,-)	2024	2025	2026	2027
Verduurzaming Muziek en dansschool	0	8 N	8 N	7 N
1e Firap BUCH	163 N	163 N	163 N	163 N
G. Begrotingssaldo na raad 25-9-2023	642 V	730 V	1.397 N	2.951 N
Route Regionale Jeugdhulp	24 N	0	0	0
Openbare verlichting beleidsplan	9 N	3 N	4 V	6 V
H. Begrotingssaldo na raad 30-10-2023	609 V	728 V	1.394 N	2.945 N
Programmabegroting 2024	561 V	782 V	228 V	805 V
I. Begrotingssaldo na raad 6-11-2023	1.170 V	1.509 V	1.166 N	2.140 N
Incidentele baten en lasten				
J. Totaal incidentele baten en lasten (-/-)	277 N	117 N	0	0
K. Structureel begrotingssaldo (excl. incidentele baten en lasten)	1.447 V	1.626 V	1.166 N	2.140 N

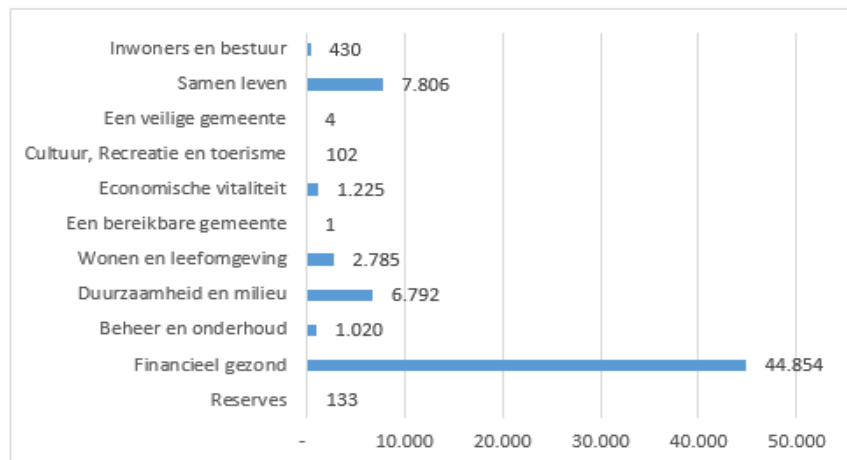
Opmerking:

- Om te komen tot het structureel begrotingssaldo (rij K) zorgt een incidentele last of nadeel (rij J) voor een verbetering van het begrotingssaldo, doordat deze uit het verwachte begrotingssaldo (rij I) wordt gehaald.
- De "N" achter het cijfer staat voor Nadeel en de "V" voor Voordeel

Baten

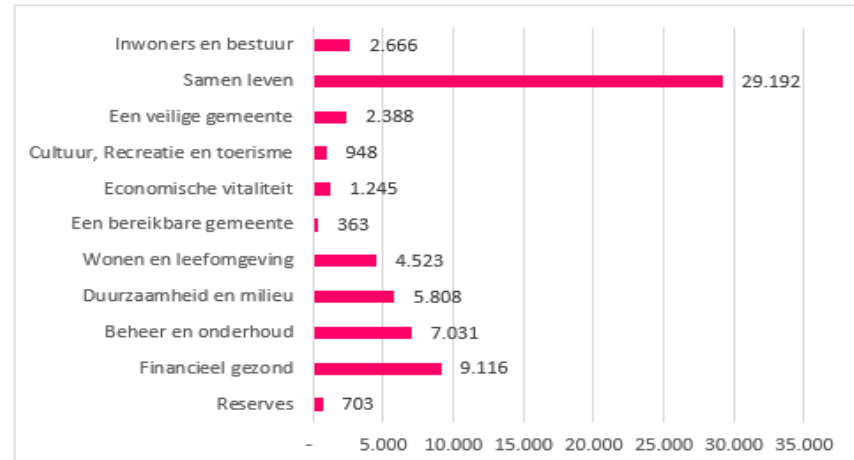
65,153 mln ➡

- ▶ De algemene uitkering (€ 38,8 mln) en de onroerende zaak belastingen (€ 5,6 mln) vormen de voornaamste inkomstenbron in het programmaonderdeel Financieel gezond (69%).
- ▶ Binnen Samen leven (12%) worden de baten voor het grootste deel gevormd door de uitkering vanuit het rijk voor de participatiewet (€ 3,6 mln) en voor de huisvesting en opvang Oekraïners (€ 2,6 mln).
- ▶ De baten in Duurzaamheid en milieu (10%) zijn voornamelijk de inkomsten vanuit riool en afval (samen € 6,3 mln).
- ▶ Wonen en leefomgeving (4%) bestaan uit de inkomsten vanuit kostenverhaal Zandzoom, de grondexploitatie Zuiderloo en de leges omgevingsvergunningen.
- ▶ De onderdelen Economische vitaliteit (grex Boekelermeer) en Beheer en onderhoud nemen ieder 2% van de inkomsten voor hun rekening.

Lasten

63,983 mln ⬅

- ◀ De grootste geldstroom (46%) gaat naar het programma Samen leven. De verschillende inkomensregelingen (€ 6,0 mln), de jeugdzorg (€ 5,1 mln) en WMO voorzieningen (€ 4,8 mln) zijn taakvelden met de hoogste lasten.
- ◀ Binnen Financieel gezond (14%) bestaat het grootste deel van de lasten uit overhead vanuit de werkorganisatie BUCH die niet naar de taakvelden kan worden onderverdeeld.
- ◀ Beheer en onderhoud (11%) bestaat primair uit openbaar groen (€ 2,2 mln) en verkeer en vervoer (€ 3,4 mln).
- ◀ Afval (€ 2,8 mln), riolering (€ 1,7 mln) en milieu/energietransitie (€ 1,3 mln) vormen de lasten van het onderdeel Duurzaamheid en milieu (9%).
- ◀ Wonen en leefomgeving (7%) bestaat onder meer uit de lasten voor de grondexploitatie Zuiderloo (€ 0,9 mln), kostenverhaal Zandzoom (€ 0,8 mln) en omgevingsvergunningen (€ 0,9 mln).
- ◀ De overige programmaonderdelen en de storting in de reserves vertegenwoordigen 13% van de totale lasten.

Structureel begrotingssaldo

Na verwerking van de mutaties uit de programmabegroting is het structurele begrotingssaldo voor de jaren 2024 en 2025 sluitend. Zie onderstaande tabel:

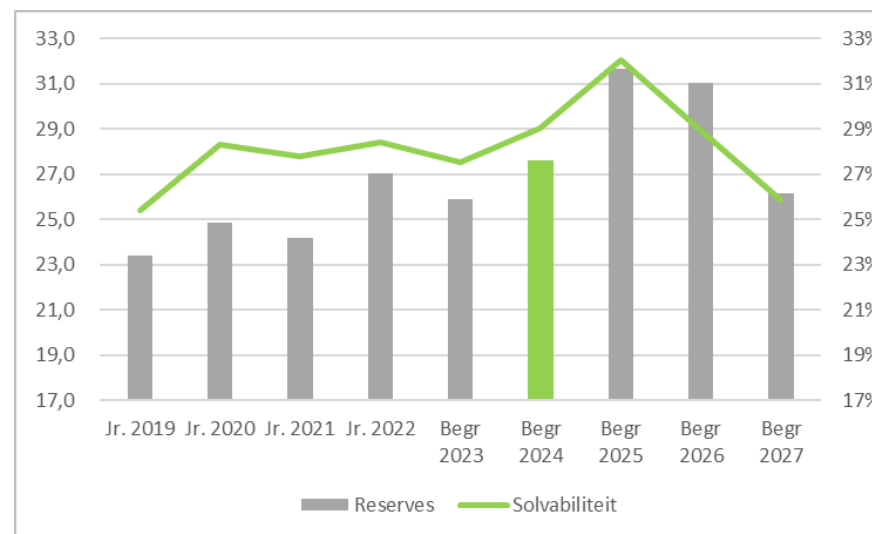
	Structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1.000,-)	2024	2025	2026	2027
1.	Saldo van baten en lasten	1.739	4.031	-586	-4.893
2.	Saldo mutaties reserves	-569	-2.522	-580	2.753
3.	Begrotingssaldo (1. + 2.)	1.170	1.509	-1.166	-2.140
4.	Waarvan incid. baten en lasten	-277	-117	0	0
5.	Structureel begrotingssaldo (3. -/- 4.)	1.447	1.626	-1.166	-2.140

De begroting in het jaar 2024 bedraagt (inclusief mutaties reserves) € 65,2 mln aan baten en € 64,0 mln aan lasten. Per saldo is er sprake van een voordelig begrotingsresultaat van € 1,2 mln. Wanneer de per saldo € 0,3 mln nadelige incidentele baten en lasten uit dit resultaat worden gehaald, bedraagt het structurele saldo € 1,4 mln voordelig.

Het meerjarige beeld is dat er in 2024 en 2025 flinke overschotten zijn. In 2026 ontstaat een stevig tekort, doordat het Rijk de algemene uitkering vanaf dat jaar heeft bevroren op een laag niveau. Het Rijk heeft aangegeven met gemeenten en provincies aan een nieuwe financieringssysteem te willen werken, maar door de val van het kabinet is het niet duidelijk wanneer dit wordt opgepakt.

Solvabiliteit neemt toe t/m 2025

De onderstaande grafiek geeft het verloop weer van de reserves en solvabiliteit in de tijd. De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

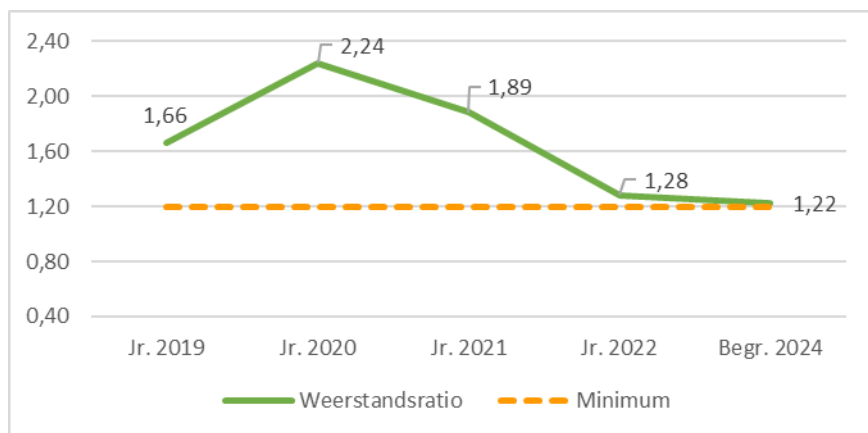

In 2024 bedragen de totale reserves circa € 27 mln met een solvabiliteit van 29%. In de BBV kengetallen krijgt deze ratio de kwalificatie “gemiddeld risico”. Een solvabiliteit lager dan 20% wordt gezien als “meest risicovol”. Tot en met 2025 stijgt het eigen vermogen door stortingen in de reserve grote projecten vanwege winstnemingen in de grondexploitatie. Daarnaast muteren de reserves door stortingen voor de bovenwijkse voorzieningen en de begrotingssaldi. De reserves nemen in 2027 af door de benodigde uitname voor de aansluiting A9 en door het nadelige saldo in dat jaar. In bijlage 2 treft u een geactualiseerd overzicht aan van de reserves en voorzieningen.

Weerstandratio daalt

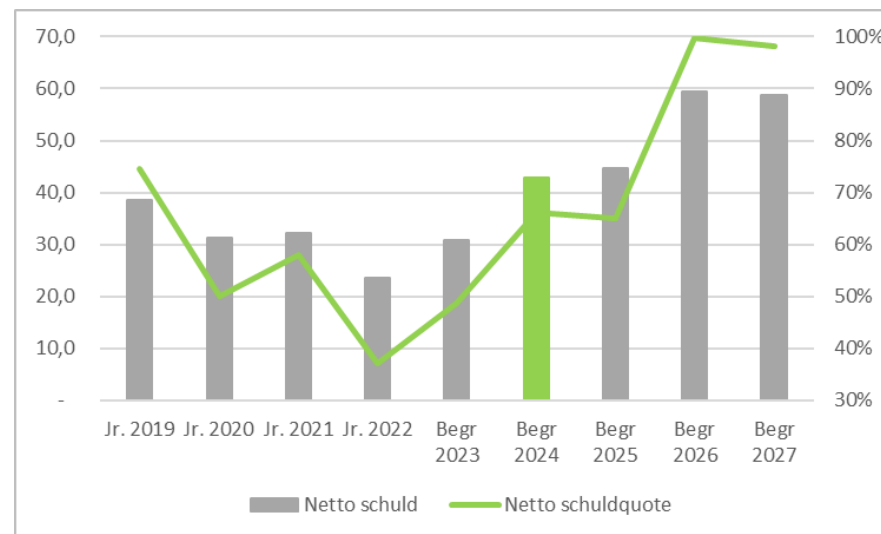
De weerstandratio is een kengetal waarmee de ingeschatte risico's wordt vergeleken met het beschikbare weerstandsvermogen. Hierdoor wordt zichtbaar of de gemeente voldoende buffer heeft om deze risico's op te kunnen vangen.

De weerstandratio komt in 2024 uit op 1,22 en duidt op een voldoende weerstandsvermogen. De ratio is gedaald ten opzichte van de laatste berekening bij de jaarrekening 2022. Dit komt door het lagere beschikbare weerstandsvermogen (buffer) om eventuele risico's op te vangen. De risico's zijn per saldo licht gedaald. Dit is nader toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen. De ratio ligt nog net boven het door de raad bepaalde minimum van 1,20.

Toename netto schuld

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen (baten).

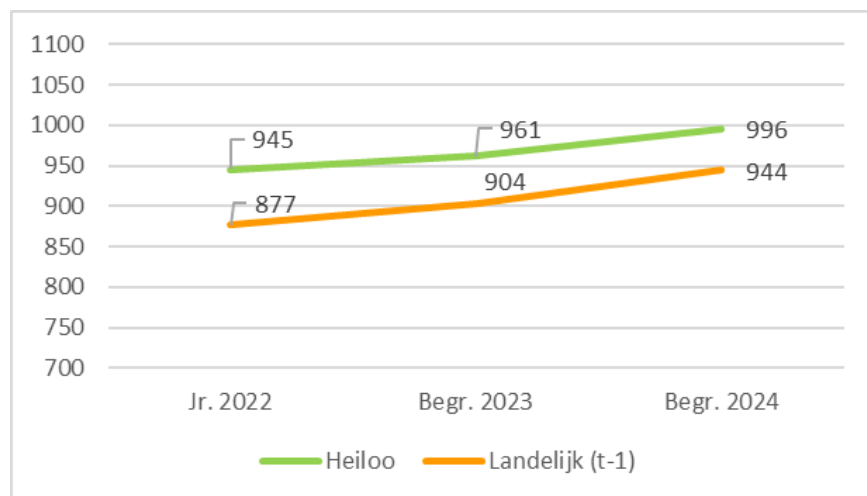

In 2024 bedraagt de netto schuldquote 66%. In de BBV kengetallen krijgt een netto schuldquote onder de 90% de kwalificatie “minst risicovol”. De verwachting is wel dat de netto schuldquote de komende jaren gaat stijgen vanwege de relatief hoge investeringsvolumes. Op basis van de laatste liquiditeitsprognose moet de gemeente Heiloo in 2027 voor € 10 mln extra lenen. In 2027 komt de netto schuldquote uit op 98%.

Woonlasten stijgen met 3,6%

De gemeentelijke woonlasten bestaan uit de onroerendezaakbelasting (OZB), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Onderstaand de ontwikkeling van de woonlasten:

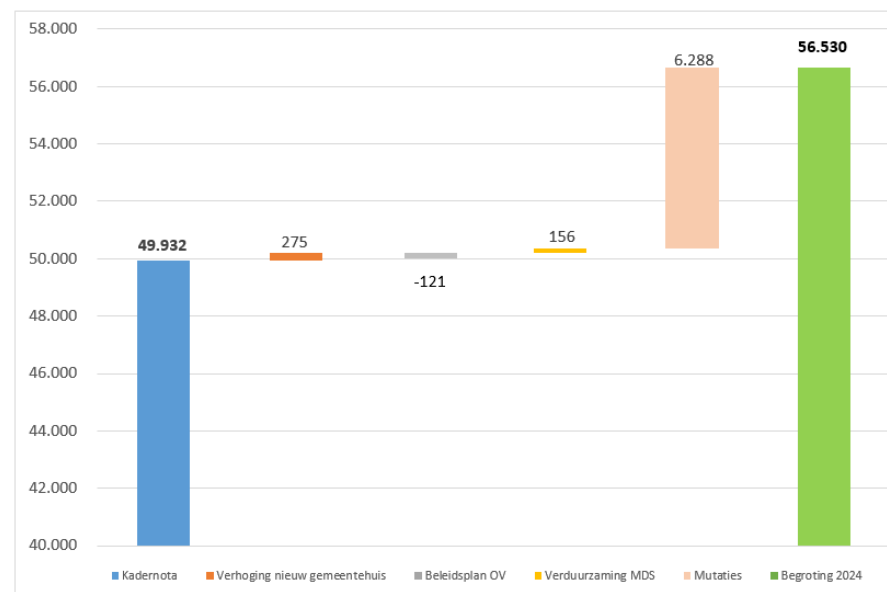
De (gemiddelde) woonlasten in Heiloo voor een meerpersoonshuishouden (koopwoning) nemen toe van € 961¹ in 2023 naar € 996 in 2024. Dit is een stijging van € 35 oftewel 3,6%. Deze stijging bestaat uit OZB (+ € 13), afval (€ 11) en riool (+ € 11). De woonlasten liggen hiermee circa 5% boven het landelijk gemiddelde (t-1). De OZB en het afvaltarief stijgen als gevolg van de toegepaste indexatie (CPI maart 2023: 3,1%). Voor riool wordt de tariefontwikkeling gevolgd zoals die is opgenomen in het door de raad vastgestelde Programma Water en Riolerings (PWR) 2023-2026. Hierbij is (naast de indexatie) de komende jaren een

¹ In de begroting 2023 is een bedrag aan woonlasten van € 969 gerapporteerd. Voor het aandeel van de variabele afvalstoffenheffing heeft een herberekening plaatsgevonden en deze is lager uitgekomen.

tariefstijging nodig om de lasten op korte termijn te dekken en de spaarvoorziening op te bouwen. Voor riool en afval is het uitgangspunt om een kostendekkend tarief te hanteren.

Hoger investeringsvolume

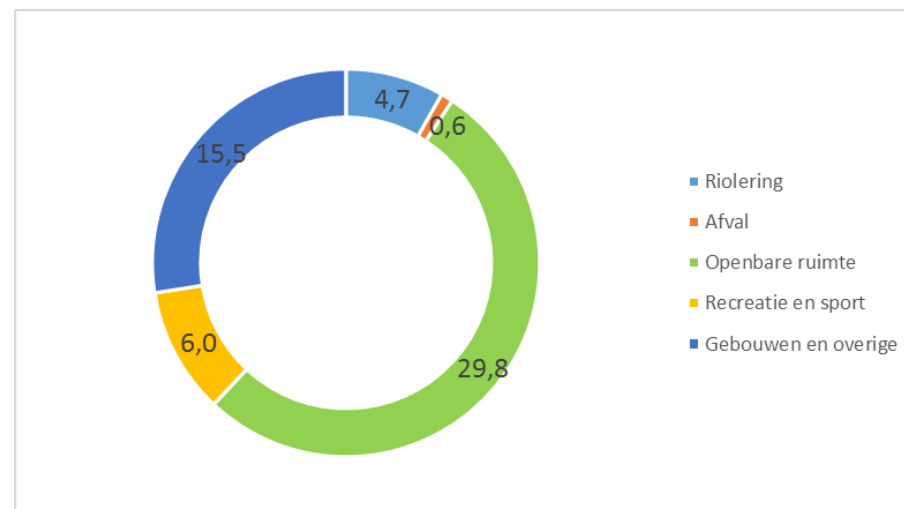
Bij de programmabegroting 2024 is het meerjareninvesteringsplan geactualiseerd en zijn de wijzigingen in de kapitaallasten verwerkt. Hierbij zijn ook investeringen vanuit 2023 doorgeschoven naar latere jaren. Voor een goede vergelijking van het investeringsvolume met de Kadernota wordt daarom onderstaand de totale (netto) investeringen over de periode 2023 t/m 2027 weergegeven:

De totale begrote (netto) investeringen komen over de periode 2023 t/m 2027 uit op € 56,5 mln. Het investeringsvolume stijgt daarmee met € 6,6 mln ten opzichte van de Kadernota. Deze stijging is opgebouwd uit de volgende elementen:

- Raadsvoorstel verhoging investeringskrediet nieuw gemeentehuis (€ 0,3 mln)
- Raadsvoorstel beleidsplan openbare verlichting (- € 0,1 mln)
- Collegevoorstel verduurzaming muziek en dansschool (€ 0,1 mln)
- Programmabegroting 2024 (€ 6,3 mln) de verhoging in deze begroting komt voornamelijk door de extra investeringen in de Vennewatersweg en de Zeeweg/Stationsweg.

Het grootste deel van de € 56,5 mln aan investeringen wordt gedaan in de openbare ruimte (met name wegen). Dit vertegenwoordigt 53% (€ 29,8 mln) van het totale investeringsvolume. Zie onderstaande verdeling over de clusters:

Voor de investeringskredieten geldt nog steeds dat de hoge indexatie van de afgelopen periode een risico oplevert, dat de investeringskredieten te laag zijn geraamd. In deze begroting zijn mede om deze reden de reconstructie Vennewatersweg en de Zeeweg/Stationsweg naar boven bijgesteld. Het grootste risico betreft het investeringskrediet aansluiting A9, die nog is gebaseerd op prijspeil 2021.

In bijlage 1 wordt het actuele meerjareninvesteringsplan weergegeven met een toelichting op de mutaties.

GEVOLGEN SEPTEMBER CIRCULAIRE 2023

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van het accres. Onderstaand is op basis van de septembercirculaire de nieuwe accresraming opgenomen voor het jaar 2024 en verder.

In de onderstaande tabel worden de financiële gevolgen van de septembercirculaire gepresenteerd ten opzichte van de meicirculaire. Per onderwerp wordt daarna een korte toelichting gegeven.

Nr	Onderdeel	2024	2025	2026	2027
	Beginstand (meicirculaire 2023)	38.271	38.510	35.298	34.931
	Uitkeringsfactor				
1	Accres en uitkeringsbasis	337	342	317	948
	Hoeveelheidsverschillen				
2	Hoeveelheidsverschillen	63	65	63	63
	Taak- en overige mutaties				
3	Aanpak (energie-)armoede	36	0	0	0
4	Rijksvaccinatieprogramma	5	5	4	4
5	Loon- en prijsbijstelling Jeugdzorg	38	22	0	0
6	Veiligheid decentrale bestuurders	7	7	7	0
7	Participatie	11	11	10	10
8	Overige	2	2	2	1
	Subtotaal:	99	47	23	15
	WOZ				
9	WOZ-waarden mutaties	16	16	16	16
	Totaal verschil	515	470	419	1.042
	Eindstand (sept.circulaire 2023)	38.786	38.980	35.717	35.973

1. **Accres en uitkeringsfactor**
Het accres bestaat uit een prijs/loon indexatie deel en een volumedeel. Het kabinet heeft vorig jaar aan de VNG voorgesteld om het volumedeel van het accres voor 2022–2025 vast te zetten op de stand van de Voorjaarsnota 2022. De VNG heeft met dit voorstel ingestemd om zo meer stabiliteit in de algemene uitkering te krijgen. Dit betekent dat de accresstanden voor de jaren 2022 tot en met 2025 voor gemeenten slechts nog wijzigen als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen. In de septembercirculaire is deze naar boven bijgesteld op basis van de inflatieverwachting van het CPB en levert een hogere uitkering op van ongeveer € 0,3 mln. Voor 2027 stijgt het volumedeel ten opzichte van de meicirculaire en betekent circa € 0,6 mln extra uitkering.
2. **Hoeveelheidsverschillen**
De algemene uitkering neemt toe doordat een aantal maatstaven zijn gestegen sinds de meicirculaire. Het gaat voornamelijk om het aantal inwoners met een loonkostensubsidie en het aantal inwoners met een migratieachtergrond.
3. **Aanpak (energie-)armoede**
Het kabinet heeft in totaal incidenteel € 200 mln voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar gesteld om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Het geld wordt beschikbaar gesteld voor de verwachte extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand. Voor Heiloo gaat dit om € 36.000.
4. **Rijksvaccinatieprogramma**
Vanaf december 2019 krijgen zwangere vrouwen maternale kinkhoestvaccinatie aangeboden door de Rijksoverheid. Vanaf 1 januari 2024 wordt de uitvoering van deze maternale kinkhoestvaccinatie formeel overgedragen aan de gemeenten en toegevoegd aan Rijksvaccinatieprogramma. Dit programma wordt uitgevoerd aan de GGD, waaraan deze extra middelen beschikbaar worden gesteld.
5. **Loon- en prijsbijstelling Jeugdzorg**
De loon- en prijsbijstelling voor jeugdzorg loopt sinds de herijking van het gemeentefonds mee in het reguliere accres. Wel had het Rijk hiervoor nog een reservering gemaakt in 2022, die nu wordt vrijgegeven in deze circulaire.
6. **Veiligheid decentrale bestuurders**
De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. Per 1 oktober 2023 wordt de werkgeversverantwoordelijkheid voor hun veiligheid daarom geëxpliciteerd met een wijziging van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Bij de advisering zal een breder pakket van preventieve maatregelen worden gehanteerd, waaronder fysieke, elektronische en digitale maatregelen. Gemeenten dienen op basis van de nieuwe regeling het beveiligingsadvies altijd over te nemen en de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen te bekostigen. In deze circulaire wordt hier een tegemoetkoming van € 7.000 per jaar tegenover gesteld voor de periode 2023-2026.

7. Participatie
Het participatiebudget voor de onderdelen WSW (Wet sociale werkvoorziening) en Nieuw begeleiding beschut werk worden apart bekostigd in het gemeentefonds. In deze circulaire wordt dit bedrag met circa € 10.000 verhoogd.
8. Overige
De algemene uitkering is bijgesteld met een aantal kleine mutaties voor de volgende onderdelen: Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (+ € 2.000), Wet visueel beperkten (- € 1.000) en Hulpmiddelen thuis laten staan (+ € 1.000)
9. WOZ waarden mutaties
Voor de berekening van de algemene uitkering wordt door het Rijk rekening gehouden met de zogenaamde belastingcapaciteit als (negatieve) verdeelmaatstaf. De uitkomst van deze verdeelmaatstaf wordt bepaald door de omvang van de WOZ-waarde van een gemeente en een daaraan gekoppeld gewicht, het zogenaamde (landelijk) rekentarief. Actualisatie van de laatste gegevens levert een voordeel op van € 16.000.

TOTAALOVERZICHT FINANCIËLE MUTATIES

In de volgende tabel worden alle financiële wijzigingen per programmaonderdeel weergegeven. Deze mutaties worden bij het betreffende programma nader toegelicht:

Nr	x € 1.000	PO	Bijdrage	korte omschrijving	2024		2025		2026		2027		I/S
1	aut	1a	Prog	Bijstelling vergoeding bestuur	5	V	5	V	5	V	5	V	S
2	aut	1a	Prog	Nieuwe aantallen rijbewijzen	12	V	11	V	14	V	29	V	S
3	aut	1a	Prog	Veiligheid decentrale bestuurders (septembercirculaire)	7	N	7	N	7	N	-		I
4	aut	1a	Prog	Vervroegde Tweede Kamerverkiezing	-		78	V	-		-		I
5	aut	1a	Prog	Verhogen verkiezingsbudget	15	N	-		15	N	15	N	S
6	aut	1b	Prog	Aansluiting jeugdhulp naar (Passend) Onderwijs	14	N	14	N	14	N	14	N	S
7	aut	1b	Prog	Landelijke hervormingsagenda jeugd	90	N	-		-		-		I
8	aut	1b	Prog	Aanpak (energie-)armoede (septembercirculaire)	36	N	-		-		-		I
9	aut	1b	Prog	Rijksvaccinatieprogramma (septembercirculaire)	5	N	5	N	4	N	4	N	S
10	aut	1b	Prog	Kapitaallasten 1b	8	V	123	V	-		-		S
11	aut	1c	Prog	Actualisatie verdeelsleutel Veiligheidsregio	173	N	173	N	173	N	173	N	S
12	nb	3a	Prog	Opstellen ontwikkelperspectief Regio NHN	30	N	-		-		-		I
13	aut	3b	Prog	Doorrekening riool	120	V	158	V	167	V	63	V	S
14	aut	3b	Prog	Doorrekening afval	52	V	48	V	48	V	32	V	S
15	aut	3b	Prog	Bijdrage omgevingsdienst	17	N	17	N	17	N	17	N	S
16	aut	3b	Prog	Uitbreiding strategisch milieuvadvis	9	N	9	N	9	N	9	N	S
17	aut	3c	Prog	Kapitaallasten 3c	73	V	157	N	225	N	231	N	S
18	aut	3c	Prog	Onderhoud afvalbakken	10	V	10	V	10	V	10	V	S
19	aut	4a	Prog	Bijstelling rente	178	V	277	V	29	V	87	V	S
20	aut	4a	Prog	Algemene uitkering	515	V	470	V	419	V	1.042	V	S

Nr	x € 1.000	PO	Bijdrage	korte omschrijving	2024		2025		2026		2027		I/S
21	aut	4a	Prog	Bijdrage Cocensus	1	N	1	N	1	N	1	N	S
22	aut	4b	Prog	Onderhoud gemeentehuis Raadhuisplein	15	N	15	N	-		-		I
				Totaal alle mutaties	561	V	782	V	228	V	805	V	

*) In de programmabegroting is onderscheid gemaakt of de mutatie “autonoom” (aut) is of “nieuw beleid” (nb) betreft. Een autonome ontwikkeling is onafwendbaar, onontkoombaar, kan niet worden uitgesteld en/of volgt uit nieuwe wet- en regelgeving. Veelal gaat het om loon- en prijsontwikkelingen of mutaties die voortkomen uit eerder door de raad genomen besluiten. Voor de nieuw beleid mutaties betekent dat hier een (nieuwe) bestuurlijke keus aan ten grondslag ligt.

**) Per mutatie wordt aangegeven of deze onderdeel uitmaakt van de programmagelden (prog) of dat deze als bijdrage aan de BUCH beschikbaar worden gesteld (BUCH)

***) V = voordeel en N = nadeel

****) Per mutatie is in de laatste kolom vermeld of het incidenteel (I) of structureel (S) is.

BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMAONDERDEEL

Hieronder worden de baten en lasten per programmaonderdeel gepresenteerd:

	Programmaonderdeel Bedragen x 1.000	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024	Baten 2025	Lasten 2025	Saldo 2025	Baten 2026	Lasten 2026	Saldo 2026	Baten 2027	Lasten 2027	Saldo 2027
	Baten en lasten												
1a	Inwoners en bestuur	430	2.666	-2.236	428	2.576	-2.148	499	2.694	-2.196	550	2.698	-2.148
1b	Samen leven	7.806	29.192	-21.386	6.254	27.261	-21.007	5.337	26.423	-21.086	5.338	26.952	-21.614
1c	Een veilige gemeente	4	2.388	-2.384	4	2.313	-2.309	4	2.314	-2.310	4	2.313	-2.309
2a	Cultuur, Recreatie en toerisme	102	948	-846	108	950	-842	108	939	-831	108	925	-817
2b	Economische vitaliteit	1.225	1.245	-20	1.318	1.185	133	56	184	-128	56	184	-128
2c	Een bereikbare gemeente	1	363	-363	1	285	-285	1	265	-264	1	285	-284
3a	Wonen en leefomgeving	2.785	4.523	-1.738	6.146	7.976	-1.830	3.680	4.379	-699	2.715	4.184	-1.469
3b	Duurzaamheid en milieu	6.792	5.808	985	6.923	5.910	1.013	7.119	6.081	1.038	7.254	6.179	1.075
3c	Beheer en onderhoud	1.020	7.031	-6.011	418	7.355	-6.937	418	7.662	-7.244	418	12.090	-11.672
4a	Algemene dekkingsmiddelen	44.710	416	44.294	44.909	82	44.827	41.645	233	41.411	41.901	-71	41.971
4b	Overhead	2	8.494	-8.492	2	8.519	-8.517	2	8.584	-8.582	2	8.574	-8.571
4c	Overig	142	169	-27	2.326	354	1.971	701	360	341	1.470	360	1.110
4d	Onvoorzien		10	-10		10	-10		10	-10		10	-10
4e	Vpb		27	-27		27	-27		27	-27		27	-27
	Saldo Baten en lasten	65.020	63.281	1.739	68.837	64.806	4.031	59.570	60.156	-586	59.816	64.709	-4.893
	Mutaties reserves												
1a	Inwoners en bestuur	106		106	106		106	94		94	81		81
1b	Samen leven	10		10	10		10	10		10	10		10
2b	Economische vitaliteit		180	-180		340	-340		0	0		0	0
3a	Wonen en leefomgeving	0	285	-285	0	2.315	-2.315	0	701	-701	0	1.470	-1.470
3b	Duurzaamheid en milieu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3c	Beheer en onderhoud	17	237	-220	17	0	17	17	0	17	4.132	0	4.132
4c	Overig	0		0	0		0	0		0	0		0
	Saldo Mutaties reserves	133	703	-569	133	2.655	-2.522	121	701	-580	4.223	1.470	2.753
	Resultaat	65.153	63.983	1.170	68.970	67.461	1.509	59.691	60.857	-1.166	64.039	66.179	-2.140

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

In onderstaande tabel worden de incidentele baten en lasten getoond per programmaonderdeel:

Pr.	Korte omschrijving	2024	2025	2026	2027
Incidenteel exploitatie					
2b	Winstneming Boekelermeer	137 V	260 V	-	-
2b	Oprichten juridische BIZ Heiloo	30 N	-	-	-
2c	Onderzoek verbetering Ypensteinerlaan / Rosendaal	75 N	-	-	-
3a	Winstneming Zuiderloo	160 V	69 V	-	-
3a	Extra inhuur niet grex projecten	245 N	245 N	-	-
3a	Doorbelasting projectkosten A9	128 V	128 V	-	-
3a	Ontwikkelperspectief regio NHN	30 N	-	-	-
3a	Opstellen omgevingsplan	25 N	-	-	-
3c	Afschrijving ineens aansluiting A9	-	-	-	3.986 N
3c	Boekwinst grondverkopen Zandzoom	237 V	-	-	-
4	Storting reserve bovenwijkse voorzieningen	142 V	2.326 V	701 V	1.470 V
Totaal exploitatie		399 V	2.538 V	701 V	2.516 N
Incidenteel reserves					
3a	Winstneming grexen	297 N	329 N	-	-
3c	Afschrijving ineens aansluiting A9	-	-	-	3.986 V
3c	Boekwinst grondverkopen Zandzoom	237 N	-	-	-
4	Storting reserve bovenwijkse voorzieningen	142 N	2.326 N	701 N	1.470 N
Totaal reserves		676 N	2.655 N	701 N	2.516 V
Totaal incidentele baten en lasten		277 N	117 N	0	0

Conform de financiële verordening 2023 van de gemeente Heiloo worden incidentele baten en lasten opgenomen vanaf een bedrag van € 25.000.

FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN

We hebben bij het opstellen van de programmabegroting de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd:

1. Structureel begrotingsevenwicht

Het belangrijkste uitgangspunt is dat er sprake is van een meerjarig sluitende begroting. Een belangrijk toetsingscriterium van het provinciaal financieel toezicht is het structureel en reëel in evenwicht zijn van de begroting. Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat structurele lasten gedekt zijn door structurele baten. Dit is dus het begrotingssaldo exclusief de incidentele baten en lasten. Het reëel evenwicht houdt in dat onderzoek wordt gedaan naar de realiteit van de ramingen, waarbij de begroting en meerjarenraming uiteraard volledig dient te zijn. Deze begroting is t/m 2025 structureel sluitend.

2. Indexering OZB inkomsten

Voor de indexatie is uitgegaan om de OZB inkomsten met 3,1% te indexeren in 2024. Dit is gebaseerd op de nationale consumentenprijsindex conform de verwachting van het Centraal Planbureau (CPB) in het Centraal Economisch Plan (maart 2023).

3. Extra areaal OZB

Voorzichtigheidshalve nemen we alleen extra inkomsten van areaaluitbreiding mee van de woningen die naar verwachting in 2023 worden gerealiseerd. Op basis van de meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) gaan we uit van 100 extra woningen.

4. Indexering subsidies

De subsidies worden geïndexeerd met 3,1% in 2024. Dit percentage is de nationale consumentenprijsindex (cpi) en is gebaseerd op de verwachting van het CPB.

5. Indexering gemeenschappelijke regelingen (GR)

De bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen wordt geïndexeerd met het in de regio voorgestelde methodiek. Hierbij is uitgegaan van een standaard verhouding 70% (loon) en 30% (prijs). Een GR mag met een onderbouwing afwijken van de 70-30 verhouding. In de kaderbrief van de GR is dat toegelicht. In verband met de hoge inflatie in 2022 is vanuit de regionale regietafel voorgesteld om in de begroting 2024 gebruik te maken van herziene indexatiecijfers. Rekening houdend met dit inhaaleffect over 2022 komt het gemiddelde indexatiecijfer over 2024 uit op 7,1%.

6. Algemene uitkering

Conform de huidige methodiek wordt de algemene uitkering van het Rijk doorerekend op basis van constante prijzen. Dit betekent dat vanaf 2024 hetzelfde prijspeil wordt gehanteerd. In overeenstemming met het financieel toezichtkader van de provincie is vanaf 2026 een stelpost extra middelen jeugdzorg opgenomen ter hoogte van 100% van het landelijk beschikbare bedrag.

7. Indexering loonkosten

In de meerjarenbegroting wordt uitgegaan van 4,0% loonkostenontwikkeling in 2024. In onze begroting zitten alleen nog de loonkosten van het bestuur, de griffie en de gemeentesecretaris. De overige loonkosten zitten nu in de begroting van de werkorganisatie BUCH. De bijdrage aan de werkorganisatie BUCH wordt alleen geïndexeerd opgenomen voor het jaar 2024.

8. Omslagrente

We hanteren voor de investeringen een omslagrente van 2,5%.

Programma 1

Een sociale en vitale gemeente

PROGRAMMA 1. EEN SOCIALE EN VITALE GEMEENTE

1A. INWONERS EN BESTUUR

Gemeente als dienstverlener

Wat willen we bereiken

De gemeente wil een betrouwbare en toegankelijke dienstverlener voor haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn. Dienstverlening, participatie en communicatie gaan hand in hand. We hanteren de volgende uitgangspunten:

- onze producten en diensten bieden we digitaal aan. Daar waar het nodig is ondersteunen we inwoners en ondernemers om die digitale verwerking mogelijk te maken: 'Digitaal waar het kan, menselijk waar wenselijk'
- we ambiëren inclusie, iedereen kan meedoen
- we zijn in gesprek en we communiceren toegankelijk (begrijpelijk), open, tijdig en actueel
- informatie is openbaar en transparant
- we luisteren naar inwoners en ondernemers en betrekken ze zo vroeg mogelijk bij het beleidsproces en initiatieven van buiten en binnen. (zie ook programma 1C)

Wat gaan we daarvoor doen

We breiden onze digitale dienstverlening uit zodat inwoners desgewenst meer zaken via een e-formulier kunnen regelen, o.a. voor Burgerzaken producten, inclusief de digitale aanvraag rijbewijzen.

We bieden ondersteuning aan mensen die hulp nodig hebben bij deze digitalisering. Het feit dat het gemeentehuis en de bibliotheek nu in een gebouw gevestigd worden, maakt dat we elkaar in deze ondersteuning kunnen versterken.

Het in contact zijn met inwoners en ondernemers vraagt continue aandacht zowel online als offline. In deze tijd waarin digitalisering de lijn is, wordt persoonlijke aandacht, het in gesprek zijn en snel reageren op dat wat speelt nog belangrijker. We blijven open communiceren over de plannen van de gemeente en we geven daarbij duidelijk aan wanneer en waarover inwoners en ondernemers kunnen meepraten. .

Wat betreft het luisteren naar en betrekken van onze inwoners en ondernemers is ons Participatiebeleid leidend. Zie verder 1C. Voor 2024 ligt het accent op de aansluiting van het Participatiebeleid op de uitwerking van de omgevingswet die per 1-1-2024 in werking treedt.

In 2022 heeft de gemeente een nieuw gemeentehuis gekocht. Door de gezamenlijke huisvesting met de bibliotheek in 2023 verwacht de gemeente nog laagdrempeliger te worden voor inwoners. We richten het nieuwe gemeentehuis open en toegankelijk in en verwachten daardoor beter bereikbaar te zijn voor onze inwoners en ondernemers. . De raadszaal krijgt een zichtbare centrale locatie in het gebouw en wordt straks multifunctioneel gebruikt.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Met de klanttevredenheidsonderzoeken (KTO) streven we ernaar dat 80% van de inwoners die het onderzoek invult, een waardering van (minimaal) een 7,5 geeft voor het contact met het Klantcontactcentrum (KCC) en dat 80% van de klanten (minimaal) een 8 scoort voor het contact met de medewerkers van de balie. We gaan aan de slag met hun tips en opmerkingen. We monitoren de terugbelnotities, waarbij we de afspraak hebben binnen 2

werkdagen de klant terug te bellen. Ons 'imago' meten we af aan de statistieken op onze digitale (social) media kanalen.

Participatie

Wat willen we bereiken

Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties worden betrokken bij beleid en projecten van de gemeente. Van elk traject is vooraf de wijze van samenwerking en de mate van invloed bekend.

De gemeente staat open voor initiatieven van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties en nodigt hen uit hierover in gesprek te gaan. Bij haalbare initiatieven helpt de gemeente de initiatiefnemers dit van de grond te krijgen.

Wat gaan we daarvoor doen

In 2023 evalueren we het eerste jaar dat we werken met het Participatiebeleid en bepalen we of aanpassing van het beleid nodig is. Daarnaast evalueren we hoe de participatie vorm heeft gekregen en of dit goed heeft gefunctioneerd of dat verbetering nodig is.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

1. Bij het opstellen van beleid en het uitvoeren van projecten is vooraf duidelijk of en hoe we de omgeving betrekken. Achteraf is op hoofdlijnen inzichtelijk wie welke inbreng heeft geleverd en welke gevolgen dit heeft voor het project of beleid.

2. Er is één centrale ingang en sparringpartner voor initiatiefnemers (loket) en de website www.ikdenkmeeverHeiloo.nl biedt informatie voor inwoners en ondernemers.

3. We monitoren de aanstaande wetswijzigingen en de invloed daarvan op ons beleid en de Gemeentewet (Participatieverordening en Omgevingswet).

1B. SAMEN LEVEN

Kijkende naar de sociale thema's dan zien we dat het met heel veel inwoners in Heiloo goed gaat. Er zijn ook uitdagingen.

De groep inwoners die gebruik maakt van de voorzieningen Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en Jeugd groeit nog steeds. Ook zien we een toename van mensen die moeite hebben met rondkomen. Bij jongeren zien we dat ze zich na corona meer eenzaam voelen en minder goed in hun vel zitten.

In het vastgestelde integraal beleidskader, 'Iedereen doet mee 2020-2026' hebben we de richting waarop we in Heiloo aan deze vraagstukken werken vastgelegd.

De kern van deze koers is de inzet op samenredzaamheid, omzien naar elkaar en preventie. Dit doen we door, samen met inwoners, maatschappelijke- en zorgpartners, de sociale basis te verstevigen en te zorgen voor passende professionele hulp en ondersteuning wanneer dat nodig is.

Het perspectief is dat als we inwoners eerder ondersteunen in het behouden van hun eigen regie en problemen zo klein mogelijk houden, dit zelfredzaamheid bevordert, persoonlijk leed voorkomt, escalatie tegengaat en zorgkosten drukt. We werken aan dit perspectief vanuit de leefwereld van de inwoner, daarbij ligt de focus op preventie, maken we duidelijke keuzes en organiseren we ons zo eenvoudig mogelijk.

De opgave voor het verstevigen van de sociale basis in Heiloo is uitgewerkt in het gebiedsplan sociale basis. Dat leidt tot de volgende speerpunten voor 2024:

Goede spreiding voorzieningen

Wat willen we bereiken

Een passende spreiding van de maatschappelijke voorzieningen en accommodaties in alle belangrijke knooppunten van de gemeente Heiloo.

Wat gaan we daarvoor doen

Met de maatschappelijke partners afspraken maken over activiteiten, ondersteuning en locaties binnen de sociale basis zoals geformuleerd in het gebiedsplan 2023/2024.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken

De belangrijke knooppunten van de gemeente Heiloo zijn een ontmoetingsplek en verblijfsgebied voor de inwoners van Heiloo en omgeving waardoor het voor ondernemers en organisaties aantrekkelijk wordt te ondernemen en/of activiteiten te organiseren.

Welzijn op recept

Wat willen we bereiken

Meer cohesie tussen patiënten en activiteiten of ondersteuning in de sociale basis.

Wat gaan we daarvoor doen

Inzetten op 'Welzijn op Recept' door de samenwerking met huisartsen en andere eerstelijns en de sociale basis te versterken. Welzijn op Recept is een landelijke beproefde methodiek. Een welzijnscoach koppelt patiënten met inwoners met passende activiteiten of ondersteuning in de sociale basis.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken

Patiënten die herhaaldelijk met psyché-somatische klachten, veroorzaakt door bijvoorbeeld eenzaamheid of sociale

problematiek, bij de huisartsen komen krijgen een verwijzing naar activiteiten of ondersteuning in de sociale basis. Belangrijke randvoorwaarde voor het starten met Welzijn op Recept is de voortgang in het huisvestingsvraagstuk van huisartsen in 2023.

Cultuur voor de inwoners

Wat willen we bereiken

Zoveel mogelijk inwoners gebruik laten maken van het culturele aanbod.

Wat gaan we daarvoor doen

Impuls geven aan de afwegingskader dat in 2023 is opgesteld

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken

Het Cultuurplatform vanuit de gemeente is aanspreekpunt voor de cultuur in Heiloo en adviseert culturele verenigingen. In het cultuurprofiel met specifieke aandacht voor podia, is een aangescherpte focus waar ruimte is voor nieuw aanbod. Culturele organisaties worden gestimuleerd eigen inkomsten te realiseren door duidelijke randvoorwaarden bij subsidieaanvragen en voor kleinschalige evenementen zijn passende laagdrempelige eisen.

Vergroten betrokkenheid inwoners

Wat willen we bereiken

Verstevigen van de sociale basis.

Wat gaan we daardoor doen

Uitvoering van het strategische communicatieplan afkomstig uit het integraal beleidskader. Onderdeel daarvan is de lancering van een brede campagne. De voorbereidingen vinden plaats in 2023 op basis van het gebiedsplan 2023/2024.

De preventiekaart vertalen naar een publieksvriendelijke website om o.a. jeugdzorg en het sociaal team zichtbaar en toegankelijk te maken.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

De betrokkenheid van de inwoners bij elkaar is vergroot.

Sociaal psychologische ontwikkeling van jongeren

Wat willen we bereiken

Een gezonde basisinfrastructuur opzetten zodat de jeugd van Heiloo zo goed mogelijk op kan groeien in een gezonde omgeving.

Wat gaan we daarvoor doen

De samenwerking met de Voorgezette Onderwijs verstevigen door in gesprek te gaan met het samenwerkingsverband over wat we samen kunnen doen onder andere rondom het thema 'Sociaal psychologische ontwikkeling van jongeren'.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Alle kinderen en jongvolwassenen kunnen meedoen met sport en cultuur. De informatievoorziening van Jeugdzorg en het sociaal team over het aanbod is toegankelijk en de zorg betaalbaar.

Gezond en Actief Leven Akkoord

Wat willen we bereiken

Iedereen in Heiloo kan een leven lang plezier beleven aan sport en bewegen.

Wat gaan we daarvoor doen

Uitvoering geven aan het sportakkoord op basis van het gebiedsplan 2023/2024. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het sportakkoord 'Gezond en Actief Leven Akkoord' dat op 3 februari 2023 door het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS), de Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG),

Zorgverzekeraars Nederland en de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) Nederland, is ondertekend.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Heiloo ontwikkelt zich in 2024 verder tot een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot meer bewegen en ontmoeten. Meer inwoners sporten of bewegen. De specifieke uitkering (SPUK) voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis is toegekend.

Risico

Met ingang van 2023 heeft het rijk de financiële middelen die gemeenten krijgen voor onder andere het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen gebundeld in één brede specifieke uitkering (SPUK).

De Brede SPUK-regeling is een specifieke uitkering voor gemeenten voor het bevorderen van sport en bewegen, cultuurparticipatie en gezondheid/gezond leven en preventie. De Rijksoverheid bepaalt of de gemeenten de specifieke uitkering krijgt, hoeveel de gemeente krijgt en waar het geld aan wordt besteed. Vooralsnog zijn dit incidentele middelen voor de periode 2023 tot 2026. Deze middelen (die voorheen via de algemene uitkering werden verstrekt) zijn dus niet meer vrij besteedbaar en dienen in de jaarlijkse financiële verantwoording gespecificeerd te worden. Dat betekent voor de gemeente dat de bestaande middelen herschikt moeten worden en er meer transparantie ontstaat over de besteding van middelen aan specifieke doelen. Wij gaan uit van een budgettair neutrale wijziging van de financiering van het rijk.

Woonzorgvisie

Wat willen we bereiken

Passende woningen en ondersteuning voor ouderen en andere aandachtsgroepen om langer zelfstandig te wonen voor deze groepen mogelijk te maken.

Wat gaan we daarvoor doen

De kaders, uitgangspunten en keuzes die in de woonzorgvisie zijn vastgelegd zullen in 2024 concreet worden uitgewerkt. Dit geeft inzicht in de woonopgave van aandachtsgroepen en vervolgens richting aan het verstevigen van de sociale basis en zijn mede bepalend voor de wijze waarop we de hulp en ondersteuning organiseren.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

De uitwerking geeft o.a. duidelijkheid over hoe Heiloo hulp en ondersteuning organiseert en welke prestatieafspraken er met Kennemer Wonen zijn.

Samenwerken

In het beleidskader staat samenwerking centraal. Samen met, inwoners, vrijwilligers, mantelzorgers, maatschappelijke partners, lokale ondernemers, verenigingen, zorgprofessionals, scholen, adviesraad sociaal domein, jongerenadviesraad, college, raad, in regionale samenwerkingsverbanden en met het ambtelijk apparaat maken we het verschil. Het investeren in verbindingen versterken en uitbreiden van bestaande netwerken en samenwerkingsverbanden is daarom belangrijk. Daar is in 2023 een start mee gemaakt maar zal in 2024 geïntensiveerd worden. Het gebiedsplan biedt in ieder geval jaarlijkse betrokkenheid van al deze partners bij de sociale opgave in Heiloo.

Als het gaat om het bieden van de juiste hulp en passende ondersteuning ligt het accent in 2024 op:

Nieuwe visie jeugdhulp

Wat willen we bereiken

De juiste hulp en passende ondersteuning voor kinderen en jongvolwassenen.

Wat gaan we daarvoor doen

Het verder uitwerken en uitvoering van de nieuwe visie op de jeugdhulp, zoals vastgesteld bij de nieuwe inkoop in 2023. Ook worden de gevolgen van de hervormingsagenda Jeugd in kaart gebracht en zijn de overgang van 18- en 18+ vanuit jeugdzorg naar WMO, het vrijvallen van structurele middelen naar de algemene middelen en het normaliseren van jeugdvraagstukken belangrijke aandachtspunten. Hierin trekt Heiloo samen op met Bergen, Uitgeest, Castricum, Alkmaar en Dijk en Waard.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Een verschuiving in de uitgaven van jeugdhulp met verblijf naar ambulante jeugdhulp. Een afname van het aantal jongeren dat in de overgang van de jeugdhulp naar de Wmo tussen wal en schip valt.

Risico's

- **Hervormingsagenda**
De gemeenten en het Rijk hebben na langdurige onderhandelingen op 17 april 2023 een principeakkoord bereikt over het financieel kader bij de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd. Het betreft een omvangrijke agenda die veel van de gemeenten vraagt en waarbij veel maatregelen en de financiële randvoorwaarden nog verder uitgewerkt gaan worden. Vanuit het rijk worden wetwijzigingen voorbereid, waarbij onder andere de reikwijdte van de Jeugdwet wordt aangepast en het inkoop- en contractmanagement mogelijk meer in (boven) regionaal verband moet worden opgepakt. Als meer duidelijk wordt

kan dit iets betekenen voor de huidige budgetten. Zodra hier meer over bekend is, wordt dit meegenomen in een volgend P&C document.

- **Route Regionale Jeugdhulp 2026**
In het najaar van 2020 is de raadsvisie van 'De transformatie van jeugdhulp met verblijf' vastgesteld. In de zomer van 2021 is de raadsvisie "Overkoepelend Kader Jeugd" en in dat najaar is ook de raadsvisie op Ambulante jeugdhulp vastgesteld. Dit geheel is vertaald naar de Regionale Transformatieagenda 2021 en 2022; de regionale uitvoering van het programma Jeugd. Voor de afronding van de ontwikkel- en transformatieopgaven jeugd uit de periode 2021-2022, en de eerste uitwerking van de landelijke hervormingsagenda is het plan Route Regionale Jeugdhulp 2026 opgesteld. Geconstateerd kan worden dat de regio behoorlijk voorop loopt in deze landelijke hervormingsagenda. De algemene lijn is dat we in 2023 de ontwikkelfase en -kosten afronden, de kosten dalen richting 2024. Deze kosten hebben we tot nu toe (incidenteel) gefinancierd vanuit het Regionale Transformatiefonds dat werd gevuld vanuit het Rijk en de Provincie. In 2023 is dit budget volledig aangewend. Structureel benodigde kosten zijn op dit moment nog niet bekend

Beschermd thuis

Wat willen we bereiken

Mensen zo lang mogelijk thuis laten wonen.

Wat gaan we daarvoor doen

In Samenwerking met de Geestelijke Gezondheidszorg Noord-Holland-Noord (GGZ) wordt in 2024 een start gemaakt met de transitie van 'Beschermd wonen' naar 'Beschermd thuis'.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

De sociale wijkteams zijn zichtbaar, toegankelijk en bereikbaar voor de inwoners van Heiloo. De feitelijke resultaten worden gemeten aan de hand van de regionale werkafspraken in het Pact (regionale samenwerking om kwetsbare bewoners te huisvesten).

Werk en geldzaken

Wat willen we bereiken

Een integrale samenwerking om armoede terug te dringen en maatwerkoplossingen om mensen met geestelijke Gezondheidszorgproblematiek te helpen aan passend werk.

Wat gaan we daarvoor doen

In samenwerking met de uitvoeringsorganisatie Zaffier wordt gebouwd aan een integrale samenwerking met het sociaal team zodat inwoners ondersteunt worden bij werk en geldzaken.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Minder armoede en meer participatie van mensen met geestelijke Gezondheidszorgproblematiek in het arbeidsleven.

Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)

Wat willen we bereiken

Het op orde brengen van de basisgezondheidszorg in Heiloo.

Wat gaan we daarvoor doen

Een goede aansluiting creëren van het werk van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) op het sociaal team en het netwerk van partners binnen de sociale basis.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Heldere afspraken over o.a. de kwaliteit van de crisisopvang en de handhaving van leeftijdsgrenscontrole door alcoholverkooppunten.

Onderwijshuisvesting²

Wat willen we bereiken?

Op basis van het IHP (integraal huisvestingsplan onderwijsvoorzieningen 2024-2027) strategische keuzes maken. Die keuzes baseren op gewenste omvang, spreiding, en visie(s) op onderwijs, die nodig zijn om het onderwijs en de daarbij horende ambities planmatig op een kwalitatief goed niveau te houden. En hierbij te kunnen anticiperen op toekomstige leerling ontwikkelingen, dit incl. afwegingen m.b.t. levensduur verlengende renovatie en/of verduurzaming.

Wat gaan we daarvoor doen?

Een plan opstellen en uitvoeren met huisvestingsprojecten met fasering voor de korte termijn, 4 jaar en de middellange termijn, 4 tot 16 jaar en een doorkijk naar de lange termijn 16 tot 40 jaar.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Door de realisatie van de geplande huisvestingsprojecten.

Participatie

Wat willen we bereiken

Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties worden betrokken bij beleid en projecten van de gemeente. Van elk traject is vooraf de wijze van samenwerking en de mate van invloed bekend.

² Door een administratieve fout is dit speerpunt destijds niet opgenomen in de Kadernota

De gemeente staat open voor initiatieven van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties en nodigt hen uit hierover in gesprek te gaan. Bij haalbare initiatieven helpt de gemeente de initiatiefnemers dit van de grond te krijgen.

Wat gaan we daarvoor doen

In 2024 evalueren we het eerste jaar dat we werken met het Participatiebeleid en bepalen we of aanpassing van het beleid nodig is. Daarnaast evalueren we hoe de participatie vorm heeft gekregen en of dit goed heeft gefunctioneerd of dat verbetering nodig is.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

1. Bij het opstellen van beleid en het uitvoeren van projecten is vooraf duidelijk of en hoe we de omgeving betrekken. Achteraf is op hoofdlijnen inzichtelijk wie welke inbreng heeft geleverd en welke gevolgen dit heeft voor het project of beleid.
2. Er is één centrale ingang en sparringpartner voor initiatiefnemers (loket) en de website www.ikdenkmeeverHeiloo.nl biedt informatie voor inwoners en ondernemers.
4. We monitoren de aanstaande wetswijzigingen en de invloed daarvan op ons beleid en de Gemeentewet (Participatieverordening en Omgevingswet).

Rijksontwikkelingen

Voor 2024 zien we een aantal maatschappelijke ontwikkelingen als ontwikkelingen bij het Rijk die van invloed zijn op de sociale opgave in Heiloo. De volgende Rijksontwikkelingen zijn inmiddels bekend, echter is het nog niet altijd duidelijk wat dit voor de gemeente betekent.

Rijksmaatregelen en ontwikkelingen:

- **Wijziging doeluitkeringen Rijk:** In 2023 werkt het rijk voor het eerst met een bundeling van doeluitkeringen in het sociaal domein. Dit om de sociale basis te kunnen verstevigen zonder schotten tussen financiering. Deze bundeling van doeluitkeringen kan gevolgen hebben voor de wijze waarop de budgetten van het sociaal domein in de gemeentebegroting zijn opgenomen.
- **Jeugdhulpbudget:** Vanuit het Rijk is er onzekerheid over de hoogte van het jeugdhulpbudget voor 2024. Er is nog geen uitsluit over de verwachting van vorig jaar waarbij het budget voor 2024 met 100 miljoen euro zou gaan verminderen. Dit maakt dat de impact nog niet geduid kan worden over de verdeling van de middelen binnen jeugdhulp.
- **Prijsindexatie jeugd en Wmo**
De werkelijke indexaties voor de verschillende onderdelen worden aan het einde van het jaar landelijk bekend gemaakt.
- **Beschermd wonen:** De invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen zijn wederom uitgesteld. De voorgenomen invoeringsdatum van beide maatregelen was 1 januari 2024, maar zowel het rijk als de gemeenten constateren dat dit tijdpad te krap is. De nieuwe streefdatum wordt 1 januari 2025. Middelen die per die datum overkomen naar de gemeente voor de transitie van beschermd wonen naar beschermd thuis zullen budgetneutraal worden ingezet.
- **Spreadingwet:** Het Rijk werkt momenteel aan het voorstel voor een wet om de opvang van asielzoekers beter over het land te verdelen. Deze wet staat ook wel bekend als de 'Spreadingswet'. Indien deze wet van kracht gaat, maakt dat gemeente verplicht asielzoekers moet opvangen. Een

toename van asielzoekers en nieuwkomers in de gemeente heeft effect mogelijk op de sociale opgave. De impact op de sociale opgave kan pas geduid worden als de wet van kracht is en duidelijk wordt wat dit betekent voor de toename van het aantal asielzoekers voor Heiloo.

- **Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein:** Het betreft een wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, waar er uitgegaan wordt van een integrale en gecoördineerde aanpak bij meervoudige problematiek en de benodigde gegevensverwerking. Doel van dit wetsvoorstel is het wegnemen van de onduidelijkheid over de wettelijke grondslagen voor domein overstijgende gegevensverwerking in het sociaal domein. Dit betekent voor het sociaal domein een wijziging in de huidige werkprocessen en aanpassingen naar integrale systemen.
- **Participatiewet in balans:** 21 juni 2022 heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een beleidsanalyse van de Participatiewet gepresenteerd. Vanuit deze beleidsanalyse is de wens ontstaan om balans terug te brengen in de Participatiewet, middels het herzien van de huidige Participatiewet. Uitgangspunten voor de herziene Participatie wet zijn het meer ruimte te geven aan de professional, werken en participatie naast de uitkering te stimuleren en de uitkeringsgerechtigde meer zekerheid te geven. Er is nog geen tijdlijn bekend wanneer deze herziening van kracht zal gaan. De impact kan pas worden geduid als de wet van kracht is en duidelijk wordt hoe het huidige beleid hierop aangepast dient te worden. Zaffier is hier als een van de vooruitlopers landelijk al bij aangehaakt.

1C EEN VEILIGE GEMEENTE

Wat willen we bereiken

We willen een zo veilig mogelijke samenleving. Dit betekent dat mensen zich veilig voelen in eigen huis en in het dorp. Dit vraagt om een gezamenlijke integrale aanpak van onder andere gemeente, politie, brandweer en woningbouwcorporatie én een sterke betrokkenheid van onze inwoners en ondernemers bij het bestrijden van criminaliteit en overlast. Waar mogelijk passen we preventie toe omdat we van mening zijn dat “voorkomen beter is dan genezen”.

Wat gaan we daarvoor doen

In 2023 worden zowel het Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2024 – 2027 (eenheid Noord-Holland) als het nieuwe Integrale Veiligheidsbeleid gemeente Heiloo 2024 -2027 vastgesteld.

Op dit moment is nog niet inzichtelijk wat de financiële en personele consequenties zijn van deze nieuwe beleidsplannen.

Voor het thema Ondernijning zijn de financiële consequenties wel in beeld. Ondernijning is één van de speerpunten van het oude en nieuwe Veiligheidsbeleid. Om de aanpak hiervan structureel te borgen is een plan van aanpak voor alle BUCH gemeenten gezamenlijk opgesteld en een maatwerkplan per gemeente. De kosten betreffen een projectleider en het maatwerk per gemeente. Voor Heiloo zijn de kosten in 2024 geraamd op € 74.500.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

In het Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Heiloo 2024 -2027 worden voor elk thema doelen gesteld. Het college draagt team Veiligheid op om bij te houden of doelen worden bereikt en rapporteert daarover in de P&C cyclus. Team Veiligheid voert procesregie en evalueert processen en projecten ook wanneer

daarbij doelen (deels) door partners worden nagestreefd. Bij de beoordeling zijn de politiecijfers en de Veiligheidsmonitor instrumenten die helpen om te bepalen of de doelen worden behaald of moeten worden bijgesteld.

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen

PO Verbonden partij	
1a	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)
1b	Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)
1b	Zaffier
1b	Intergemeentelijke Stichting Openbaar Basisonderwijs (ISOB)
1d	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel

Op 1 april 2016 is door het rijk de 'Regeling Beleidsindicatoren' vastgesteld. In de regeling zijn de beleidsindicatoren opgenomen die moeten worden opgenomen in de verschillende programmaonderdelen. Onderstaand de verplichte indicatoren voor dit programma met een vergelijking met de BUC-gemeenten en de gemiddelde score van Nederland (stand 'Waar staat je gemeente' d.d. 4-9-2023):

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
1b	1	Absoluut verzuim	1,3	2,5	1,4	2,3	2,7	2020	per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado
1b	2	Relatief verzuim	17	10	14	13	24	2022	per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado
1b	3	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	1,6	1,3	1,5	1,7	1,9	2021	%	DUO/Ingrado
1b	4	Niet-sporters	47,9	40,3	37,7	39,9	49,2	2020	%	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
1b	5	Banen	679,3	462,6	507	527,9	825,4	2022	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research
1b	6	Jongeren met een delict voor de rechter	1	1	1	0	1	2021	%	CBS - Jeugdmonitor
1b	7	Netto arbeidsparticipatie	67,8	75,9	73,4	72,4	72,2	2022	%	CBS - Arbeidsdeelname

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
1b	9	Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	3	4	3	2	6	2021	%	CBS - Jeugdmonitor
1b	10	Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	1	1	1	1	2	2021	%	CBS - Jeugdmonitor
1b	11	Personen met een bijstandsuitkering	198,4	192,7	176,1	190,8	431,2	2021	per 10.000 inwoners	CBS - Re-integratie
1b	12	Lopende re-integratievoorzieningen	103,6	90,9	78,4	111,6	197,7	2022	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS - Re-integratie
1b	13	Jongeren met jeugdhulp	12,7	11,4	12,8	12,7	13,2	2022	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS Jeugd
1b	14	Jongeren met jeugdbescherming	0,8	0,8	0,6	0,5	1,2	2022	%	CBS Jeugd
1b	15	Jongeren met jeugdreclassering	Geen data	Geen data	Geen data	Geen data	0,3	2022	%	CBS Jeugd
1b	16	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	740	450	590	610	700	2022	per 10.000 inwoners	CBS - Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Wmo
1d	17	Verwijzingen Halt	4	4	9	8	8	2022	per 1.000 jongeren	Stichting Halt
1d	18	Misdrijven - Winkeldiefstallen	0,3	0,7	1,4	0,6	2,3	2022	per 1.000 inwoners	CBS - Diefstallen
1d	19	Misdrijven - Geweldsmisdrijven	2,2	2,2	2,9	2,9	4,6	2022	per 1.000 inwoners	CBS - Criminaliteit
1d	20	Misdrijven - Diefstallen uit woning	1,5	0,7	1,1	1,6	1,4	2022	per 1.000 inwoners	CBS - Diefstallen
1d	21	Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	4	5,5	5,5	5,1	6	2022	per 1.000 inwoners	CBS - Criminaliteit

PROGRAMMA 1: WAT GAAT HET KOSTEN

Nr	PO	Bijdrage x € 1.000	korte omschrijving	2024	2025	2026	2027	I/S
1	aut	1a	Prog	Bijstelling vergoeding bestuur	5 V	5 V	5 V	5 V S
2	aut	1a	Prog	Nieuwe aantallen rijbewijzen	12 V	11 V	14 V	29 V S
3	aut	1a	Prog	Veiligheid decentrale bestuurders (septembercirculaire)	7 N	7 N	7 N	- I
4	aut	1a	Prog	Vervroegde Tweede Kamerverkiezing	-	78 V	-	- I
5	aut	1a	Prog	Verhogen verkiezingsbudget	15 N	-	15 N	15 N S
6	aut	1b	Prog	Aansluiting jeugdhulp naar (Passend) Onderwijs	14 N	14 N	14 N	14 N S
7	aut	1b	Prog	Landelijke hervormingsagenda jeugd	90 N	-	-	- I
8	aut	1b	Prog	Aanpak (energie-)armoede (septembercirculaire)	36 N	-	-	- I
9	aut	1b	Prog	Rijksvaccinatieprogramma (septembercirculaire)	5 N	5 N	4 N	4 N S
10	aut	1b	Prog	Kapitaallasten 1b	8 V	123 V	-	- S
11	aut	1c	Prog	Actualisatie verdeelsleutel Veiligheidsregio	173 N	173 N	173 N	173 N S
				Totaal alle mutaties	315 N	17 V	194 N	172 N

1. Bijstelling vergoeding bestuur
De vergoeding/salaris aan raad en college zijn geactualiseerd op basis van de laatst bekende salarishandhaving. Dit levert per saldo een voordeel op van circa € 5.000.
2. Nieuwe aantallen rijbewijzen
Jaarlijks krijgen we een overzicht van de rijksdienst voor het wegverkeer van de te verlopen rijbewijzen voor de komende

vijf jaar. De nieuwe berekening resulteert alle begrotingsjaren in een voordeel.

3. Veiligheid decentrale bestuurders (septembercirculaire)
In de septembercirculaire zijn extra incidentele middelen beschikbaar gesteld voor de veiligheid van decentrale bestuurders. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Bij de advisering zal een breder pakket van preventieve maatregelen worden gehanteerd, waaronder

fysieke, elektronische en digitale maatregelen. Gemeenten dienen op basis van de nieuwe regeling het beveiligingsadvies altijd over te nemen en de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen te bekostigen.

4. Vervroegde Tweede Kamerverkiezing

Door de vervroegde Tweede Kamerverkiezing in 2023 vervalt de Tweede Kamerverkiezing in 2025 en kan het budget vrijvallen. In de 2e Firap zal het budget voor 2023 worden aangevraagd. De eerstvolgende Tweede Kamerverkiezing is in 2028.

5. Verhogen verkiezingsbudget

In juni 2024 vinden de verkiezing plaats voor het Europese Parlement. Voor het organiseren van deze verkiezing ontvangt de gemeente een vergoeding vanuit het Rijk via de Algemene Uitkering. Deze vergoeding wordt opgenomen in de algemene middelen. Aan de hand van een kostenraming wordt het beschikbare verkiezingsbudget vanuit deze middelen beschikbaar gesteld. Ervaringscijfers over de afgelopen paar jaar laten zien dat deze raming voor 2024 te laag is. Hierbij is rekening gehouden met de fluctuaties voortkomend uit de coronamaatregelen. Voor het kunnen organiseren van de verkiezingen voor het Europese Parlement moet het verkiezingsbudget worden bijgeraamd. Dit geldt ook voor de gemeenteraadsverkiezing in 2026 en de Provinciale Statenverkiezing in 2027.

6. Aansluiting jeugdhulp naar (Passend) Onderwijs

Gemeenten in de regio Alkmaar werken regionaal aan een doorontwikkeling om de aansluiting jeugdhulp en onderwijs te versterken. Tevens loopt het huidige contract voor de inzet van de jeugd- en gezinscoaches in het voortgezet

onderwijs (VO) binnenkort af. De inkoop van Jeugd- en Schoolteams op het Voortgezet Onderwijs heeft plaatsgevonden, hiervoor worden niet alleen de coaches maar ook de gedragswetenschapper en de pedagogisch medewerker ingekocht voor een looptijd van 10 jaar. Dit betekent dat er aanvullend structurele middelen nodig zijn. In de Kadernota 2024 is reeds een bedrag opgenomen van € 70.000 (zie pagina 29). Bij de aanlevering van de Kadernota is een eerste inschatting gemaakt. Op dit moment is op basis van de aanbesteding duidelijk dat het bedrag in verband met kostenontwikkeling hoger is. Waardoor aanvullend € 14.300 bijgeraamd moet worden.

7. Landelijke hervormingsagenda jeugd

De uitvoering van de landelijke hervormingsagenda jeugd is door het Rijk uitgesteld naar 2025. De gemeenten mochten rekening houden met de besparingseffecten op de lasten van jeugdhulp. Hiervoor is in de begroting een stelpost opgenomen. De latere start van de hervormingsagenda betekent een nadeel van € 90.000 in 2024.

8. Aanpak (energie-)armoede (septembercirculariteit)

In de septembercirculariteit is voor 2024 € 36.000 aan het gemeentefonds toegevoegd voor de verwachte extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand.

9. Rijksvaccinatieprogramma (septembercirculariteit)

Vanaf december 2019 krijgen zwangere vrouwen maternale kinkhoestvaccinatie aangeboden door de Rijksoverheid. Vanaf 1 januari 2024 wordt de uitvoering van deze maternale kinkhoestvaccinatie formeel overgedragen aan de

gemeenten en toegevoegd aan Rijksvaccinatieprogramma. Dit programma wordt uitgevoerd aan de GGD, waaraan deze extra middelen beschikbaar worden gesteld.

10. Kapitaallasten 1b

De kapitaallasten in 2024 zijn lager door het doorschuiven van investeringen in de gebouwen Sluisweijdt en De Kring. In 2025 ontstaat een voordeel doordat het jaar van ingebruikname van de 2e sporthal is doorgeschoven naar 2024.

11. Actualisatie verdeelsleutel Veiligheidsregio

In juli heeft het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio een aangepaste verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdragen vastgesteld. Deze was ten tijde van het opstellen van de begroting van de Veiligheidsregio nog niet bekend. De verdeelsleutel is gebaseerd op een aantal maatstaven uit de algemene uitkering en deze zijn als gevolg van de herijking van het gemeentefonds gewijzigd. Voor de gemeente Heiloo pakt dit nadelig uit en wordt de bijdrage € 173.000 hoger.

Programma 2

Een aantrekkelijke gemeente

PROGRAMMA 2. EEN AANTREKKELIJKE GEMEENTE

2A. CULTUUR, RECREATIE EN TOERISME

Erfgoed

Wat willen we bereiken

Heiloo heeft een belangrijk bodemarchief, rijk aan waardevolle archeologie. Het erfgoed van Heiloo verbindt inwoners, ondernemers en toeristen met de gemeente. Archeologie vertelt ons verhalen over hoe sinds reeds duizenden jaren mensen binnen onze gemeentegrenzen geleefd en gewerkt hebben, in directe relatie tot het landschap.

De gemeente gaat zorgvuldig met haar zorgtaak archeologische monumentenzorg om. Deze zorg willen we continueren, maar ook borgen.

Wat gaan we daarvoor doen

De verwachtingskaart archeologie die in 2023 gemaakt is, wordt vertaald naar een beleidskaart. Dan kan bij het wijzigen van het Omgevingsplan rekening worden gehouden met actuele regels t.a.v. het beschermen van archeologie. Een belangrijk aandachtspunt is bijvoorbeeld alle delen van Heiloo die nu onder het Bestemmingsplan Landelijk Gebied vallen. Dit oudere bestemmingsplan voorziet momenteel niet in archeologische regels.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

In 2024 wordt een beleidskaart archeologie opgeleverd, met een korte nota die de afwegingen t.a.v. de beleidskaart verklaart.

Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken

Een prettige gastvrije omgeving om in te wonen, werken en recreëren voor inwoners en bezoekers..

We werken aan versterking van regionale samenwerking met Regio Alkmaar op het gebied van toerisme en recreatie. Deze samenwerking moet leiden tot een nieuw te realiseren Regionale Visie Toerisme Regio Alkmaar.

Wat gaan we daarvoor doen

Binnen de regio Alkmaar wordt intensief samengewerkt op het gebied van Toerisme, Heiloo nam daar eerder niet actief aan deel. Door de krachten te bundelen neemt de slagkracht toe en brengt dit lokale belangen en initiatieven met elkaar in verbinding. De huidige Visie “Regio Alkmaar Parel aan Zee” loopt in 2025 af. In 2023 wordt gewerkt aan een nieuwe visie, zodat de samenwerking versneld van start kan gaan.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

In 2024 wordt de nieuwe koers duidelijk voor de regionale samenwerking. Verder worden de doelen uit het bestaande regionale jaarplan gerealiseerd.

2B. ECONOMISCHE VITALITEIT

Wat willen we bereiken

We willen de samenwerking tussen ondernemers blijven stimuleren en verder verbeteren.

Wat gaan we daarvoor doen

In samenwerking met de ondernemers van de Oude Werf onderzoeken we de haalbaarheid van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) of andere samenwerkingsvorm. De gemeente faciliteert, de ondernemers voeren uit. Als start wordt het postcodegebied met bijbehorende bedrijven bepaald en wordt een draagvlakmeting uitgevoerd.

In samenspraak met de ondernemers van het stationsgebied wordt de lopende BIZ geëvalueerd en wordt onderzocht of er draagvlak is voor een vernieuwd BIZ-plan.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Voor de Oude Werf is een BIZ of een andere samenwerkingsvorm tot stand gekomen.
Er ontstaat duidelijkheid over continuering van de BIZ Stationsplein.

2C. EEN BEREIKBARE GEMEENTE

Wat willen we bereiken

1. Realiseer doorfietsroutes en maak onder andere de Stationsweg weer fietsvriendelijk.
2. Maak Heiloo een beweegvriendelijk dorp zodat de openbare ruimte uitnodigt om te bewegen.
3. Een evenwichtige verdeling van verkeer over de daarvoor bestemde wegen.

Wat gaan we daarvoor doen

1. Binnen het verkeersbeleidsplan 2018-2030 Heiloo is de opgave geformuleerd om in samenspraak met de bewoners een inrichting uit te werken voor de Stationsweg-Zeeweg die recht doet aan een erftoegangsweg met een maximum snelheid van 30 km/h. In 2023 wordt het ontwerp voor de Stationsweg-Zeeweg verder uitgewerkt. De kaders en uitgangspunten alsmede de geraamde kosten en de mogelijkheden voor dekking hiervan worden ter besluitvorming voorgelegd. Naast de inzet van eigen middelen worden ook de mogelijkheden voor (provinciale) subsidies inzichtelijk gemaakt en ter besluitvorming voorgelegd. In 2024 wordt, onder voorbehoud van toereikende financiële middelen, overgegaan tot realisatie van dit project.
2. In 2024 wordt een fietsbeleidsplan ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Binnen het fietsbeleidsplan wordt aandacht besteed aan fietsveiligheid, fietsnetwerk & routes, fietscomfort, fietsparkeren en promotie & educatie.
3. A) In 2022 heeft de gemeenteraad maatregelpakket B vastgesteld om te komen tot een evenwichtige verdeling van toekomstige verkeersstromen over het wegennet van Heiloo. Voor de Vennewatersweg richt de gemeente zich op een goede afwikkeling van verkeer en oversteeklocaties voor langzaam verkeer, passend bij een snelheid van 50 km/h. Wanneer de noodzakelijke procedures doorlopen zijn om een herinrichting van de Vennewatersweg mogelijk te maken, wordt in 2024 gestart met de realisatie van dit project.
B) In 2024 wordt onderzocht welke aanpassingen mogelijk en/of nodig zijn om de leefbaarheid in en oversteekbaarheid van de Ypesteinerlaan en Rosendaal te verbeteren. Daarbij wordt gedacht aan onderzoek naar de impact op de geluidsbelasting en eventuele maatregelen daartegen, het omvormen van de aansluiting Ypesteinerlaan-Noord - Rosendaal naar een rotonde, het aanpassen van oversteeklocaties, etc.

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen.

PO	Verbonden partij
2a	Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM)
2b	Ontwikkelingsbedrijf NHN NV (ONHN)

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel

Op 1 april 2016 is door het rijk de 'Regeling Beleidsindicatoren' vastgesteld. In de regeling zijn de beleidsindicatoren opgenomen die moeten worden opgenomen in de verschillende programmaonderdelen. Onderstaand de verplichte indicatoren voor dit programma met een vergelijking met de BUC-gemeenten en de gemiddelde score van Nederland:

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
2b	22	Funcziemenging	42	41,5	40,3	40,6	53,8	2022	%	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research
2b	23	Vestigingen (van bedrijven)	226	138,7	166,5	173,6	174,1	2022	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	LISA

* Funcziemenging weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

PROGRAMMA 2: WAT GAAT HET KOSTEN

In de begroting 2024 zijn geen mutaties in programma 2.

Programma 3 Een leefbare gemeente

PROGRAMMA 3. EEN LEEFBARE GEMEENTE

3A. WONEN EN LEEFOMGEVING

Omgevingswet

Ontwikkeling

De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (hierna: Wkb) treden op 1 januari 2024 in werking. De inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wkb hebben structurele financiële effecten. Zo voorzien we een daling in legesopbrengsten. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het splitsen van de bouwtechnische en de ruimtelijke omgevingsvergunning, waarbij een groot deel van de huidige technische bouwtoetsen en het bouwtechnische toezicht richting private partijen verschuift. Ook krijgen gemeenten met de Omgevingswet meer decentrale beleidsruimte. In de aankomende jaren kunnen, voornamelijk in het omgevingsplan, keuzes gemaakt worden waarmee de nu vergunningsplichtige activiteiten, straks meldingsplichtig of vergunningsvrij kunnen worden. Daar staat tegenover dat het is toegestaan om leges te heffen over milieuvergunningen. Met de komst van de Omgevingswet worden gemeenten bevoegd gezag voor bodemtaken, welke worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst. Daarnaast worden ingevolge deze wet de verplichte door de omgevingsdienst uit te voeren basistaken uitgebreid. Met name voor veehouderijen en sloopmeldingen asbest. In de begroting houden we rekening met de volledige financiering van deze door de omgevingsdienst uitgevoerde taken. De structurele impact van de Omgevingswet en de Wkb zullen we monitoren en eventuele financiële effecten verwerken in de P&C documenten.

Wat willen we bereiken

Met het programma Omgevingswet wordt de gemeente voorbereid op de invoering van de Omgevingswet. De gemeenteraad heeft in 2019 het Ambitiedocument Omgevingswet vastgesteld, waarmee de richting is bepaald waarbinnen de invoering van de Omgevingswet plaatsvindt.

Wat gaan we daarvoor doen

In het Ambitiedocument Omgevingswet is gekozen voor een implementatieproces waarbij we eerst de basis op orde gebracht hebben. In de periode na de inwerkingtreding van de Omgevingswet is er meer ruimte voor doorontwikkeling. Dit betekent dat we in 2024:

- na de vaststelling van de omgevingsvisie voor de gehele gemeente een start maken om de opgaven uit de omgevingsvisie in uitvoering te brengen. Onderzoek vindt plaats naar de geschikte instrumenten die hierbij voor handen zijn;
- verder gaan met het opstellen van het nieuwe omgevingsplan;

In de begroting 2023 staat reeds dat wij constateerden dat voor een goede invoering van de Omgevingswet een capaciteitstekort is. Door de krapte op de arbeidsmarkt is het lastig om dit tekort op te vangen. Hiervoor is een compensatie door het Rijk toegezegd, maar deze zal mogelijk niet alle kosten (voor met name externe inhuur) dekken.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Het college zal aan de beleidsopgaven uit de Omgevingsvisie uitvoering geven. Ook is het opstellen van het omgevingsplan conform de bepalingen van de Omgevingswet gestart.

Wonen

Wat willen we bereiken

Wij vinden het van belang dat Heiloo een divers woningaanbod heeft en dat mensen op de woningmarkt kunnen starten en door kunnen stromen. We streven ernaar dat voor de totale som van het aantal woningen dat de komende 10 jaar wordt gerealiseerd in Heiloo inclusief Zandzoom, de verdeling 30/40/30 is. Dat wil zeggen 30% sociaal; 40% middenklasse woningen en 30% vrije sector woningen. Voor de 30% sociaal geldt dat hier zoveel mogelijk wordt ingezet op sociale huur. Gezien de woningnood is het belangrijk dat Zuiderloo snel wordt afgerond en Zandzoom snel gerealiseerd wordt.

Heiloo heeft de Woondeal 2.0 Regio Noord-Holland Noord ondertekend. We zullen ons inspannen om tweedeede betaalbare woningbouw te gaan realiseren.

Onder het betaalbare segment vallen:

- De sociale huurwoningen tot € 806,06 per maand (prijspeil 2023)
- Middenhuur tot maximaal circa € 1.000 (prijspeil 2020; of 187 punten)
- koopwoningen met een aankoop prijs van maximaal € 355.000 (VON).

De woningbouwprogrammering van de nieuwbouw van sociale huurwoningen wordt zo ingepland dat wordt toegewerkt naar een meer evenwichtige verdeling van de woningvoorraad met een streven naar 30% sociale huurwoningen in de woonvoorraad. De eerste jaren zal het aandeel betaalbare huur- en koopwoningen lager zijn. Reeds vastgelegde afspraken met ontwikkelaars worden niet opengebroken in verband met voorkomen van vertraging. Extra

inzet op betaalbare woningbouw komt daarom op de middellange termijn terug in de realisatiecijfers.

Wat gaan we daarvoor doen

- Indien de Huisvestingswet ongewijzigd wordt aangenomen, moet de Doelgroepenverordening worden aangepast om via de Huisvestingsverordening de voorrangeregels bij sociale koop en middenhuur te kunnen regelen.
- Twee keer per jaar actualiseren wij Plancapaciteit.nl en stellen we samen met Regio Alkmaar de Regionale Woningprogrammering naar realisatiecapaciteit op.
- Bij nieuwe bouwplannen richten we ons op een gemeentebrede 30/40/30 verdeling, waarbij we ook kijken naar alternatieve bouw- en woonconcepten.

In Heiloo is wonen een belangrijk thema. Er is een tekort aan betaalbare woningen wat ervoor zorgt dat de doorstroming stagneert. Starters en jongeren hebben moeite om een huis in Heiloo te bemachtigen. In de vorige collegeperiode zijn naast Zandzoom en Zuiderloo meerdere woningbouwprojecten op stapel gezet dan wel gefaciliteerd. Dit zijn de zogeheten inbreiilocaties. Deze bouwplannen bevinden zich in verschillende stadia van voortgang. Heiloo kenmerkt zich door een hoog niveau van ruimtelijke kwaliteit. Bij transformatieverzoeken verdient een herontwikkeling die een bijdrage levert aan de omgevingskwaliteit (dus inclusief duurzaamheid) de voorkeur boven hergebruik van een pand of object dat daar niet aan tegemoet komt. Het welstands niveau in het betreffende gebied wordt bij de beoordeling van zo'n initiatief betrokken.

De onderhanden zijnde woningbouwontwikkelingen/projecten worden voortvarend verder gebracht en afgerond. De raad wordt minimaal twee keer per jaar geïnformeerd over de voortgang.

- We onderzoeken of het instellen van een vereveningsfonds sociale woningbouw zinvol is (in relatie met de veranderde realiteit zoals de Woondeal 2.0 en toekomstige wetgeving) en

verankeren dit zo nodig in de nieuwe / geactualiseerde woonvisie en stellen hiertoe een verordening op.

- Geven we uitvoering aan de bestuursopdracht flexwonen.
- Geven we uitvoering aan de Woondeal 2.0.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

- Geactualiseerde / nieuwe woonvisie Heiloo
- Onderzoeken invoering vereveningsfonds en opnemen in nieuwe of geactualiseerde woonvisie.
- Aangepaste doelgroepenverordening indien de wijzigingen in de Huisvestingswet hiertoe aanleiding geven.
- Twee keer per jaar wordt de regionale woningprogrammering naar realisatiecapaciteit opgesteld.
- Realisatie van flexwoningen.

Woningbouwprojecten

- Zuiderloo: in totaal worden ca. 650 woningen gerealiseerd. Per 1 januari 2023 zijn 438 woningen opgeleverd. Gewerkt wordt aan de realisatie van nog eens 219 woningen.
- Zandzoom: in totaal 1285 woningen. Nog geen vastgesteld bestemmingsplan en ongetwijfeld RvS procedure. Start realisatie op zijn vroegst Q2, 2025, maar waarschijnlijk pas in 2026.

Overige projecten

- Inbreilocaties: uitgaande van de bekende initiatieven kunnen naar verwachting in totaal circa 650 woningen worden gerealiseerd. Deze woningen zijn verspreid over heel Heiloo en grotendeels afhankelijk van particuliere initiatieven.

Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord

Wat willen we bereiken

In opdracht van het Rijk heeft de provincie een ruimtelijk voorstel voorbereid. Het voorstel is de opmaat naar een ruimtelijk arrangement waarin Rijk en provincie wederkerige afspraken maken

over de ruimtelijk inpassing van wonen, bereikbaarheid, energie, economie, landbouw en natuur. Het opstellen van het ruimtelijk voorstel en het ruimtelijk arrangement is een cyclisch proces. Voor regio Noord-Holland Noord is geconstateerd dat een bovenregionale visie als basis voor het ruimtelijk voorstel op dit moment ontbreekt. Daarom heeft het eerste ruimtelijk voorstel in 2023 voor de regio Noord-Holland Noord vooral een agenderend karakter. Ook is geconstateerd dat grote bovenregionale opgaven die in Noord-Holland Noord spelen vragen om een integrale benadering en om een bijdrage van het Rijk. Hieruit volgt de behoefte om voor Noord-Holland Noord een ontwikkelperspectief op te stellen. Het ontwikkelperspectief zal de basis vormen voor het volgende ruimtelijk voorstel.

Wat gaan we daarvoor doen

De bedoeling is een ontwikkelperspectief op te stellen voor regio Noord-Holland Noord. Daarin bepalen Rijk, provincie, gemeenten en regiopartners gezamenlijk de ambities, ontwikkelrichtingen en ruimtelijke vraagstukken. Als gemeente willen we actief meedoen in dit proces. Voor de start van het proces stellen we een bestuursopdracht vast.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

In het najaar 2023 start het proces om gezamenlijk met het Rijk, de provincie, de gemeenten en overige partners te komen tot een ontwikkelperspectief. In 2024 wordt het concept Ontwikkelperspectief NHN opgesteld.

Landelijk gebied

Ontwikkeling: Gebiedsproces landelijk gebied

De provincie is een Provinciaal Programma Landelijk Gebied aan het opzetten. Centraal hierbinnen staan de natuur-, water- en klimaatdoelen vanuit de Rijksoverheid. In de vorm van een gebiedsgerichte aanpak wordt de komende jaren onderzocht hoe de

doelen gehaald kunnen worden. De provincie werkt in de gebiedsprocessen samen met andere overheden, zoals gemeenten en waterschappen, en maakt gebruik van de kennis en ervaringen van natuurbeheerders, landbouworganisaties, ondernemers in het gebied, zoals agrariërs en inwoners.

Vastgoedbeleid

Wat willen we bereiken

We willen meer inzicht in de vastgoedportefeuille van de gemeente om gericht te kunnen sturen op onder andere de exploitatie, verduurzamen en onderhoud van de gemeentelijke eigendommen. Door gebouwen en gronden te bezitten kan de gemeente sturen op de kwaliteit van ruimtelijke ontwikkelingen en maatschappelijke doelen realiseren.

Wat gaan we daarvoor doen

We stellen een vastgoedbeleid op. Dit vergt een integrale afweging tussen diverse beleidsvelden en een goede bestuurlijke afstemming tussen de raad en het college. Dit is een arbeidsintensief traject waar een extern bureau voor ingehuurd moet worden.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Uw raad heeft keuzes gemaakt tussen:

- Strategisch inzicht: vaststelling van de kern-vastgoedportefeuille en de vertaling van beleidsplannen/wensen naar concrete huisvestingsplannen (5-10 jaar);
- Verduurzamingsopgave gemeente Heiloo, verankering vastgoedbeleid en kern-vastgoedportefeuille met routekaart verduurzaming (Bergen, Castricum, Heiloo, 4 juni 2021);
- Transparantie: (het verhogen van de transparantie en het verbeteren van de verantwoording);

- Veranderde rol gemeente: (Didam-arrest, leegstandbeleid, uitgiftebeleid).

En de raad een vastgoedbeleid heeft vastgesteld.

Herziening Nota Grondbeleid en Nota Grondprijzen

Wat willen we bereiken

We willen graag actiever kunnen sturen op de woningvoorraad en andere beleidsdoelen. Het verwerven van grondposities is daar een sturingsinstrument in. Om dit als gemeente te kunnen doen is een beleidswijziging nodig.

Wat gaan we daarvoor doen

We actualiseren het grondbeleid en het grondprijnsbeleid. Dit vergt een integrale afweging tussen diverse beleidsvelden en een goede bestuurlijke afstemming tussen de raad en het college. Dit is een arbeidsintensief traject dat wordt uitbesteed aan een extern bureau.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Uw raad heeft keuzes gemaakt tussen:

- Het faciliteren en sturen van bestuurlijk en maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen.
 - Het rechtvaardig verdelen van kosten en opbrengsten tussen gemeente, grondeigenaren, veelal projectontwikkelaars.
 - Het transparant maken en beheersen van de risico's van ruimtelijke ontwikkelingen en projecten.
 - Het transparant maken van uitgiftebeleid en een leidraad Didam.
- En een geactualiseerd grondbeleid heeft vastgesteld.

Met een geactualiseerd grondprijnsbeleid heeft uw raad de uitgangspunten vastgesteld voor de grondprijsbepaling bij de uitgifte van grond door de gemeente. Het vaststellen van het grondprijnsbeleid dient de volgende belangen:

- uniformiteit en objectiviteit: gelijksoortige zaken worden gelijk behandeld binnen BUCH,
- transparantie: zowel naar marktpartijen, inwoners als het bestuur wordt inzicht geboden in de grondprijzen of methodieken die de gemeente hanteert;
- draagvlak: openheid, uniformiteit en objectiviteit verhogen de aanvaardbaarheid van de gehanteerde prijzen;
- verdienend vermogen: de Nota Grondprijnsbeleid ondersteunt de financiële doelstellingen van de gemeente.

Beleidsnotitie snippergroen en volkstuinen

Wat willen we bereiken

We willen graag de beleidsnotitie Snippergroen actualiseren. Hierdoor biedt de gemeente meer duidelijkheid voor de inwoners over de uitgifte van gemeentelijke groen-(stroken). De gemeente hecht veel waarde aan al het 'groen' binnen haar gemeente en daarom is het wenselijk om dit groen zoveel mogelijk te behouden. Bij het inrichten van de openbare ruimte wordt een evenwichtige afstemming gezocht tussen de uitgeefbare percelen ten behoeve van wonen en werken en een juiste infrastructuur voor wegen, groen en water. Deze infrastructuur is openbaar terrein en vrij toegankelijk voor iedereen. Omdat de gemeente verantwoordelijk is voor het onderhoud en beheer van deze infrastructuur is het belangrijk goed zicht te hebben op de eigendomsverhoudingen.

Daarnaast willen we ook beleid opstellen voor de verhuur van volkstuinen, waarbij het individueel verhuren van volkstuinen niet langer de voorkeur heeft. Gezocht wordt naar andere mogelijkheden, zoals bijvoorbeeld de verhuur van volkstuinen aan volkstuinverenigingen.

Wat gaan we daarvoor doen

We actualiseren de beleidsnotitie voor Snippergroen en stellen beleid op voor volkstuinen. Dit vergt een integrale afweging tussen diverse beleidsvelden en een goede bestuurlijke afstemming tussen de raad en het college. Dit is een arbeidsintensief traject dat wordt uitbesteed aan een extern bureau.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Uw raad heeft keuzes gemaakt voor:

- het vaststellen van uitgangspunten, waaraan de verkoop van snippergroen en verhuur van volkstuinen moet worden getoetst;
- het vaststellen van de werkwijze;
- het vaststellen van verkoop- en verhuurprijzen.

En een geactualiseerde beleidsnotitie Snippergroen en volkstuinen heeft vastgesteld.

3B. DUURZAAMHEID EN MILIEU

Milieutaken

Ontwikkeling

Het realiseren en behouden van een schone, veilige en duurzame leefomgeving. We willen adequaat kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. We zijn voorbereid op de invoering van de Omgevingswet en decentralisatie van milieutaken naar de gemeente.

Ter bevordering van de gezondheid van onze inwoners wordt actief ingezet op beperking van vliegtuighinder.

Wat gaan we daarvoor doen

Met de komst van de Omgevingswet vinden veranderingen plaats in de taken van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Hierbij trekken we in de voorbereiding op de Omgevingswet gezamenlijk op om een zorgvuldige implementatie mogelijk te maken. Hierbij wordt specifiek gekeken naar de veranderende positie, rol en activiteiten van de Omgevingsdienst. Als basis voor een nieuwe dienstverleningsovereenkomst met de Omgevingsdienst vindt afstemming plaats over inhoud en impact van deze taken op beleids- en financieel niveau. De volledige uitwerking van de Omgevingswet is nog geheel niet uitgekristalliseerd.

Zoals onder 3A (Omgevingswet) benoemd worden gemeenten bevoegd gezag voor bodemtaken welke worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst. Dit betreft het gebied van handhaving, vergunningverlening, juridische en beleidsmatige advisering. Het Rijk stelt geen geld beschikbaar voor gemeenten. Wel zal men monitoren hoe de uitvoeringspraktijk vordert en op basis hiervan zal worden besloten of er alsnog een vorm van financiering moet worden toegepast. Daarnaast worden ingevolge de Wet de verplichte door de Omgevingsdienst uit te voeren basistaken

uitgebreid. Onder andere voor veehouderijen en sloopmeldingen asbest.

De afgelopen jaren is op diverse thema's extra inzet nodig geweest om gemeentelijke taakuitvoering, ontwikkelingen en projecten doorgang te geven of versnellen. Als voorbeeld kunnen de stikstofproblematiek, PFAS, Zeer Zorgwekkende Stoffen en Lood in drinkwaterleidingen dienen. We zorgen er voor dat waar nodig advisering beschikbaar is. De hiervoor benodigde achtergrond en strategische advisering gaat verder dan de dienstverlening van de Omgevingsdienst.

In de regio Alkmaar-IJmond wordt met de Bestuurlijke Agenda Schiphol planmatig inbreng over vliegghinderaspecten geleverd aan de overlegstructuren rondom Schiphol. In het bijzonder worden hier de ontwikkelingen rondom het Luchthavenverkeersbesluit Schiphol, het besluit Luchtruimherziening en de Initiatiefwet nachtvluchten

Klimaat

Ontwikkeling

Het Programma Klimaat zal zich in 2024 door-ontwikkelen. Nadat in 2023 eindelijk de financiële kaders vanuit het Rijk duidelijk werden en het meeste beleid op de vijf pijlers van het programma door de raden vastgesteld is, kan er in 2024 aan de uitvoering gebouwd worden. Met meer mensen en meer middelen, met meer mogelijkheden dus. Handen uit steeds meer mouwen om de enorme klus van de duurzaamheidstransitie te helpen vormgeven. Meer samen ook, met bewoners en ondernemers in onze gemeenten.

De gemeente zal haar rol pakken als regisseur van de duurzaamheidstransitie, maar zeker ook als facilitator. Ten dienste

van initiatieven uit de samenleving, van mensen die hun eigen huis of bedrijf willen verduurzamen, al dan niet met elkaar. Als voorlichter en adviseur en met een beetje financiële hulp. Ook als aanjager of zelfs uitvoerder van projecten voor opwek van duurzame energie, voor circulaire economie en klimaatadaptatie. Voor duurzame mobiliteit en natuurlijk voor het (verder) verduurzamen van ons eigen vastgoed.

Hieronder per pijler de belangrijkste initiatieven die we nu voorzien voor 2024. Daarbij wel meteen een disclaimer: de duurzaamheidstransitie is in volle gang, wat betekent dat het 'speelveld' er elke maand anders uit ziet door nieuwe regelgeving, nieuwe subsidies en nieuwe initiatieven. Dynamisch en uitdagend!

Wat willen we bereiken

1. Energietransitie

De energietransitie gaat over opwek van duurzame elektriciteit met zonnepanelen en de warmtetransitie, het isoleren van woningen en (voorbereiden op) installatie van alternatieven voor aardgas.

Opwek van elektriciteit:

- Groei in het aantal geplaatste zonnepanelen op grote daken voortzetten;
- Installatie van de hoeveelheid zonnepanelen boven parkeerplaatsen versnellen;
- Ontwikkeling windenergie in de Boekelermeer.

Warmtetransitie:

- Voorlichting, informatie en advies voor bewoners en ondernemers, met Duurzaam Bouwloket, energiecoaches en Centrum voor verduurzaming;
- Buurt-aanpak gericht op isoleren woningen met de slechtste energie-labels en bewoners met minste koopkracht vanuit het Nationaal Isolatie Programma;

- Opsporen, aanhaken, ondersteunen van buurtinitiatieven in de warmtetransitie. Gebruikmaken van draagvlak en energie in de samenleving;
- Energie-armoede aanpak voor bewoners met laag inkomen en hoge energierekening.

2. Circulaire economie

Het uitvoeringsprogramma 2023-2024 van Circulaire economie wordt volgens planning uitgevoerd. Focus op vier hoofdthema's: Landbouw, Consumptiegoederen, Bouw & Infrastructuur en Bedrijven.

- Ruimte creëren voor natuur-inclusieve landbouw;
- Circulair maakonderwijsprogramma opschalen;
- Netwerk van reparatiepartijen ondersteunen in de markt;
- Consumenten voorlichten en betrekken;
- Circulair bouwen, onderhouden en slopen binnen de gemeente de norm maken;
- Koplopernetwerken van bedrijven in de bouw, toerisme, textiel en op bedrijventerreinen stimuleren.

3. Klimaatadaptatie

We geven uitvoering aan het recent vastgestelde beleidsplan met uitvoeringsprogramma. Dat betekent op drie niveaus (huis&pand, straat, wijk&gebied en regio):

- mensen voorlichten, betrekken en informeren over klimaatadaptatieve kansen en maatregelen;
- Ontstening en vergroening van eigen tuin, aansluiten bij bestaande initiatieven en werkzaamheden;
- Aansluiten bij projecten voor herinrichting en ontwikkeling met als doel meer vergroening en minder wateroverlast.

4. Duurzame mobiliteit

In 2023 hebben de provincie en het college de Regionale Agenda Mobiliteit vastgesteld. Ook is een pluspakket voor duurzame mobiliteit vastgesteld. Hoofdonderwerpen daaruit:

- Verbetering fietsinfrastructuur;
 - Plaatsing laadpalen voor elektrische auto's;
 - Stimuleren deelmobiliteit.
5. Duurzame bedrijfsvoering
- Het goede voorbeeld blijven geven door het verduurzamen van het gemeentelijke vastgoed, de gemeente heeft inzicht en communiceert over haar eigen CO₂ uitstoot en er heerst draagvlak en kennis binnen de organisatie op het gebied van circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptatie door de hele organisatie.
 - De gemeente heeft de verplichting om een CO₂ reductie van de uitstoot van de gemeentelijke vastgoedportefeuille te realiseren van 55% in 2030, 95% in 2050 en 100% aardgasvrije panden in 2050. De strategie om deze doelen te bereiken is vastgelegd in de Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed die in 2023 is vastgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen

1. Energietransitie

Opwek van elektriciteit

- We blijven het Centrum voor Verduurzaming bedrijventerreinen regio Alkmaar ondersteunen en stimuleren;
- We gaan Solar Carports versneld realiseren;
- Aanstellen kwartiermaker windenergie Boekelermeer.

Warmtetransitie

Voor de warmtetransitie faciliteren en stimuleren we inwoners en ondernemers tot het nemen van energiebesparende maatregelen.

- De inzet van energiecoaches via Heiloo Energie wordt gestimuleerd. Met informatieavonden, inloopspreekuren en de inzet van een mobiele showroom met maatregelen bereiken we nog meer huishoudens met advies en subsidies;

- Er komt een online platform om communicatie tussen de gemeente, energiecoaches en inwoners te faciliteren;
 - Heiloo Energie wordt ondersteund bij het professionaliseren van de organisatie en het uitvoeren van duurzaamheidsprojecten;
 - De huishoudens in de doelgroep energiearmoede worden bereikt door middel van herhaald en één-op-één contact;
 - In 2023 zijn we gestart met een isolatie-buurtaanpak in een buurt waar veel koophuizen DEFG-labels hebben en de mensen die er wonen vallen in de categorie lagere inkomens. Dit gaan we in 2024 voor een volgende buurt doen;
 - We gaan bewonersinitiatieven faciliteren vanuit de gemeente;
 - We laten onderzoek uitvoeren naar alternatieve warmtebronnen, zoals ondiepe geothermie, aquathermie, zonnewarmte en sportveldthermie.
 - Met een 'soorten managementplan' zorgen we voor een gebiedsgerichte bescherming van vleermuis, gierzwaluw en huismus. Daardoor hoeven particuliere woningeigenaren niet langer ieder individueel maatregelen te nemen bij isolatie.
 - Ondernemend Heiloo wordt ondersteund bij het uitvoeren van duurzaamheidsprojecten.
2. Circulaire economie
- In 2024 starten we met het in kaart brengen van de behoeften van lokale boeren die natuurinclusieve maatregelen willen treffen;
 - We schalen ons circulair maakonderwijsprogramma op naar meer scholen en starten naast de modules wol & textiel en fietsen maken ook met de lessen voor repareren van elektrische apparaten;
 - We richten ons op inwonersparticipatie, zodat inwoners bewust worden van hun koopgedrag en gestimuleerd worden om te hergebruiken, repareren en opgeknapt spullen uit de regio te kopen;

- We gaan circulair bouwen, onderhouden en slopen verder inbedden in de werkorganisatie zodat het de norm gaat worden, door circulair opdrachtgeverschap, trainingen en presentaties;
- De circulaire economie wordt verder geborgd in beleid en contracten. Bij gronduitgifte door de gemeente worden circulaire criteria meegegeven als voorwaarden voor toekomstige plannen of projecten. En met Kennemer Wonen worden circulaire prestatie afspraken gemaakt;
- We ontwikkelen en bouwen het koploper netwerk van ondernemers in de bouw, toerisme-, de textielbranche en op bedrijventerreinen uit die circulaire economie toepassen of willen toepassen in hun bedrijfsvoering;
- We werken aan het versterken van een circulaire regio 'circulair NHN' met buurgemeenten, bedrijven en andere sympathisanten.

3. Klimaatadaptatie

- We gaan stimuleren dat inwoners en ondernemers hun particuliere ruimte klimaatadaptief en natuurinclusief maken. Hiervoor gaat de gemeente meerdere activiteiten uitvoeren, deels in samenwerking met de regio Alkmaar:
 1. Een gemeentelijke subsidieregeling klimaatadaptieve maatregelen van 2023 t/m 2026 voor inwoners, bedrijven en andere instituten, zoals scholen;
 2. Voorlichting en promotie met activiteiten zoals het NK Tegelwippen en incidentele tegelophaalservice, geveltuinenactie en het opbouwen van een (regionaal) loket dat gratis maatwerkadvies kan geven aan inwoners en bedrijven over een klimaatadaptieve inrichting van huis en tuin;
 3. Aansluiten bij bestaande initiatieven, zoals inwoners en dorpsraden met goede ideeën, groene schoolpleinen, vergeten plantseizoen, Groen Kapitaal.
- Op het niveau van straat, wijk en gebied en ook in de regio zorgen we ervoor dat klimaatadaptatie en natuurinclusiviteit onderdeel worden van (bouw)projecten.

4. Duurzame mobiliteit

- In goede afstemming met de omwonenden worden laadpalen geplaatst om inwoners te faciliteren de overstap te maken naar elektrisch rijden;
- De mogelijkheid voor het overkappen van grotere parkeerterreinen met zonnepanelen wordt onderzocht;
- Initiatieven voor elektrische deelauto's in woonwijken gaan we faciliteren;
- Bewoners worden gestimuleerd om vaker de fiets te nemen;
- Ketenmobiliteit, stimulering openbaar vervoer en lagere parkeernormen bij deelmobiliteit betreffen de meest geschikte extra maatregelen voor Heiloo (in het in 2023 vast te stellen pluspakket). Deze opties komen samen met de realisering van een mobiliteitshub op het NS-station.

5. Duurzame bedrijfsvoering

- Het verrijken van de kennis van alle ambtenaren over circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptatie door het faciliteren van trainingen, activiteiten en inspiratiesessies.
- De gemeente geeft uitvoering aan de Routekaart voor de verduurzaming van het eigen vastgoed, door versneld bij een aantal panden verduurzamingsmaatregelen te treffen en een nieuw uitvoeringsplan op te stellen voor de verduurzaming van panden in 2025. In 2024 worden maatregelen getroffen zoveel mogelijk in samenhang met geplande renovaties en groot onderhoud, waaronder de Muziek- en dansschool.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

1. Energietransitie

Opwek van elektriciteit

- Het aantal zonnepanelen op grote daken van bedrijven is wederom gegroeid;
- Tenminste één parkeerplaats is uitgewerkt tot projectlocatie voor een Solar Carport in de gemeente Heiloo;
- RES zoekgebied 22 is uitgewerkt tot projectlocatie en zoekgebied 13 wordt uitgewerkt als zoekgebied voor wind en - voor zover daar draagvlak voor is - opgenomen in de herijking van de RES.

Warmtetransitie

- Woningeigenaren kunnen gemeentelijke subsidie voor energiebesparing bestaande woningen aanvragen;
 - Ondernemers kunnen via de gemeente een kosteloze Energiescan aanvragen;
 - Door monitoring meten we de voortgang van de energietransitie. Dit maken we inzichtelijk in een real time dashboard, waarop de mate waarin de transitie leeft in de maatschappij zichtbaar gemaakt kan worden;
 - Het aantal huishoudens in de buurt dat isolatiemaatregelen toe gaat passen is toegenomen;
 - Het aantal bewonersinitiatieven dat zich aanmeldt en de stappen die zij door de ondersteuning versneld zetten richting een aardgasvrije buurt;
 - De onderzoeken naar de verschillende warmteopties in de gemeente voor kleinschalige warmtenetten zijn uitgevoerd, zodat we scherper hebben wat er voor alternatieven zijn voor aardgas naast de individuele oplossingen.
 - Er is een 'soortenmanagementplan' opgesteld.
2. Circulaire economie
- Participatietraject met ondernemers en stakeholders. We zijn gesprekken met stakeholders gestart en nemen lessons learned uit Bergen mee;

- Het circulair maakonderwijsprogramma is opgeschaald naar meer scholen en krijgt een vastere organisatievorm. Er zijn twee pilots voor businesscases voor hergebruik en reparatie opgestart. Het netwerk en inwoners hebben een digitale ontmoetingsplek en reguliere bijeenkomsten;
 - We monitoren de mate van circulariteit in eigen projecten en die van bedrijven waar we aan uitbesteden;
 - We hebben bijeenkomsten voor bedrijven georganiseerd in de bouw, toerisme- en textielbranche;
 - Het evaluatieverslag 2023 is opgeleverd, het uitvoeringsprogramma 2025 is afgestemd met het college en het educatie/trainingsprogramma voor de BUCH werkorganisatie is opgeleverd.
3. Klimaatadaptatie
- We monitoren en evalueren de verschillende acties die zowel op huis/pand, op straat, buurt, wijk als op regionaal niveau ingezet zijn.
4. Duurzame mobiliteit
- Het aantal laadpalen is volgens planning uitgebreid;
 - Het Fietsbeleidsplan is uitgevoerd voor de jaarschijf 2024;
 - Duurzame mobiliteit is tot integraal onderdeel van het Mobiliteitsplan en de nota Parkeernormen gemaakt;
 - Een mobiliteitshub is onderdeel van (de plannen) voor het stationsgebied in combinatie met een goede fietsbereikbaarheid;
5. Duurzame bedrijfsvoering
- Het succes van kennisopbouw wordt zichtbaar doordat een integrale benadering steeds vaker wordt toegepast in projecten. Hierbij wordt aandacht besteed aan energieneutraliteit, circulariteit, klimaatadaptatie/natuurinclusiviteit.
 - In 2024 is een deel van het eigen vastgoed verduurzaamd, waardoor het energieverbruik van deze panden is gedaald en de

CO2 uitstoot is verminderd. Door middel van een jaarlijkse evaluatie wordt de CO2 besparing in beeld gebracht. Vanuit de Plusambitie wordt bij de verduurzaming ook gekeken naar klimaatadaptieve mogelijkheden.

- Een rapport over de CO2-uitstoot van de gemeente dat door een externe partij is geverifieerd.

3C. BEHEER EN ONDERHOUD

Groenbeheer

Wat willen we bereiken

Het groene karakter en de natuur van Heiloo behouden en waar dat kan versterken.

Wat gaan we daarvoor doen

Na vaststelling van het nieuwe groenbeleidsplan begin 2024 wordt het vigerende groenbeheerplan herijkt.

Binnen de wijk Egelshoek wordt de problematiek rondom bomen die voor overlast zorgen aangepakt. Daarnaast wordt de biodiversiteit in deze wijk gestimuleerd door van de bestaande wadi's de toplaag af te schrapen en deze in te zaaien met een bloemrijk kruidenmengsel.

Herstel stormschade

Op 5 juli heeft storm Poly een aanzienlijk pad van verwoesting achtergelaten binnen het beheergebied van werkorganisatie BUCH. Er zijn veel bomen omgewaaid of beschadigd, vooral in Castricum en Heiloo. Ondanks de inspanningen zijn de gevolgen van de storm nog niet volledig verholpen. Naar schatting zullen de opruimwerkzaamheden tot het einde van dit jaar voortduren. De kosten die gepaard gaan met deze opruimwerkzaamheden worden gedetailleerd weergegeven in de tweede financiële rapportage.

Heiloo staat voor een aanzienlijke hersteluitdaging. Daarom wordt er voor onze gemeente een specifiek herstelplan ontwikkeld. In dit plan bieden we een helder overzicht van hoe we de aanvullende taken gaan aanpakken. Hierbij nemen we zowel de inzet van menselijke en materiële capaciteit van de werkorganisatie als de capaciteit van externe partijen in beschouwing. We evalueren ook waar nieuwe aanplant mogelijk is en hoe deze extra inspanningen zich financieel en qua tijdspad verhouden tot de ambities.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

- We hebben een actueel groenbeheerplan.
- De problematiek rondom overlast en schade veroorzakende bomen in de wijk Egelshoek is opgelost en de biodiversiteit is toegenomen.
- De stormschade aan het bomenbestand is hersteld.

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen

PO Verbonden partij	
3b	Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD)
3b	Vuilverbrandingsinstallatie e.o. (VVI)
3b	Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar (DECRA)

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel

Op 1 april 2016 is door het rijk de 'Regeling Beleidsindicatoren' vastgesteld. In de regeling zijn de beleidsindicatoren opgenomen die moeten worden opgenomen in de verschillende programmaonderdelen. Onderstaand de verplichte indicatoren voor dit programma met een vergelijking met de BUC-gemeenten en de gemiddelde score van Nederland:

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
3a	24.1	Gemiddelde WOZ-waarde	414	311	340	359	271	2020	x €1.000	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	24.2	Gemiddelde WOZ-waarde	439	333	370	385	290	2021	x €1.000	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	24.3	Gemiddelde WOZ-waarde	477	363	405	420	317	2022	x €1.000	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	24.4	Gemiddelde WOZ-waarde	549	448	479	507	369	2023	x €1.000	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
3a	25	Nieuw gebouwde woningen	6,1	2,4	4,1	2,1	9,3	2022	per 1.000 woningen	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research
3a	26	Demografische druk	101,5	70,5	86,3	90,7	70,3	2023	%	CBS - Bevolkingsstatistiek
3b	27	Omvang huishoudelijk restafval	201	110	106	77	169	2021	kg per inwoner	CBS statistiek Huishoudelijk afval
3b	28	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	18,2	17,1	19	20,5	33,2	2021	%	berekening

* Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit afkomstig van natuurlijke bronnen (o.a. wind, waterkracht, zon en biomassa) die constant worden aangevuld.

PROGRAMMA 3: WAT GAAT HET KOSTEN

Nr	PO	Bijdrage x € 1.000	korte omschrijving	2024	2025	2026	2027	I/S			
12	nb	3a	Prog	Opstellen ontwikkelperspectief Regio NHN	30	N	-	-	-	I	
13	aut	3b	Prog	Doorrekening riool	120	V	158	V	167	V	S
14	aut	3b	Prog	Doorrekening afval	52	V	48	V	48	V	S
15	aut	3b	Prog	Bijdrage omgevingsdienst	17	N	17	N	17	N	S
16	aut	3b	Prog	Uitbreiding strategisch milieuvadvis	9	N	9	N	9	N	S
17	aut	3c	Prog	Kapitaallasten 3c	73	V	157	N	225	N	S
18	aut	3c	Prog	Onderhoud afvalbakken	10	V	10	V	10	V	S
				Totaal alle mutaties	198	V	34	V	25	N	

12. Opstellen ontwikkelperspectief Regio NHN

Dit betreft een incidenteel budget voor het opstellen van een ontwikkelperspectief voor de regio NHN. Daarin bepalen Rijk, provincie, gemeenten en regiopartners gezamenlijk de ambities, ontwikkelrichtingen en ruimtelijke vraagstukken. Voor de start van het proces bereiden we een bestuursopdracht voor. Het gevraagde budget (ad. € 30.000) betreft een bijdrage in de kosten voor onderzoek en advies en het opstellen van het ontwikkelperspectief.

13. Doorrekening riool

Voor riool is een doorrekening gemaakt op basis van het door de raad vastgestelde Programma Water en Riolerings (PWR). Het tarief is conform het PWR verhoogd vanwege de benodigde storting in de spaarvoorziening en de reguliere

indexatie van 3,1%. De stortingen die volgens het PWR gedaan moeten worden in de spaarvoorziening vallen lager uit dan de oude GRP (Gemeente Rioleringsplan), waardoor een voordeel in het begrotingssaldo ontstaat.

14. Doorrekening afval

In deze begroting zijn de gevolgen van het vastgestelde raadsvoorstel over de verhoging van inzamelingfrequentie van huishoudelijk afval verwerkt. In het raadsvoorstel was op basis van de hogere lasten van tariefstijging € 11 ingeschat en de voorgestelde tariefstijging is op dit bedrag uitgekomen. Een onzekere factor betreft de inkomsten uit de overige afvalstromen waaronder papier en PMD. Voor papier zien we dat de prijzen in 2023 flink zijn gedaald, terwijl we voor PMD hogere inkomsten verwachten. In deze

begroting is de aanname gedaan dat deze twee effecten elkaar in evenwicht houden.

15. Bijdrage omgevingsdienst

In de begroting 2024 van de Omgevingsdienst is extra budget opgenomen voor het uitvoeren van de nieuwe omgevingswet. Het gaat om extra activiteiten in verband met de vergunningplicht van veehouderijen en bodemtaken. Met de uitvoering hiervan is een bijstelling van € 17.000 nodig.

16. Uitbreiding strategisch milieuadvies

De afgelopen jaren is op diverse thema's extra inzet nodig geweest om gemeentelijke taakuitvoering, ontwikkelingen en projecten doorgang te geven of versnellen. Als voorbeeld kunnen de stikstofproblematiek, PFAS, Zeer Zorgwekkende Stoffen en Lood in drinkwaterleidingen dienen. We zorgen er voor dat waar nodig advisering terstond beschikbaar is. De hiervoor benodigde achtergrond en strategische advisering gaat verder dan de dienstverlening van de Omgevingsdienst. Inschatting is dat er gemiddeld 2 uur per week inwinning van extra advies nodig is (dat is € 9.000 op jaarbasis).

17. Kapitaallasten 3c

In 2024 ontstaat een incidenteel voordeel door het doorschuiven van onder andere de investering fietsparkeren bij het station. Vanaf 2025 nemen de kapitaallasten voornamelijk toe door de hogere investeringen in de Vennewatersweg (€ 2,5 mln) en de Zeeweg/Stationsweg (€ 4,1 mln). Tot slot leveren de investeringen in de afvalbakken ook een bijstelling van de kapitaallasten op.

18. Onderhoud afvalbakken

Op 29 augustus is een collegevoorstel behandeld over vervanging en vaststellen van een beslismodel voor de plaatsing van afvalbakken in de openbare ruimte. In het voorstel is opgenomen om voor de komende 3 jaar een jaarlijkse investering in de begroting vanaf 2024 op te nemen om afvalbakken te vervangen. De aframing van een deel van het onderhoudsbudget van afvalbakken wordt voorgesteld en dit in te zetten ter dekking van de kapitaallasten. Dit is mogelijk omdat er minder prullenbakken overblijven waardoor verminderd budget aan onderhoud benodigd is.

Programma 4

Een financieel gezonde gemeente

PROGRAMMA 4. EEN FINANCIIEEL GEZONDE GEMEENTE

4. EEN FINANCIIEEL GEZONDE GEMEENTE

Ontwikkeling nieuwe financiering gemeentefonds

Vanaf 2026 stapt het kabinet af van de normeringssystematiek ‘trap op trap af’, waarbij de inkomsten van gemeenten via het gemeentefonds meebewegen met de uitgaven van het Rijk. Deze werkwijze kent een (te) hoge mate van instabiliteit en een beperkte koppeling met de uitgavenontwikkeling bij gemeenten.

Het Gemeentefonds wordt vanaf 2027 geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product.

De ontwikkeling van het bbp wordt door het Rijk gezien als een objectieve en onafhankelijke maatstaf voor zowel volumecomponenten, die een kostenverhogende werking hebben (zoals bevolkingsgroei), als voor de loon- en prijsontwikkeling. Deze kent jaar op jaar toegepast inhoudelijk een sterkere koppeling met de brede uitgavenontwikkeling bij gemeenten. De financiële ruimte van gemeenten voor genoemde uitgavenontwikkeling wordt middels deze koppeling vormgegeven. De gekozen vorm van indexatie levert door de vormgeving op twee componenten de gewenste stabiliteit op. Uitgangspunt is dat het fonds meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product volgt. De volumeontwikkeling van het fonds wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor het fonds minder schommelt. De indexatie voor inflatie volgt die van het lopende jaar, waardoor de fondsen reëel ‘op niveau’ blijven. De grondslagen waarover deze indexatie berekend wordt, worden op gelijke wijze bepaald als de huidige grondslagen, waarover vanaf 2026 de huidige loon- en prijsindexatie wordt berekend.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat bij het uitwerken van een nieuwe financieringssysteem, de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken. Op gemeentelijk niveau wordt in samenspraak met de VNG welke mogelijkheden er zijn qua modernisering en uitbreiding van het belastinggebied, waarbij op basis van de uitkomsten een eventueel wetgevingstraject in gang wordt gezet.

Wat willen we bereiken

1. Een structureel sluitende begroting
2. Stabiele verantwoorde lokale lasten
3. Een verantwoorde weerstandscapaciteit

Wat gaan we daarvoor doen

1. In de programmabegroting worden in de jaren 2024 en 2025 de structurele lasten gedekt door de structurele baten.
2. We houden de woonlasten voor onze inwoners op een verantwoord niveau. We indexeren de OZB-inkomsten met 3,1% (cpi maart 2023). Voor riool en afval hanteren we kostendekkende tarieven.
3. We identificeren periodiek de risico's die we lopen en beoordelen of we maatregelen kunnen nemen om deze risico's te beperken.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

1. Een vastgestelde meerjarig sluitende programmabegroting
2. Een stabiele ontwikkeling van de lokale lasten.
3. De ontwikkeling van de weerstandscapaciteit, waarbij de weerstandsratio minimaal 1,20 is

Onderdelen 'Een financieel gezonde gemeente'

Dit programma bestaat uit de volgende onderdelen: de algemene dekkingsmiddelen, de overhead, de post onvoorzien, de vennootschapsbelasting en overige. In onderstaande tabel is dit cijfermatig weergegeven, waarna per onderdeel een toelichting volgt.

Bedragen x 1.000	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024
Algemene dekkingsmiddelen	44.710	416	44.294
Overhead	2	8.494	-8.492
Onvoorzien	0	10	-10
Vpb	0	27	-27
Overige	142	169	-27
Totaal	44.854	9.116	35.738

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn de inkomsten van een gemeente waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald in wet of regelgeving. In tegenstelling tot specifieke dekkingsmiddelen, zoals bijvoorbeeld de afvalstoffen- en rioolheffing en de leges, kan een gemeente algemene dekkingsmiddelen dus vrij besteden.

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit algemene uitkering uit het gemeentefonds, lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is (zoals bijvoorbeeld onroerende zaakbelastingen),

dividend en het saldo van de financieringsfunctie (verschil tussen rentelasten en baten). Een specificatie van de algemene dekkingsmiddelen is opgenomen in bijlage 4.

Overhead

De definitie van overhead volgt uit de notitie overhead van de commissie BBV en betreft alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het BBV verplicht gemeenten om deze kosten apart inzichtelijk te maken. Het programma onderdeel "overhead" bestaat uit de overhead die vanuit de werkorganisatie BUCH wordt doorberekend (aandeel Heiloo in kosten van het domein Bedrijfsvoering) en uit de overhead die is opgenomen in de gemeentebegroting van Heiloo zelf (o.a. kosten voor het gemeentehuis, bestuursondersteuning en voorlichting).

Overhead Bedragen x 1.000	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024
Aandeel overhead in bijdrage BUCH	0	7.312	-7.312
Verzekeringen	0	65	-65
Bijdrage Regionaal archief	0	130	-130
Gemeentehuis (huidig en nieuw)	1	423	-422
Onderkomen BOR	2	174	-172
Bestuursonderst. college van B&W	0	297	-297
Voorlichting	0	47	-47
Overige	0	46	-46
Totaal	2	8.494	-8.492

Onvoorzien

In artikel 4 lid 2 van de Financiële verordening 2017 is bepaald dat de (op grond van het BBV verplichte) post onvoorzien in de begroting € 10.000 bedraagt.

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 kunnen ook overheidslichamen belastingplichtig worden voor de vennootschapsbelasting. Voor de gemeente Heiloo is dit van toepassing voor de grondexploitaties. Na analyse van de eventuele belastingplicht voor de grondexploitaties bleek hiervan sprake. Inmiddels is tot en met 2021 een aangifte ingediend in lijn met de landelijke kaders. Hieruit blijkt dat over deze jaren een beperkte VPB last is ontstaan. Inmiddels wordt gewerkt aan de berekeningen over 2022 waaruit een geactualiseerde prognose van de verwachte VPB voor 2023 en verder volgt. Deze prognose zal muteren op basis van de actuele grondexploitaties en kan qua uitkomsten veranderen als er winst wordt gemaakt, de prognoses afwijken van de realisatie of nieuwe grondexploitaties worden geopend. De gemeente maakt in dit kader kosten in verband met ambtelijke inzet op dit gebied.

Overige

De baten betreffen de ontvangsten voor de bovenwijkse voorzieningen, die via de algemene baten en lasten worden gestort in de bestemmingsreserve bovenwijken.

De lasten bestaan uit een reservering van € 60.000 voor het aandeel in de bijdrage BUCH dat (mogelijk) niet compensabel is voor de BTW, omdat geen beroep mag worden gedaan op de koepelvrijstelling. Daarnaast bestaan deze lasten uit de (restant) stelpost van € 109.000 die geraamd is voor het

uitvoeringsprogramma (€ 300.000 structureel). Onderstaand is het verloop van deze stelpost weergegeven:

(x € 1.000,-)	2024	2025	2026	2027
Stelpost in begroting 2023 (raad 7-11-2022)	300 V	300 V	300 V	300 V
Bestuursopdracht woningbouwontwikkeling PCC Heiloo (B&W 11-7-2023)	15 N	0	0	0
Bestuursopdracht Lagelaan Heiloo (Zesde kamer) (B&W 11-7-2023)	70 N	6 N	0	0
Bestuursopdrachtuitwerking gebiedsvisie 't Loo (B&W 11-7-2023)	77 N	0	0	0
Bestuursopdracht locatie Westerweg/Vennewatersweg (B&W 18-7-2023)	30 N	0	0	0
Restant stelpost (stand 26-9-2023)	109 V	295 V	300 V	300 V

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen

PO Verbonden partij	
4	Cocensus
4	Werkorganisatie BUCH (BUCH)
4	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel

Op 1 april 2016 is door het rijk de 'Regeling Beleidsindicatoren' vastgesteld. In de regeling zijn de beleidsindicatoren opgenomen die moeten worden opgenomen in de verschillende programmaonderdelen. Onderstaand de verplichte indicatoren voor dit programma met een vergelijking met de BUC-gemeenten en de gemiddelde score van Nederland:

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
4a	29	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	1030	911	799	831	860	2023	€	COELO - Atlas lokale lasten
4a	30	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	1122	1037	890	955	944	2023	€	COELO - Atlas lokale lasten
4b	31	Formatie / Fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		aantal per 1.000 inw.	Gemeente
4b	32	Bezetting / Fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		aantal per 1.000 inw.	Gemeente
4b	33	Apparaatskosten / Kosten per inwoner	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		euro	Gemeente
4b	34	Externe inhuur / Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	n.b.	n.b.	n.b.	1.257	n.b.	2024	x €1.000	Gemeente
4b	35	Overhead in % van totale lasten	n.b.	n.b.	n.b.	13,3	n.b.	2024	%	Gemeente

Ad 31 t/m 33 : Omdat het ambtelijk apparaat van de gemeente Heiloo – op de griffie en de gemeentesecretaris na - is ondergebracht in de werkorganisatie BUCH zijn de indicatoren 31 t/m 33 niet van toepassing.

Ad 34 : De externe inhuur betreft alleen de inhuur die via de begroting van de gemeente Heiloo loopt. Voor de kosten van externe inhuur van de gemeenschappelijke regelingen (waaronder de BUCH), verwijzen we naar de betreffende begroting van die GR. Het gaat om de volgende componenten:

Onderdeel	Bedrag
Beheer openbare ruimte	124.000
Aansluiting A9	245.000
Handhaving	25.000
Bestuursopdracht PCC, Lagelaan, 't Loo en Westergweg	191.000
Grondbedrijf (incl. kostenverhaal)	672.000
Totaal	1.257.000

PROGRAMMA 4: WAT GAAT HET KOSTEN

Nr	PO	Bijdrage x € 1.000	korte omschrijving	2024	2025	2026	2027	I/S
19	aut	4a	Prog	Bijstelling rente	178 V	277 V	29 V	87 V S
20	aut	4a	Prog	Algemene uitkering	515 V	470 V	419 V	1.042 V S
21	aut	4a	Prog	Bijdrage Cocensus	1 N	1 N	1 N	1 N S
22	aut	4b	Prog	Onderhoud gemeentehuis Raadhuisplein	15 N	15 N	-	- I
				Totaal alle mutaties	677 V	731 V	447 V	1.128 V

19. Bijstelling rente

Bij diverse raadsvoorstellen, waarbij investeringskredieten zijn verhoogd (o.a. Muziek- en dansschool, nieuw gemeentehuis) is ook het rentebedrag structureel opgehoogd. De liquiditeitsprognose op basis van deze programmabegroting 2024 geeft aan dat vanaf 2026 € 9 mln extra geleend moet worden oplopend naar € 10 mln in 2027. Dit is het gevolg van het toegenomen investeringsvolume bij zowel de Kadernota 2024 als de Programmabegroting 2024. Aangezien uit de liquiditeitsprognose blijkt dat niet eerder dan 2026 bijgeleend hoeft te worden, kunnen de eerder geraamde extra rentebedragen vrijvallen.

20. Algemene uitkering

De septembercirculaire 2023 zorgt de hogere loon- en prijsbijstelling tot een stijging van de algemene uitkering in alle jaren. In 2027 is ook het volumedeel naar boven bijgesteld. Voor een uitgebreide toelichting zie "Gevolgen septembercirculaire".

21. Bijdrage Cocensus

Dit betreft een klein aansluitingsverschil met de begroting 2024 van Cocensus en tevens correctie naar de juiste taakvelden.

22. Onderhoud gemeentehuis Raadhuisplein

Het onderhoud van het gemeentehuis Raadhuisplein wordt vanaf 2024 gedaan met een minimale inzet. Er zijn echter nog verschillende onderhoudscontracten actief op het gebied van de lift en onderhoud van bijvoorbeeld mechanische deuren. Deze onderhoudscontracten zijn nog niet opgezegd. De waarde van deze onderhoudscontracten is € 20.000. In het raadsvoorstel (vastgesteld op 27 maart 2023) over het nieuwe bestuursgebouw is geen rekening gehouden met deze onderhoudscontracten, waardoor een te hoog budget is afgeraamd ter dekking van de kosten van het nieuwe bestuursgebouw. De bijraming voor de komende 2 jaar is om deze reden € 15.000

PARAGRAAF A: LOKALE HEFFINGEN

1 Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk bron van inkomsten en zijn onderdeel van de gemeentelijke beleidsvrijheid. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in heffingen waarbij de besteding van de opbrengsten vrij is (de zogenaamde belastingen) en heffingen waarvan de opbrengst gebonden is (zogenaamde heffingen, leges en retributies). Deze paragraaf geeft inzicht in het beleid van de gemeentelijke heffingen voor 2024 en wordt een raming afgegeven van de verwachte opbrengsten aan belastingen en heffingen. Deze is berekend op basis van de in de kadernota 2024 opgenomen uitgangspunten. De definitieve vaststelling van de tarieven gebeurt niet bij de begroting maar separaat bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2024.

1.1 Tarievenbeleid

Berekende tarieven over heffingen en leges kunnen leiden tot onwerkbaar tarieven van centen achter de komma. Op dit punt is er al een staande praktijk van afronding naar beneden op 5 cent, 10 cent of hele euro's afhankelijk van de belastingsoort. Om te voorkomen dat lagere tarieven door de afronding nooit tot een verhoging komen vindt indexering plaats op de niet afgeronde tarieven 2023. Alle belastingtarieven worden opgenomen in de betreffende belastingverordeningen en in november 2023 ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Afvalstoffen- en rioolheffing

Het uitgangspunt bij de riool- en afvalstoffenheffing is dat de heffingen kostendekkend zijn ten aanzien van de toegerekende kosten zonder dat de voorziening negatief wordt. Mocht er in een jaar minder uitgegeven zijn dan dat er aan heffingen binnen is gekomen dan wordt het teveel ontvangen bedrag gestort in de voorziening afval c.q. riool.

Als er meer is uitgegeven dan begroot dan wordt het tekort zoveel mogelijk uit de voorziening onttrokken. De voorziening mag niet negatief komen te staan.

De kosten voor het kwietschelden van afvalstoffenheffing en rioolheffing worden gedekt vanuit de voorzieningen afval en riolering.

Onroerende zaakbelasting

Voorgesteld wordt om bij de berekening van de OZB inkomsten te indexeren met 3,1%. Dit is gebaseerd op de nationale consumentenprijsindex (cpi) conform de verwachting van het Centraal Planbureau (CPB) in het Centraal Economisch Plan (maart 2023). Hierbij is nog geen rekening gehouden met extra OZB inkomsten als gevolg van areaaluitbreiding door het gereedkomen van woningbouw. Op basis van de meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) wordt uitgegaan van 100 extra woningen. Omdat deze extra OZB opbrengsten gerelateerd zijn aan de toename van het aantal WOZ objecten heeft dit geen invloed op de OZB tarieven.

Toeristenbelasting en lijkbezorgingsrechten

De overige lokale heffingen binnen de gemeente Heiloo zijn de toeristenbelasting en de lijkbezorgingsrechten. Voor lijkbezorgingsrechten geldt dat we streven naar maximaal kostendekkende tarieven. De opbrengst van de toeristenbelasting wordt sterk beïnvloed door de macro-economische conjunctuur en de beschikbaarheid van toeristische voorzieningen in de regio. De

tarieven voor de toeristenbelasting en lijkbezorgingsrechten worden geïndexeerd met het algemene index percentage (cpi) van 3,1%.

2 Hoofdlijnen per belastingsoort

2.1 Afvalstoffenheffing

Het ophalen van huishoudelijk afval is een taak die de Gemeente Heiloo kostendekkend wil uitvoeren. Vertrekpunt is dat de kosten die toegerekend kunnen worden, ook daadwerkelijk onderdeel van het tarief uitmaken. Tot de kosten voor het inzamelen en verwerken van de afvalstoffen behoren de directe kosten inclusief fte en overhead en tevens een aandeel in de kosten van de BTW. Het niet doorrekenen van BTW leidt namelijk tot een extra nadeel in de vorm van een korting op de algemene uitkering.

Vanaf 2021 wordt de opbrengst van de afvalstoffenheffing gebaseerd op een vaste en een variabele component. De hoogte van de vaste heffing is afhankelijk van de omvang van het huishouden en de hoogte van de variabele heffing is afhankelijk van het aantal malen dat er restafval wordt aangeboden.

De afvalstoffenheffing kent, buiten de tarieven voor het afhalen van grofvuil aan huis, een tweetal vaste tarieven, een tarief voor:

- éénpersoonshuishoudens;
- twee- of meerpersoonshuishoudens.

Daarnaast is er sprake van een variabele component van de afvalstoffenheffing in de vorm van een tarief per containerlediging of inworp per afvalzak in een verzamelcontainer. Het variabele gedeelte van de heffing wordt opgenomen in de 'gecombineerde aanslag' in het jaar, volgend op het jaar waarin de ledigingen of inworpen hebben plaatsgevonden.

Kerncijfers

In de berekening van de opbrengst in relatie tot de kostendekkendheid wordt uitgegaan van het aantal eenpersoons-

en twee- of meerpersoonshuishoudens. In deze aantallen wordt de komende jaren een lichte groei verwacht.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	2024
Kosten taakveld afval, incl. (omslag)rente	2.735.000
Inkomsten, excl. heffingen	490.000
Netto kosten	2.245.000
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
Overhead incl. (omslag)rente	695.000
Straatreiniging	20.000
BTW	271.000
Dotatie dubieuze debiteuren	33.000
Totale kosten	3.264.000
Opbrengst vaste heffing	2.894.000
Opbrengst variabele heffing	419.000
Kwijtschelding	-68.000
Onttrekking voorziening	19.000
Totale opbrengsten	3.264.000
Dekkingspercentage	100%

Opbrengsten

De opbrengsten voor 2024 tot en met 2027 als volgt geraamd:

	2024	2025	2026	2027
Afvalstoffenheffing	3.313.000	3.313.000	3.313.000	3.313.000

Tarieven

Belastingplichtig is de gebruiker van een perceel waar de gemeente een inzamelplicht heeft voor huishoudelijke afvalstoffen. Door de invoering van een vast tarief en een variabel tarief is er sprake van een financiële prikkel tot afvalscheiding.

De laagbouw heeft een PMD minicontainer aan huis. Omdat de hoogbouw dit niet heeft en daardoor PMD met het restafval wordt aangeboden, wordt op het tarief per inworp in een trommel van een verzamelcontainer een korting toegepast.

Om de geraamde opbrengsten te realiseren zijn de tarieven als volgt berekend:

Vaste heffing (85%)	2023	2024
Eenpersoonshuishouden	€185,00	€ 191,00
Meerpersoonshuishouden	€ 291,00	€ 300,00

Variabele heffing (15%)	2023	2024
Per lediging container 240 liter	€ 6,00	€ 6,19
Per lediging container 140 liter	€ 3,50	€ 3,61
Per inworp trommel 60 liter	€ 1,00	€ 1,04
Per inworp trommel 30 liter	€ 0,50	€ 0,52

2.2 Leges

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Leges kunnen worden geheven voor van gemeentewege verleende diensten. De diverse diensten waarvoor leges zijn verschuldigd worden opgenomen in de tarieventabel behorende bij de legesverordening. Landelijk zijn de leges verdeeld in 3 titels:

1. Algemene dienstverlening zoals onder andere burgerzaken en vergunningen voor werken in openbare ruimte, verkeer en vervoer.

2. Omgevingsvergunning, waaronder bouwvergunningen, huisvestingvergunningen en kapvergunningen.
 3. Dienstverlening die valt onder de Europese Dienstenrichtlijn (EDR) zoals onder andere horecavergunningen, evenementenvergunningen, ambulante handel en kinderopvang.
- Alle titels tezamen mogen uiteindelijk maximaal 100% kostendekkend zijn.

De vaststelling van de legesverordening, de tabel, de mate van kostendekkendheid, de tarieven en het financiële gevolg hiervan vindt dit jaar plaats in de raad van december.

2.3 Lijkbezorgingrechten

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De rechten worden geheven voor onder meer het begraven van personen en voor het onderhoud van de begraafplaatsen. De tarieven voor de afzonderlijke belastbare feiten zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de verordening lijkbezorgingrechten.

Het uitgangspunt voor de tarieven van de lijkbezorgingrechten is kostendekking op de tarieven die betrekking hebben op:

- De uitgifte van graven (inclusief grafonderhoud);
- Het begraven;
- De algemene kosten voor het in stand houden (groenbeheer) van de gemeentelijke begraafplaatsen.

Kerncijfers en areaal

De kerncijfers bestaan hoofdzakelijk uit het aantal meerjarige rechten op graven, het aantal begravingen en bijzettingen per jaar en het aantal onderhoudsrechten op graven en dergelijke. De beheerskosten van de begraafplaatsen zijn hoger dan de inkomsten. Dit is in overeenstemming met het beleidsplan begraafplaatsen.

Opbrengsten

Rekening houdend met het uitgangspunt van 3,1% stijging van de opbrengsten worden de begrote opbrengsten als volgt geraamd:

	2024	2025	2026	2027
Lijkbezorgingrechten	151.000	151.000	151.000	151.000

2.4 Onroerende zaakbelastingen (OZB)

Onder de naam onroerende zaakbelastingen kunnen een drietal belastingen worden geheven;

- een belasting voor eigenaren van woningen;
- een belasting voor eigenaren van niet-woningen;
- een belasting voor gebruikers van niet-woningen.

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Onroerende zaakbelasting wordt geheven van eigenaren van woningen en van eigenaren van niet-woningen. De heffing van OZB van gebruikers van niet-woningen is in Heiloo per 2022 afgeschaft. Daarbij is de opbrengst van de gebruikersbelasting opgenomen in de OZB opbrengst van eigenaren van niet-woningen.

De onroerende zaakbelastingen voor het eigendom van woningen en niet-woningen worden geheven van degene die op 1 januari van het belastingjaar in het Kadaster bekend staat als de zakelijk gerechtigde van de onroerende zaak.

De hoogte van de aanslag 2024 is afhankelijk van de WOZ-waarde op de waardepeildatum. Dit betreft de verkoopwaarde van de onroerende zaak per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar, in dit geval 1 januari 2023. Deze waarde, vermenigvuldigd met een percentage daarvan (het tarief) vormt het aanslagbedrag OZB. De waarde van de onroerende zaken wordt bepaald en vastgesteld onder het regime van de Wet WOZ.

Kerncijfers, waardeontwikkeling en areaal

De kerncijfers voor de bepaling van de te verwachten opbrengst van de onroerende zaakbelastingen betreffen het aantal woningen, het aantal niet-woningen, de totaalwaarde van de woningen, de totaalwaarde van de niet-woningen en de vrijstellingen.

Opbrengsten

Rekening houdend met het uitgangspunt van 3,1% stijging van de opbrengsten worden de begrote opbrengsten exclusief areaaluitbreiding als volgt geraamd:

	2024	2025	2026	2027
Eigenaren niet-woningen	1.271.000	1.271.000	1.271.000	1.271.000
Eigenaren woningen	4.325.000	4.325.000	4.325.000	4.325.000
Totaal OZB	5.596.000	5.596.000	5.596.000	5.596.000

2.5 Rioolheffing

Doorbelast worden de kosten van riool inclusief omslagrente, personeel, overhead en BTW. Er vindt geen doorbelasting plaats van straatreiniging, onkruidbestrijding en beschoeiingen. In het in juni 2023 aangenomen Programma Water en riolering is opgenomen dat baggeren voor 50% wordt doorbelast. Deze kosten houden meer dan zijdelings verband met de taken waarvoor de rioolheffing wordt ingesteld. Door te baggeren blijft het riool schoner en is er minder behoefte aan de reiniging van het riool.

Rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een object van waaruit direct of indirect water wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering. Doel van de rioolheffing is om de kosten te dekken met betrekking tot de afvoer van afvalwater, hemelwater en het beheer van het grondwaterpeil. De heffingsgrondslag voor de rioolheffing heeft een relatie met het afgevoerde water dat vanuit het object wordt afgevoerd.

Er is sprake van een gedifferentieerd tarievenstelsel waarbij 300 m³ waterverbruik het uitgangspunt vormt voor het basistarief. Veruit de meeste woningen vallen onder deze eerste eenheid. Verder is er sprake van een tarief voor afgevoerd afvalwater van:

- 300 tot 500 kubieke meters;
- 500 tot 1000 kubieke meters;
- 1000 tot 2000 kubieke meters;
- meer dan 2000 kubieke meters;
- elke extra 1000 kubieke meters boven de 2000.
-

Als gedurende het boekjaar sprake is van overdekking (meer werkelijke opbrengsten dan toegerekende kosten) wordt het meerdere in de egalisatievoorziening gestort. Daarentegen wordt bij een onderdekking (meer toegerekende kosten dan werkelijke opbrengsten) het verschil aan de egalisatievoorziening onttrokken.

Kerncijfers (kosten en opbrengsten)

In de berekening van de opbrengst wordt uitgegaan van 11.497 eenheden.

Opbrengsten

Rekening houdend met een gelijkblijvend areaal zoals genoemd bij de kerncijfers en een positief blijvende voorziening worden de opbrengsten voor 2024 tot en met 2027 als volgt geraamd:

	2024	2025	2026	2027
Rioolheffing	2.495.000	2.552.000	2.610.000	2.610.000

Tarieven

Jaarlijks wordt bepaald in hoeverre een stijging van het tarief kan worden voorkomen. Het basistarief wordt als volgt voorgesteld:

	2024	2025	2026	2027
Rioolheffing	217	222	227	227

Kostendekkendheid rioolheffing		2024
Kosten taakveld afval, incl. (omslag)rente		1.516.000
Inkomsten, excl. heffingen		5.000
Netto kosten		1.511.000
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead incl. (omslag)rente		344.000
Doorberekening baggerkosten		8.000
Extra rente (1,0%)		142.000
Storting spaarvoorziening		200.000
Storting egalisatievoorziening		11.000
BTW		204.000
Dotatie dubieuze debiteuren		25.000
Totale kosten		2.445.000
Opbrengst heffingen		2.495.000
Kwijtschelding		-50.000
Totale opbrengsten		2.445.000
Dekkingspercentage		100%

2.6 Toeristenbelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De toeristenbelasting wordt geheven voor het tegen betaling overnachten in de gemeente door personen die geen inwoner van de gemeente zijn. De belasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot nachtverblijf biedt. De aanslagoplegging voor de toeristenbelasting vindt na afloop van het belastingjaar plaats, op basis van de ingediende aangiften.

Kerncijfers en areaal

Sinds een aantal jaren is het aanbieden van verblijf via internet aanzienlijk toegenomen. In de uitvoering van de toeristenbelasting wordt periodiek gecontroleerd op de juistheid en volledigheid van de gevoerde verblijfsadministraties door de aanbieders van verblijf.

Opbrengsten

Rekening houdend met het bovengenoemde worden de begrote opbrengsten voor 2024 tot en met 2027 als volgt geraamd:

	2024	2025	2026	2027
Toeristenbelasting	55.000	55.000	55.000	55.000

Tarief

Aan de raad wordt net als voorgaande jaren een apart besluit voorgelegd om de verordening en daarmee het tarief toeristenbelasting 2024 vast te stellen.

2.7 Bedrijven investeringszone (BIZ)

In 2021 is op initiatief van de ondernemers in het stationscentrum in Heiloo een bedrijveninvesteringszone ingevoerd. De gemeente faciliteert de BIZ-organisatie door de BIZ-bijdragen te innen. Door de invoering van de BIZ-belasting met een tarief van € 420,00 per jaar worden belastingopbrengsten gegenereerd met een omvang van € 19.000. De BIZ verordening is vastgesteld voor de jaren 2021, 2022 en 2023. De opbrengst wordt, na aftrek van de perceptiekosten, in de vorm van een subsidie uitgekeerd aan de BIZ vereniging die de activiteiten namens de ondernemers uitvoert. De ondernemers bepalen zelf de activiteiten. De gemeenteraad moet wel instemmen en toetsen op het algemeen belang in de openbare ruimte.

Opbrengstenoverzicht

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van de geraamde opbrengsten 2024 en verder, afgerond op duizendtallen.

Grootboeknummer	Omschrijving	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
6020010	Rijbewijzen	83.000	81.000	75.000	96.000	96.000
6020020	Burgerlijke stand	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000
6020030	Reisdocumenten	49.000	283.000	289.000	335.000	367.000
6020050	Diverse leges	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
6020070	Naturalisaties	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000
6020080	Verklaring omtrent gedrag	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
6120060	Leges titel 1	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
6330100	Marktgelden	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
6330000	Bedrijven investeringszone stationsgebied	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
6830500	Leges omgevingsvergunningen	391.000	647.000	668.000	1.641.000	900.000
6570400	Evenementen, feesten, kermis	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
6720100	Rioolheffing	2.371.000	2.495.000	2.552.000	2.610.000	2.610.000
6730100	Afvalstoffenheffing	3.233.000	3.313.000	3.313.000	3.313.000	3.313.000
6660400	Gehandicaptenparkeerkaarten	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
6810100	Bestemmingsplannen	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
6750100	Grafrechten	151.000	151.000	151.000	151.000	151.000
6061100	OZB woningen	4.127.000	4.325.000	4.325.000	4.325.000	4.325.000
6062100	OZB eigenaren bedrijven	1.171.000	1.271.000	1.271.000	1.271.000	1.271.000
6340200	Toeristenbelasting	30.000	55.000	55.000	55.000	55.000
		11.735.000	12.750.000	12.828.000	13.926.000	13.217.000

3 Kwijtscheldingsbeleid

Voor de afvalstoffen- en rioolheffing bestaat de mogelijkheid om op basis van het “Besluit kwijtschelding gemeentelijke belastingen Heiloo 2024” een kwijtscheldingsverzoek in te dienen. In Heiloo wordt bij de kwijtschelding afgeweken van de normen zoals deze zijn opgenomen in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Hierin zijn in artikel 16, tweede lid, onderdelen a en b, de kosten van bestaan gesteld op 90% van de bijstandsnorm. Heiloo gaat echter uit van de meest ruime, de zogenaamde 100% norm. Dit houdt in, dat kwijtschelding wordt verleend aan belastingsschuldigen die een inkomen hebben dat op of onder 100 procent van de landelijk geldende bijstandsnorm ligt. De kwijtschelding wordt opgevangen binnen de kostendekking van met name afvalstoffen- en rioolheffing.

Kwijtschelding wordt zoveel mogelijk automatisch verleend. Dit gebeurt middels een automatische koppeling met landelijke inkomens- en vermogensgegevens door het Inlichtingenbureau met belastingplichtigen die hiervoor toestemming hebben gegeven.

Kerncijfers

Naast de toegekende gehele kwijtschelding bestaat er een variatie in gedeeltelijk toegekende verzoeken waarbij een percentage van de aanslag wordt kwijtescholden. Om deze reden wordt niet uitgegaan van het totale aantal toekenningen maar van de bedragen kwijtschelding riool- en afvalstoffenheffing.

Rekening houdend met een gelijkblijvend aantal toekenningen worden de uitgaven voor 2024 tot en met 2027 als volgt geraamd:

³ Het bedrag aan woonlasten van € 955 zoals opgenomen in de COELO woonatlas wijkt af van het cijfer zoals door de gemeente Heiloo is

	2024	2025	2026	2027
Kwijtschelding riool	50.000	50.000	50.000	50.000
Kwijtschelding afval	68.000	68.000	68.000	68.000

4 Lokale lastendruk

De hoogte van de OZB (woningen), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing tezamen, wordt geduid met het begrip “lokale lastendruk”. De lokale lastendruk wordt in Nederland door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) bijgehouden.

De lokale lastendruk in Heiloo bedraagt gemiddeld voor een:

- éénpersoonshuishouden met eigen woning € 831, in 2022 was dat € 810;
- meerpersoonshuishouden met eigen woning € 955 ³, in 2022 was dat € 945;
- éénpersoonshuishouden met een huurwoning € 409, in 2022 was dat € 401;
- meerpersoonshuishouden met een huurwoning € 532, in 2022 was dat € 435.

Woonlasten 2023 en rangnummers Landelijk

De gemeentelijke woonlasten voor huishoudens met een koopwoning en een huurwoning zijn door het COELO in beeld gebracht en in een landelijke ranglijst opgenomen.

Heiloo bezet in de landelijke ranglijst van gemeentelijke woonlasten 2023 de volgende plaatsen:

- meerpersoonshuishouden met een eigen woning, plaats 187, in 2022 was dat plaats 217;
- meerpersoonshuishouden met een huurwoning plaats 266, in 2022 was dat plaats 284.

berekend (€ 961). Het verschil zit in de variabele afvalstoffenheffing, waarbij COELO lijkt uit te gaan van een ander aantal ledigingen.

De gemeente op nummer 1 van de ranglijst heeft de laagste woonlasten, de gemeente op nummer 352 de hoogste.

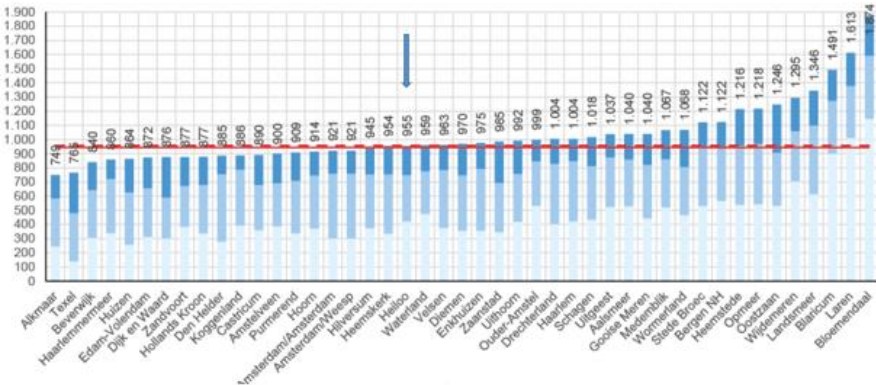
Wat de plaatsen op de landelijke ranglijst worden in 2024, hangt naast de hoogte van de tarieven in Heiloo, mede af van de ontwikkelingen elders in Nederland.

Benchmark woonlasten Noord-Holland 2023

De benchmark beoogt door middel van vergelijking van de tarieven en de gemeentelijke woonlasten op provinciaal niveau, de informatievoorziening over de ontwikkeling van de lokale lasten te bevorderen. De benchmark vergelijkt binnen een provincie de hoogte van de gemeentelijke woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning. De woonlasten zijn de som van de gemiddeld betaalde ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing minus een eventuele heffingskorting.

In de ‘benchmark woonlasten Noord-Holland 2023’ zijn 45 gemeenten betrokken. De gemeente op plaats 1 kent met € 749 de laagste gemiddelde woonlasten en de gemeente op plaats 45 de hoogste met € 1.874. De gemiddelde woonlasten in Noord-Holland bedragen € 961, het landelijke gemiddelde bedraagt € 944.

In de provinciale benchmark 2023 neemt Heiloo met gemiddelde woonlasten van € 955 voor een meerpersoonshuishouden de 20ste plaats in. In 2022 was dat met een lokale lastendruk van € 945 plaats 29. In de benchmark 2023 hieronder, is de positie van Heiloo met een pijl aangegeven.

Ontwikkeling woonlasten Heiloo

In het overzicht hieronder is de ontwikkeling van de tarieven Heiloo 2022 - 2023 weergegeven van de belasting en heffingen waarop de lokale lastendruk is gebaseerd. Tevens zijn in het overzicht de gemiddelde landelijke tarieven en de posities per jaar op de landelijke ranglijst opgenomen.

Ontwikkeling tarieven	Heiloo 2022	Heiloo 2023	NL-gem. 2023
OZB (woningen)	0,08631%	0,07275%	0,08900%
Afval (meerpers.huish.)	€ 345,40	€ 326,00	€ 329,00
Riool (huishouden)	€ 187,00	€ 206,00	€ 213,00
Woonlasten (meerpers.huish.)	€ 945,00	€ 955,00	€ 944,00
Ranglijst	217	187	

PARAGRAAF B: WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOMANAGEMENT

1. Aanleiding en achtergrond

Wij hebben de risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering in kaart gebracht. Door inzicht in de risico's wordt de gemeente in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is ook het weerstandsvermogen berekend.

Daarnaast zijn in deze paragraaf de vijf verplichte BBV (Besluit Verantwoording Begroting) financiële kengetallen opgenomen. Doelstelling is dat de kengetallen en de beoordeling gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht geven aan de raad over de financiële positie van de gemeente.

2. Risicoprofiel

Om de risico's van onze gemeente in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Uit de inventarisatie zijn vanuit de domeinen de risico's in beeld gebracht met een mogelijk financieel gevolg. In het volgende overzicht worden de top 10 risico's gepresenteerd met de meeste invloed op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit.

Tabel 1: top 10 risico's				
Risico	Kans	Max. fin. gevolg	Invl o e d	
Meerkosten aansluiting A9 door vertraging en prijsstijgingen	70%	4.700.000	25 %	
Als gevolg van schaarste in grondstoffen wordt het risico gelopen dat projecten uitlopen of duurder worden.	70%	2.100.000	11 %	

Minder omgevingsvergunningen worden verleend	60%	1.400.000	6%
Zandzoom faciliterend: hogere kosten vanwege stikstofmaatregelen	25%	2.000.000	5%
Zandzoom faciliterend: verdere vertraging, waardoor de plankosten hoger uitvallen	50%	1.000.000	5%
IKC Zandzoom duurder door stijging prijzen grondstoffen.	70%	535.000	3%
Tegenvallende algemene uitkering	50%	700.000	3%
Zandzoom faciliterend: gemeenteraad gaat niet akkoord met woningbouwprogramma	10%	2.500.000	2%
Zandzoom faciliterend: Het exploitatieplan komt door opbrengstendaling op enig moment op een negatief saldo. In dat geval kan de gemeente, door macro aftopping, niet meer alle kosten verhalen op de eigenaren die op basis van het exploitatieplan (posterieur) worden gecontracteerd.	50%	500.000	2%
Zandzoom faciliterend: De AOK's kennen een vaste exploitatiebijdrage. Als de werkelijke kosten toenemen, kunnen deze niet achteraf worden verhoogd en kan de gemeente de meerkosten niet verhalen.	25%	1.000.000	2%

De top 10 van risico's vertegenwoordigen 64% van de totale risico-impact (kans x risicobedrag). Het risicoprofiel is licht verbeterd in vergelijking met de actualisatie bij de jaarrekening 2022. De

belangrijkste reden is dat een aantal risico's zich hebben voorgedaan en tot een aanpassing in de begroting hebben geleid.

Onderstaand een korte toelichting op de belangrijkste gewijzigde risico's:

Afname risico ↓:

- Voor de aanpassing van de ventilatiesystemen op de scholen is bij de Kadernota 2024 een nieuw investeringskrediet opgenomen en is daarom als risico eruit gehaald.
- Het nadelig effect dat de BTW koepelvrijstelling niet door de BUCH mag worden toegepast is verwerkt in de begroting en een eventuele positieve uitkomst van een rechtszaak tegen de belastingdienst kan dan alleen voor een meevaller zorgen.
- De effecten van de nieuwe inkoop jeugd en huishoudelijke hulp is financieel vertaald in de begroting.
- Het risico op het niet behalen van de besparingen uit de beheersmaatregelen in het sociaal domein is naar beneden bijgesteld.

Toename risico ↑:

- Het risico op het niet kunnen verhalen van de BTW op sport via een zogenaamde specifieke uitkering is toegenomen. We zien dat in 2023 door de gemeenten meer BTW compensatie is aangevraagd dan dat het Rijk als plafond beschikbaar heeft gesteld. Ook geldt dat voor 2024 er nog geen duidelijkheid is of en hoe deze regeling verder gaat.
- Voor zowel jeugdhulp/Wmo is het risico toegenomen dat de tarieven omhoog gaan vanwege de landelijke prijsindexatie die nog in de nieuwe cao's verwerkt moeten worden.
- Huisvestingsplan BUCH: de ontwikkeling van drie (Bergen,

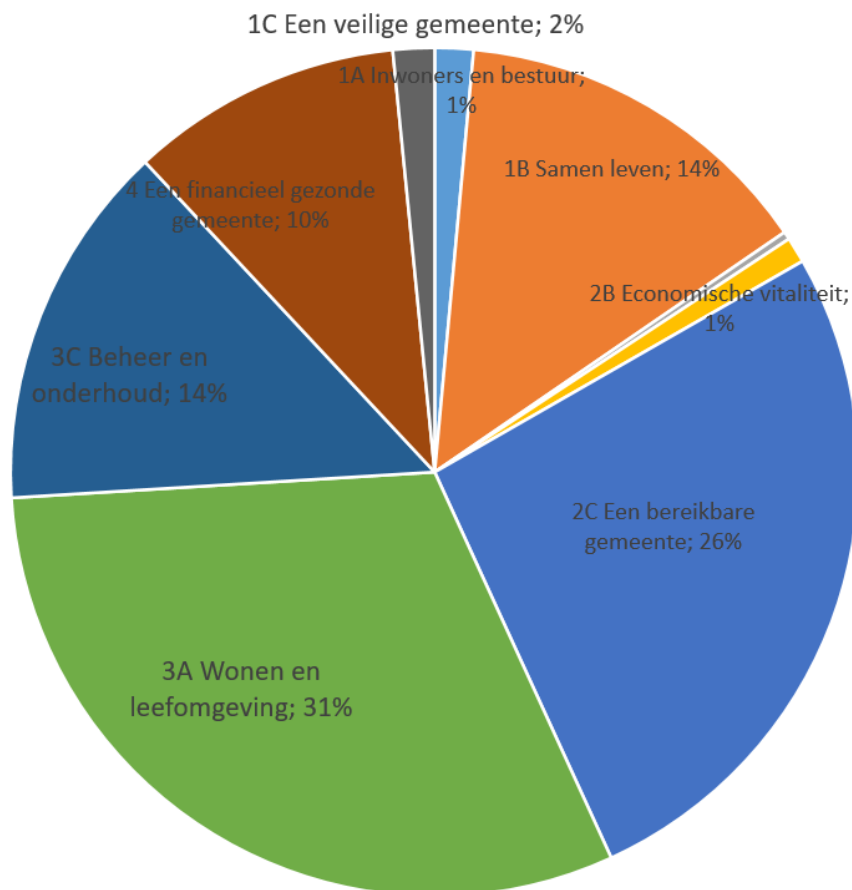
Castricum en Heiloo) naar twee (Bergen en Castricum) werklocaties voor de medewerkers van de werkorganisatie betekent dat extra geïnvesteerd moet worden en levert een verdelingsvraagstuk op van de lasten van de gemeentehuizen van Bergen en Castricum.

- Renterisico: in deze begroting is rekening gehouden dat vanaf 2026 extra geleend moet worden. Hierbij is uitgegaan van een rentepercentage van 3,5%. In deze risico inschatting is rekening gehouden met het scenario dat de rente oploopt naar 4,5%.
- Schade door hevige regenval: door klimaatverandering is het risico groter geworden op schade door weersextremen zoals hevige regenval en storm.

Verdeling per programmaonderdeel

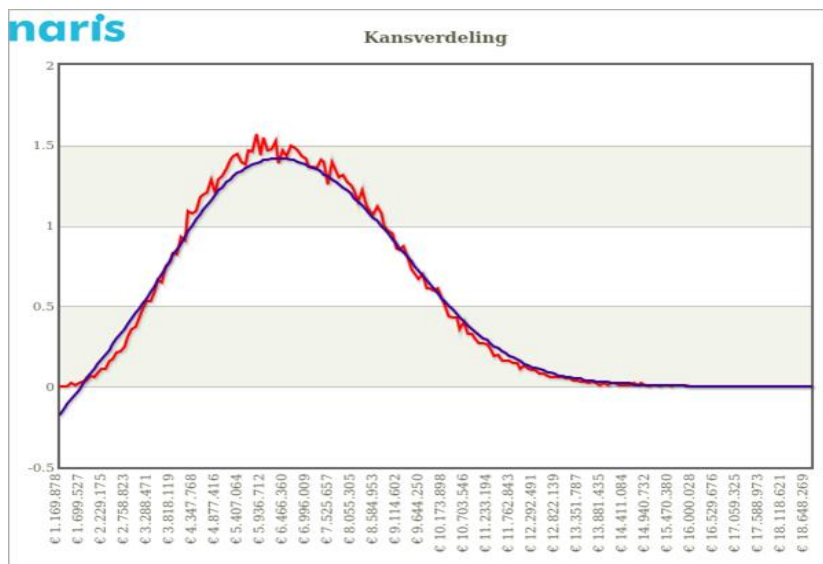
Onderstaand wordt een verdeling gegeven van alle risico's over de programmaonderdelen:

- Het hoogste aandeel in het risicoprofiel is het programma 'Wonen en leefomgeving' (31%). Hierin zitten de risico's van het grondbedrijf en de leges omgevingsvergunningen.
- In het programmaonderdeel 'Een bereikbare gemeente' (26%) zitten de risico's dat de investeringskredieten aansluiting A9 en reconstructie Vennewatersweg worden overschreden.
- Samenleven neemt 14% van de totale risico's voor haar rekening. Dit bestaat met name uit het risico op prijsindexatie, het niet volledig realiseren van de beheersmaatregelen in combinatie met een toename van de zorgvraag en -zwaarte bij de jeugdhulp en Wmo.
- De vierde plaats wordt ingenomen door 'Beheer en onderhoud' (14%) met hierin onder andere het risico dat diverse investeringskredieten niet toereikend zijn door de hoge inflatie.
- 'Financieel gezond' neemt 10% van de totale risico's voor zijn rekening met hierin onder andere de risico's op een lagere algemene uitkering en verleende garanties.
- De andere programmaonderdelen vertegenwoordigen 5% van het risicoprofiel.

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie (ook wel Monte Carlo simulatie genoemd) uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag aan risico's van € 44.676.000 ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. De afbeelding op de volgende pagina toont de resultaten van de risicosimulatie. De horizontale as bevat schattingen van de totale schadelast van alle risico's, de verticale as geeft weer hoe groot de kans is dat de op de horizontale as vermelde bedragen voorkomen (het gaat hier om percentages). De rode lijn in de grafiek geeft de daadwerkelijke uitkomsten aan van de Monte Carlo simulatie. De blauwe lijn is de trendlijn die de extreme pieken uit de rode lijn haalt.

Uit de volgende tabel is af te lezen dat het 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een afgerond bedrag van € 9.678.000 (benodigde weerstandscapaciteit).

Tabel 2: Benodigde weerstandscapaciteit

Zekerheidsperc.	Bedrag in €
50%	6.600.052
55%	6.907.056
60%	7.219.636
65%	7.544.459
70%	7.885.015
75%	8.250.192
80%	8.640.202
85%	9.110.673
90%	9.678.441
95%	10.547.502

Daarnaast moet rekening worden gehouden met de risico's die door de verschillende gemeenschappelijke regelingen in hun eigen P&C documenten in beeld zijn gebracht. Het gaat om de volgende GR-en en risicobedragen:

Tabel 3: Risico's GR-en

GR	Risicobedrag
Werkorganisatie de BUCH	444.000
Zaffier	51.000
Veiligheidsregio	0
GGD *	0
RHCA	0
Omgevingsdienst	1.000
Cocensus	6.000
RAUM	0
Totale weerstandscapaciteit	502.000

* Dit is het risicobedrag dat GGD zelf heeft opgenomen in de begroting 2024, waarbij rekening is gehouden dat met het herstelplan de reserves worden aangevuld.

De benodigde weerstandscapaciteit inclusief de GR-en bedraagt:
€ 10.180.000

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende componenten:

- I. Reserves
- II. Onbenutte belastingcapaciteit
- III. Post onvoorzien

Ad. I Reserves

De reserves zijn in twee typen onder te verdelen: de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Algemene reserve

Van de reserves vormt de algemene reserve het deel dat kan worden aangewend ter financiering van opgetreden risico's.

Bestemmingsreserves

Alleen de bestemmingsreserve grote projecten wordt bij Heiloo meegenomen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Ad. II Onbenutte belastingcapaciteit

- In het toezichtskader van de provincie is een nadere duiding gegeven hoe de onbenutte OZB berekend wordt. Volgens dit toezichtskader is de nog onbenutte OZB gelijk aan de belastingheffing die nog kan plaatsvinden tot het niveau dat een gemeente moet heffen om voor toelating van een zogenoemde artikel 12 aanvraag in aanmerking te kunnen komen. Voor 2023 is dit 0,1614% (bron meicirculaire 2023). Het gewogen gemiddeld OZB percentage (woningen en niet-woningen) bedraagt 0,1054% (peiljaar 2023) en dus veel lager. Het verschil tussen het gewogen gemiddeld percentage van Heiloo en het percentage artikel 12 is de onbenutte belastingcapaciteit. Per saldo is sprake van een onbenutte belastingcapaciteit van € 4.455.000.
- Voor riool en afval is een kostendeckendheid van 100% en levert geen verdere onbenutte belastingcapaciteit op.

Ad. III Post onvoorzien

Deze post kan via een raadsbegrotingswijziging incidenteel worden ingezet als dekking.

Het totaal per 1 januari 2023 van de hiervoor genoemde, in te zetten opties ter afdekking van incidentele risico's blijkt uit de volgende tabel:

Tabel 4: Beschikbare weerstandscapaciteit	
Weerstand	Startcapaciteit in €
Algemene reserve	9.323.000
Reserve grote projecten	3.097.000
Onbenutte belastingcapaciteit *)	4.455.000
Post onvoorzien	10.000
Totale weerstandscapaciteit	16.885.000

*) In de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit heeft Heiloo een behoudend uitgangspunt door de onbenutte belastingcapaciteit niet mee te nemen. Exclusief de onbenutte belastingcapaciteit bedraagt de beschikbare weerstandscapaciteit **€ 12.430.000.**

4. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. In de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit heeft Heiloo een behoudend uitgangspunt door de onbenutte belastingcapaciteit niet mee te nemen. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsratio.

$$\text{Ratio} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscap.}}{\text{Benodigde weerstandscap.}} = \frac{€ 12,430 \text{ mln}}{€ 10,180 \text{ mln}} = 1,22$$

De onderstaande normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Tabel 5: Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4-2,0	ruim voldoende
C	1,0-1,4	Voldoende
D	0,8-1,0	Matig
E	0,6-0,8	onvoldoende
F	<0,6	ruim onvoldoende

Het ratio valt in klasse C. Dit duidt op een voldoende weerstandsvermogen en zit nog net boven de streefwaarde van 1,20. De ratio is verder gedaald ten opzichte van de jaarrekening 2022 (1,28). Weliswaar zijn de risico's licht gedaald in vergelijking met de jaarrekening, maar de reservepositie is ook gedaald. Bij de jaarrekening wordt nog geen rekening gehouden met de reserveringen die aan de raad worden voorgesteld ten laste van het jaarrekeningresultaat, waardoor de reserves bij de jaarrekening hoger was. Ook de reserve grote projecten is ultimo 2023 lager dan bij de jaarrekening vanwege de benodigde onttrekking voor het tekort in Zandzoom.

De kwalificatie van de weerstandsratio moet in samenhang worden beoordeeld met de kengetallen hieronder.

5. Kengetallen

Doelstelling van deze kengetallen en bijbehorende beoordeling is om op eenvoudige wijze inzicht geven over de financiële positie van de gemeente. Het gaat om de volgende kengetallen:

1. Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen.
2. Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
3. Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente in staat om (structurele) tegenvallers op te vangen.
4. Grondexploitatie
In dit kengetal wordt de waarde van de bouwgrond gerelateerd aan de totale baten.
5. Belastingcapaciteit
Deze indicator geeft aan hoe de belastingdruk zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde.

De provincie als financieel toezichthouder heeft zogenaamde signaleringswaarden gedefinieerd. Deze signaleringswaarden moeten worden gezien als een hulpmiddel om het risico per kengetal in te schatten en is hiermee geen norm. De provincie onderscheidt drie categorieën: A: minst risicovol, B: gemiddeld risico en C: meest risicovol. In de onderstaande tabel worden de kengetallen met signaleringswaarden getoond:

Signaleringswaarde		A	B	C
1a.	Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b.	Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte len.	< 90%	90 - 130%	> 130%
2.	Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3.	Structurele exploitatie.	> 0%	0%	< 0%
4.	Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
5.	Belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Hieronder worden de uitkomsten van de kengetallen gepresenteerd:

Verloop kengetallen		Jrk. 2022	Begr. 2023	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
1a.	Netto schuldquote	37% A	49% A	66% A	65% A	100% B	98% B
1b.	Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte len.	36% A	48% A	65% A	64% A	99% B	97% B
2.	Solvabiliteitsratio	28% B	28% B	29% B	32% B	29% B	26% B
3.	Structurele exploitatie.	3% A	0% A	2% A	2% A	-2% C	-4% C
4.	Grondexploitatie	5% A	3% A	2% A	0% A	0% A	0% A
5.	Belastingcapaciteit	108% C	106% C	105% C	106% C	107% C	107% C

- De netto schuldquote wordt berekend door de netto schuld te delen door de totale baten (exclusief mutaties reserves). De netto schuld loopt op naar 98% in 2027. Door het hoge investeringsvolume (€ 56,5 mln) in deze begrotingsperiode

neemt het positieve saldo dat wordt aangehouden in de schatkist af en betekent dat vanaf 2026 extra geleend moet worden.

- De solvabiliteitsratio stijgt naar 32% in 2025. Dit komt door de winstnemingen bij de reserve grote projecten, de stortingen in de bovenwijkse voorzieningen en het positieve begrotingssaldo. Vanaf 2026 daalt de solvabiliteit door de nadelige begrotingssaldo en in 2027 vindt een onttrekking plaats in de bestemmingsreserve aansluiting A9. Dit kengetal krijgt het predicaat 'gemiddeld risico'.
- De structurele exploitatieruimte varieert op basis van de verwachte begrotingssaldi. Vanaf 2026 wordt dit kengetal negatief. Dit wordt veroorzaakt door het nadelige begrotingssaldo in dat jaar.
- De boekwaarde van de grondexploitaties (Zuiderloo en Boekelermeer) ontwikkelt zich positief. De huidige verwachting voor Zuiderloo is dat de grondverkoop in 2023 grotendeels zijn afgerond. Voor Boekelermeer is de verwachting dat met de toevoeging van Fase C de laatste grondverkoop in 2025 plaatsvinden.
- De (gemiddelde) woonlasten in Heiloo nemen toe van € 961 in 2023 naar € 996 in 2024. Dit is een stijging van € 35 oftewel 3,6%. Deze stijging bestaat uit OZB (€ 13), afval (€ 11) en riool (€ 11). De woonlasten liggen hiermee circa 5% boven het landelijk gemiddelde (t-1).

PARAGRAAF C: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In onze gemeente maken de inrichting en het beheer van de openbare ruimte met alles wat daarin en daarop ligt, ook wel de kapitaalgoederen genoemd, een belangrijk onderdeel uit van onze taken. Dit legt dan ook een aanzienlijk beslag op de financiële middelen. Deze paragraaf geeft inzicht in het (beleid met betrekking tot het) onderhoud van de kapitaalgoederen van de gemeente.

a. Wegen

Aan het wegbeheer wordt inhoud gegeven door regulier onderhoud en de reconstructies vanuit het vastgestelde Beleidsplan wegbeheer. Reconstructies van wegen vinden, voor zover mogelijk, zoveel mogelijk plaats gelijktijdig met rioolvervanging en verkeersreconstructies. Daarnaast wordt bij de programmering rekening gehouden met grote infrastructurele projecten binnen de gemeente Heiloo. Voor de periode 2018-2022 is het Wegenbeleidsplan opgesteld. Binnen dit beleidsplan heeft een evaluatie plaatsgevonden van de afgelopen planperiode. Daarnaast is aan de hand van de meest recente kwaliteitsopname van ons areaal wegen een inschatting gemaakt van de onderhoudsbehoefte in de toekomst. Op dit moment wordt aan de hand van een nieuwe kwaliteitsopname het beleidsplan wegbeheer geactualiseerd voor de planperiode 2023-2027. Vaststelling vindt naar verwachting eind 2023 plaats.

Binnen wegbeheer is er altijd sprake van een bepaalde mate van areaal dat de classificatie 'onvoldoende' krijgt. Het CROW adviseert een bandbreedte van 4 tot 9% onvoldoende. Heiloo zat op het moment van opstellen van het wegenbeleidsplan met 11% iets buiten deze bandbreedte en had dan ook de doelstelling om binnen de vorige planperiode 2018-2022 het percentage onvoldoende te

laten dalen. Met het geprogrammeerde onderhoud en de grootschalige investeringen (Kerkelaan-Belieslaan, Vennewatersweg, Het Zevenhuizen/Westerweg, Zevenhuizerlaan en de omvorming van asfaltfietspaden naar beton) is de verwachting dat deze bandbreedte behaald is. Het nog vast te stellen beleidsplan wegbeheer gaat hier verder op in.

Het wegenbeleidsplan in Heiloo is er daarnaast op gericht om achterstallig onderhoud dat leidt tot kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties direct op te pakken dan wel niet te laten optreden door hier tijdig op te acteren. Om deze reden wordt er geen voorziening gevormd op basis van art 44 lid1a BBV.

b. Kunstwerken

Onderhoud aan civieltechnische kunstwerken wordt niet tot wegonderhoud gerekend. Voor dit onderdeel is een apart jaarlijks investeringsbudget beschikbaar en dit wordt ingezet naar aanleiding van behoefte die blijkt uit meldingen en inspecties. In 2023 vindt een instandhoudingsinspectie van alle kunstwerken plaats. Op basis van deze inspectie wordt het meerjarenonderhoudsplan geactualiseerd voor de planperiode 2024-2033. In dit meerjarenonderhoudsplan wordt een geactualiseerde beheerplanning vastgesteld en waar nodig ook investeringen voor noodzakelijke vervangingen.

c. Riolering

In 2023 is het Programma Water en Riolering (PWR) vastgesteld. Dit heeft een looptijd van 2023 tot en met 2026 binnen de kaders van de Leidraad Riolering (Stichting Rioned), wetgeving op het gebied van de Wet milieubeheer en aan de hand van uitgevoerde

inspecties. Met het opstellen van een PWR is ook de relatie gelegd met de omgevingswet. De beschrijving is hierbij meer afgestemd op het proces van omgevingsvisie, omgevingsprogramma, omgevingsplannen. Het PWR omvat onder meer het overzicht van onderhoudswerkzaamheden, onderzoeken en aanleg van nieuwe riolering voor de looptijd van het plan. Een onderdeel van het plan is toetsing op kostendekkendheid over een periode van 60 jaar.

Binnen dit PWR is nadrukkelijk aandacht besteed aan belangrijke nieuwe beleidsontwikkelingen zoals klimaatadaptatie, de invoering van de omgevingswet en de overstap naar risico gestuurd beheer.

Naast het reguliere rioolbeheer zijn we met de andere waterkwaliteit- en kwantiteitbeheerders (regiogemeenten en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier) op zoek naar financiële en technische optimalisatie van het rioolbeheer en daaraan rakende beleidsvelden zoals water.

Dit doen we door gemeenschappelijke studies binnen het samenwerkingsverband.

d. Water

Met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier zijn afspraken gemaakt en vastgelegd in het kader van het Regionaal Waterplan. De hoofdthema's waar het waterplan zich op richt zijn: veiligheid; Kaderrichtlijn Water (KRW), Waterbeheer 21e eeuw (WB21); grondwaterbeheer; herinrichting en uitbreiding stedelijk gebied; recreatie; en duurzaamheid en verbetering van de belevingswaarde van water. De relatie tussen water en ruimtelijke ordening zal bij deze thema's aan de orde komen. Het Waterplan vormt een beleidsmatig kader voor diverse onderliggende plannen zoals het Baggerplan en het PWR en bevat een pakket aan maatregelen.

De afgelopen jaren is circa 4 km natuurvriendelijke oevers aangelegd. Recent onderzoek heeft aangetoond dat de aanleg van natuurvriendelijke oevers bijdraagt aan de visstand en de biodiversiteit van het stedelijk water.

e. Groen en spelen

Net als bij de onderdelen wegen en riolering, wordt ook aan het groenbeheer door middel van een beheerprogramma inhoud gegeven. Dit groenbeheerprogramma wordt gevoed met de uitgangspunten uit het Groenbeleidsplan Heiloo. Hierin zijn opgenomen de met de raad gemaakte afspraken over (ecologisch) beheer en de nota Bomenbeleid. Recent is een nieuw groenbeheerplan vastgesteld. In navolging van het nieuwe groenbeheerplan wordt in 2023/2024 ook het groen- en bomenbeleid voor de gemeente Heiloo geactualiseerd. Naar verwachting vindt vaststelling van dit plan plaats begin 2024.

Naar aanleiding van het bomenbeleid werken we jaarlijks de lijst met te beschermen monumentale en beeldbepalende bomen op openbaar en particulier terrein bij. Risico- en attentiebomen worden 1 keer per jaar gecontroleerd. Met het vaststellen van het nieuwe groenbeheerplan wordt conform het Handboek bomen voor laan- en straatbomen 1 keer per 3 jaar BVC uitgevoerd.

Voor de speelruimtes in Heiloo is in juni 2020 het uitvoeringsplan speelruimtes 2020-2024 door het college vastgesteld. Hierin is gekozen voor instandhouding van de huidige speelplekken.

f. Accommodaties

In 2019 is een actualisatie uitgevoerd. De geactualiseerde MJOP's (meerjarenonderhoudsplannen) zijn geïmplementeerd in één uniform beheersysteem, te weten O-Prognose. Met dit beheersysteem kunnen we de jaarlijks benodigde middelen voor het

beheer en onderhoud van alle gemeentelijke gebouwen berekenen. Aan de hand van de opgestelde meerjarenonderhoudsplannen voor onderhoud van de gemeentelijke gebouwen zijn rapporten uitgedraaid met de totalen per jaar per gebouw voor de komende 10 jaren.

g. Openbare verlichting

In 2015 is een nieuw meerjarenvervangingsplan voor de openbare verlichting gemaakt. Bij alle grootschalige vervangingen van lichtmasten worden LED-armaturen en dimmers aangebracht. Hierdoor besparen we op de energiekosten. Op deze manier dragen wij bij aan de doelstelling uit het Energieakkoord.

Momenteel wordt een nieuw beleidsplan openbare verlichting opgesteld. Samen met dit plan wordt ook een nieuw beheerplan voor de komende planperiode opgesteld. Binnen dit beheerplan wordt aan de hand van de areaalgegevens (kwantiteit en kwaliteit) een inschatting gemaakt van de onderhoudsbehoefte voor de komende planperiode. Vaststelling van dit plan vindt naar verwachting in het najaar van 2023 plaats.

In de tabel op de volgende pagina staat een overzicht van alle beleidsvelden en belangrijkste aandachtpunten.

BIJLAGE 1: Tabel onderhoud kapitaalgoederen Heiloo								
Categorie*	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen / Looptijd plannen	Financiële consequenties conform plannen	Ramingen t.l.v. exploitatie / voorzieningen**	Ramingen volledig en reëel in begroting?**	Is sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?***	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/reserves voor AOH?***
Wegen (incl. kunstwerken en verlichting)	Beleidsplan wegbeheer 2018-2022	basis	2018-2022	ja	exploitatie	ja	ja, maar wordt ingelopen	ja
	Meerjarenprogramma kunstwerken 2020 - 2024	basis	2020-2024	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
	Meerjarenvervangings plan OV 2015 e.v.	n.t.b.	2015-e.v.	n.t.b.	exploitatie	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
Riolering	PWR 2023-2026	'Streefbeeld kwaliteit vrijvervalriolen'	2023-2026	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t.
Water	Regionaal Waterplan Bergen, Castricum en Heiloo	basis	2012-2017	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
Groen (incl. sportfaciliteiten)	Groenbeleidsplan Heiloo 2012 - 2022 en Nota bomenbeleid 2008. Groenbeheerplan 2021-2023.	basis	2021-2023	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
Spelen	Uitvoeringsplan speelruimte 2020-2024	basis	2020-2024	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
Gebouwen (incl. onderwijs)	MJOP 2020-2030	basis	2020-2030	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t.
<p>* De genoemde categorieën zijn de kapitaalgoederen welke conform artikel 12 lid 1 van de Besluit begroting en verantwoording (BBV) minimaal dienen te worden opgenomen in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. De gemeente kan naar haar eigen inzicht / wens een verdere onderverdeling maken naar meerdere categorieën.</p>								
<p>** Indien de ramingen in de exploitatie conform plannen zijn en volledig en reëel zijn opgenomen in de begroting, is het voldoende om onder het algemene deel van de paragraaf dit in één zin te vermelden. Deze twee kolommen kunnen dan achterwege blijven.</p>								
<p>*** Wanneer sprake is van achterstallig onderhoud, dient dit in de paragraaf vermeld te worden (inclusief in hoeverre er toereikende voorzieningen / reserves aanwezig zijn om deze achterstand weg te werken). Als er geen achterstallig onderhoud is, kunnen de laatste twee kolommen ook achterwege blijven.</p>								

PARAGRAAF D: FINANCIERING

1. Inleiding

In deze paragraaf staat de gemeentelijke financieringsfunctie centraal en de beheersing van bijbehorende risico's. De gemeentelijke treasuryfunctie voert financiële taken uit binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (fido) en het treasurystatuut. Allereerst wordt in deze paragraaf ingegaan op de toekomstige financieringsbehoefte en komt de bijbehorende renteverwachting aan bod. Hierbij wordt ingegaan op de balansprognose en het verwachte EMU-saldo. Ten slotte worden de verschillende risico's en de beheersing hiervan behandeld.

2. Financiering

2.1 Markontwikkelingen en rentevisie

De rentevisie van de gemeente is gebaseerd op de rentevisie van de Bank Nederlandse Gemeenten (september 2023):

“De inflatie blijft zowel dit jaar als in 2024 duidelijk boven de doelstelling van de Europese Centrale Bank. De lange rentetarieven lopen naar verwachting nog wat op.”

Voor de tarieven op de geldmarkt (leningen korter dan een jaar) wordt veelal gekeken naar het rentetarief dat banken elkaar onderling berekenen (de Euribor) en voor de kapitaalmarkt (leningen langer dan een jaar) naar de rente op staatsleningen. Over het algemeen geldt dat de rente hoger wordt bij een langere looptijd van de lening. Onderstaand de ontwikkeling van de kapitaalmarktrente vanaf 2013 t/m 2023, waaruit blijkt dat de rente sinds begin 2022 sterk is opgelopen:

2.2 Renteschema

De aanbeveling van de BBV is om via het zogenaamde renteschema het renteresultaat op het taakveld treasury inzichtelijk te maken. Voor Heiloo geldt een omslagrente van 2,5%. Dit resulteert in het volgende schema:

Renteschema conform Notitie Rente		2024
(bedragen x € 1.000)		
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.539
b	De externe rentebaten (idem)	- 14
	Saldo rentelasten en rentebaten	1.525

Renteschema conform Notitie Rente			2024
(bedragen x € 1.000)			
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- 33	
c2	De rente van project-financiering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- 0	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering)	+ 0	
		-/-	33
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		1.492
d1	Rente over eigen vermogen		0
d2	Rente over voorzieningen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.492
		-	
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	1.437
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury		55

Volgens de notitie rente van de BBV mag het verschil tussen de renteomslag en werkelijke rente niet groter zijn dan 25%. Voor 2024 is dit verschil 4% en valt dus binnen deze marge.

2.3 Financieringspositie

Voor de financiering van de investeringen passen wij totaalfinanciering toe. Dit betekent dat niet voor iedere investering 1-op-1 een lening wordt aangetrokken. Voor de investeringen maken wij gebruik van meerdere financieringsbronnen. Deze bronnen zijn primair het eigen vermogen en de langlopende schulden. Voor de programmabegroting is een liquiditeitsprognose

opgesteld. Het uitgangspunt voor deze prognose zijn de bedragen (exploitatie en investeringen) die zijn opgenomen in deze begroting. Op basis hiervan is bepaald of extra leningen moeten worden aangetrokken en welke gevolgen dit heeft voor de rentekosten. Dit resulteert in onderstaande prognose:

Liquiditeitsprognose		2024	2025	2026	2027
(x € 1.000)					
(1)	Kasstroom operationele activiteiten	5.314	8.375	2.650	2.550
(2)	Kasstroom investeringsactiviteiten	-17.506	-10.211	-17.347	-1.767
(3)	Kasstroom financieringsactiviteiten	12.144	1.906	13.098	-783
(4)	Netto kasstroom = (1) + (2) + (3)	-48	70	-1.599	0
(5)	Beginsaldo rekening-courant	1.328	1.280	1.350	-249
(4)	Netto Kasstroom	-48	70	-1.599	0
(6)	Eindsaldo (5) + (4)	1.280	1.350	-249	-249

- Uit de doorrekening van de liquiditeitsprognose blijkt dat vanaf 2026 € 9 mln aan financiering aangetrokken moet worden. In 2027 moet nog eens € 1 mln extra aan langlopende leningen worden afgesloten. In de bovenstaande liquiditeitsprognose zijn deze nieuw af te sluiten leningen meegenomen in de 'kasstroom financieringsactiviteiten'. In deze regel zit ook de afname van het saldo dat verplicht wordt aangehouden bij de schatkist. Het saldo bij de schatkist begin 2023 is circa € 28 mln en wordt volledig ingezet als financieringsbron. Ten opzichte van de programmabegroting 2023 is het

investeringsvolume met ongeveer € 15 mln toegenomen tot een totaal investeringsbedrag in deze meerjarenbegroting van € 56,5 mln. Het hogere investeringsvolume is de belangrijkste reden dat vanaf 2026 bijgeleend moet worden. In deze prognose is het actuele investeringsschema met daarin het netto restant investeringskrediet aansluiting A9 van € 12,5 mln verwerkt.

- Het grondbedrijf met de projecten Zuiderloo, Boekelermeer en Zandzoom faciliterend blijft deze begrotingsperiode naar verwachting positieve kasstromen genereren. Vanuit Zandzoom worden de komende jaren bijdragen ontvangen voor het groenfonds. Deze bijdragen worden gestort in de reserve bovenwijkse voorzieningen. Hier komen op een later moment uitgaande kasstromen uit voort als investeringskredieten, die nog separaat aan de raad worden voorgelegd. Het gaat om circa € 4,5 mln, die nog niet in deze prognose is verwerkt.
- Ambities uit het collegeprogramma Heiloo Natuurlijk! die nog niet zijn vertaald in eventuele investeringskredieten zijn niet in deze prognose meegenomen.
- Het risico dat investeringskredieten hoger uitvallen vanwege de hoge inflatie in de afgelopen periode is niet in deze liquiditeitsprognose verwerkt.

2.4 Balansprognose

De geprognosticeerde balans is bedoeld om meer inzicht te geven in de financieringspositie en de ontwikkeling van het EMU-saldo. Dit levert het volgende beeld op:

Geprognosticeerde balans (x € 1 mln)	2024	2025	2026	2027
Activa				
(Im)materiële vaste activa	71.748	78.841	92.776	86.576
Financiële vaste activa	1.052	1.032	1.032	1.032
Vlottende activa	22.236	18.806	13.514	13.514
Totaal	95.036	98.679	107.322	101.122
Passiva				
Eigen vermogen	27.614	31.645	31.059	26.166
Voorzieningen	3.830	3.942	3.766	3.242
Vaste schulden	50.661	50.161	59.566	58.783
Vlottende passiva	12.931	12.931	12.931	12.931
Totaal	95.036	98.679	107.322	101.122

- De vaste activa nemen toe vanwege de investeringsvolumes de komende jaren.
- De boekwaarden van de grondexploitaties (vlottende activa) nemen geleidelijk af, doordat in deze begrotingsperiode meer inkomsten dan uitgaven worden verwacht. Ook de liquide middelen nemen dus af, zoals vermeld bij de liquiditeitsprognose.
- Het eigen vermogen is inclusief de verwachte begrotingssaldi.
- De vaste schuld bestaat uit 2 leningen bij de BNG, waarvan op 1 lening jaarlijks € 0,5 mln wordt afgelost. Deze lening met een oorspronkelijke hoofdsom van € 5 mln is in 2025 volledig afgelost. De andere lening (hoofdsom € 49,2 mln) start met aflossen in 2027 (jaarlijks € 1,4 mln). In 2026 moet circa € 9 mln geleend worden en in 2027 nog additioneel € 1 mln.

2.5 EMU-saldo

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (hof) bevat de bepaling dat het Rijk en de decentrale overheden een gezamenlijke en gelijkwaardige inspanningsplicht hebben om de Europese begrotingseisen te respecteren (maximaal 3% tekort van bruto binnenlands product). Dit wordt gemonitord via het zogenaamde EMU-saldo. Dit is gebaseerd op werkelijke kasstromen en niet op baten en lasten. Zie onderstaande tabel:

	EMU-saldo (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.739	4.031	-586	-4.893
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	14.745	7.093	13.935	-6.200
3	Mutatie voorzieningen	-96	112	-176	-524
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-910	-1.114	0	0
5	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	-12.192	-1.836	-14.697	783

Zoals bij de liquiditeitsprognose is geconstateerd neemt het saldo op de rekening-courant vanaf 2023 af door de uitgaande kasstromen voor de investeringsactiviteiten de komende begrotingsperiode.

3. Risicobeheer

3.1 Renterisico vlottende schuld (kasgeldlimiet)

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Teneinde een grens te stellen aan de korte financiering (rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet fido de kasgeldlimiet opgenomen. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting van de gemeente bij aanvang van het jaar. In onderstaande tabel volgt de ontwikkeling van de kasgeldlimiet

	Kasgeldlimiet (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
1. Toegestane kasgeldlimiet					
Begrotingstotaal lasten		63.984	67.461	60.857	66.179
In procenten v.d. grondslag		8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
In bedrag		5.439	5.734	5.173	5.625
2. Vlottende korte schuld					
Opgenomen gelden < 1 jr					
Schuld in rekening courant					
Gestorte door derd. < 1 jr					
Totaal		-	-	-	-
3. Vlottende middelen					
Contante gelden in kas					
Rekening-courant		1.280	1.349	0	0
Overige uitst. gelden < 1 jaar		8.580	6.195	2.252	2.252
Totaal		9.860	7.544	2.252	2.252
4. Tot. netto vlott. schuld (2) - (3)		-9.860	-7.544	-2.252	-2.252
Toegestane kasgeldlimiet (1)		5.439	5.734	5.173	5.625
Ruimte (+) Overschrijding (-) = (1) - (4)		15.299	13.278	7.425	7.877

De gemeente Heiloo blijft alle jaren ruim binnen de kasgeldlimiet.

3.2 Renterisico vaste schuld (renterisiconorm)

De renterisiconorm is ingesteld om de rentegevoeligheid van de leningportefeuille met een rentetypische looptijd van langer dan een jaar te beperken. De renterisiconorm wordt berekend door een vastgesteld percentage (20%) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal. Het renterisico heeft betrekking op de vaste schuld en op het bedrag waarover renterisico wordt gelopen. Naast de renteherzieningen zijn hiervoor ook de herfinancieringen van belang, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. In onderstaande tabel wordt de renterisiconorm vergeleken met het renterisico:

Renterisiconorm (x € 1.000)		2024	2025	2026	2027
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
1.	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	0
2.	Te betalen aflossingen	500	500	0	1.406
3.	Renterisico (1 + 2)	500	500	0	1.406
4a	Begrotingstotaal lasten	63.984	67.461	60.857	66.179
4b	Het bij ministeriële regeling vastgestelde % van de tot. begroting	20%	20%	20%	20%
4.	Renterisiconorm	12.797	13.492	12.171	13.236
5a	Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	12.297	12.992	12.171	11.830
5b	Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)	0	0	0	0

De gemeente Heiloo blijft ruim binnen de gestelde renterisiconorm.

3.3 Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico dat de tegenpartij niet aan haar contractuele verplichtingen kan voldoen en dus aan de gemeente zijn verstrekte lening niet terugbetaalt. De gemeente Heiloo heeft een uitstaande lening op de bibliotheek. Hierop wordt € 19.000 afgelost per jaar. Daarnaast heeft de raad heeft in 2021 besloten om een zogenaamde 'reverse converteerbare hybride obligatielening' van € 675.000 te verstrekken aan Alliander N.V. Hierop vindt geen aflossing plaats.

Verstrekte leningen x (€ 1.000)	2024	2025	2026	2027
Bibliotheek	39	19	0	0
Alliander	675	675	675	675
Totaal	714	694	675	675

Waarborgen en garanties

Borgstellingen kunnen op twee manieren voorkomen:

1. Directe borgstelling
2. Achtervang

Bij directe borgstelling staat de gemeente jegens geldgevers borg voor de betaling van rente en aflossing op langlopende geldleningen die door lokale organisaties, instellingen of verenigingen zijn aangetrokken die veelal activiteiten verzorgen welke in het verlengde liggen van de gemeentelijke publieke taak. Achtervang houdt in dat de gemeente, al dan niet samen met het Rijk, een rol speelt in de zekerheidsstructuur van een waarborgfonds, bijvoorbeeld de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Door deze structuur kunnen instellingen die bij een waarborgfonds zijn aangesloten tegen de laagste rente lenen. Mede vanwege de strenge toelatingscriteria en periodieke

toetsing door het fonds loopt de gemeente hierbij een veel lager risico dan bij directe borgstellingen.

Waarborgen en garanties x (€ 1.000)		2024	2025	2026	2027
A	Instellingen / verenigingen	136	102	68	34
B	WSW leningen 50%	2.000	2.000	2.000	2.000
C	WSW leningen nieuwe regeling	10.259	10.259	10.259	10.259
D	HVC	6.168	6.168	6.168	6.168
E	Hypotheke	1.373	1.313	1.272	1.242
Totaal		19.936	19.842	19.767	19.703

Als het misgaat met een woningcorporatie (bijvoorbeeld rente en aflossing worden niet meer betaald en de borg dreigt te worden aangesproken), zijn er verschillende vangnetten en buffers in het garantiestelsel:

- Primaire zekerheid: De financiële middelen van de corporatie
- Secundaire zekerheid: de borgstellingsreserve van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)
- Tertiaire zekerheid: de achtervangpositie van Rijk en gemeenten. Alleen indien voorgaande zekerheden ontoereikend zijn, moeten Rijk en gemeenten op verzoek van WSW renteloze leningen aan WSW verstrekken

De kans dat onze gemeente als achtervang wordt aangesproken is bijzonder klein.

PARAGRAAF E: GRONDBELEID

Wat is grondbeleid?

Grondbeleid is het samenhangende geheel van handelingen betreffende grondtransacties en -ontwikkeling. Het geeft aan welke mogelijkheden er zijn om een gebied tot ontwikkeling te brengen en welke rol de gemeente (actief/ faciliterend) hierin kan vervullen.

Actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond; De aankoop van gronden, sloop of bouwrijp maken tot en met de uitgifte/verkoop van bouwgrond. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente gronden voor eigen rekening en risico. De gemeente legt bij actief grondbeleid de publieke voorzieningen aan en kan in beginsel alle productiekosten doorberekenen in de gronduitgifteprijs, mits de marktprijs niet wordt overschreden. Bij een actief grondbeleid wordt een gemeentelijke grondexploitatie opgesteld.

Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente het particulieren mogelijk maakt grond te exploiteren. Gemeentelijke kosten verbonden aan de desbetreffende ontwikkelingen moet de gemeente verhalen op de particuliere exploitant. De gemeente koopt zelf geen grond aan en beperkt zich tot de wettelijke publieke taak. Deze taak bestaat vooral uit het toetsen van de plannen aan vastgestelde beleidskaders, inspraakprocedures, het vaststellen van het bestemmingsplan en zo nodig het exploitatieplan. Bij faciliterend grondbeleid wordt geen gemeentelijke grondexploitatie opgesteld.

Grondbeleid in Heiloo

Het grondbeleid van de gemeente Heiloo is vastgelegd in de Nota Grondbeleid (vastgesteld door de raad in december 2017) en wordt gebruikt als sturingsinstrument om gemeentelijke doelstellingen te realiseren op verschillende beleidsterreinen,

zoals ruimtelijke ordening, wonen, economische ontwikkeling, energietransitie, infrastructuur, duurzame leefomgeving en voorzieningen.

Door de invoering van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) met de afdeling Grondexploitatie in 2008 en door effecten van de crisis hebben veel gemeenten hun ontwikkelingsstrategieën heroverwogen en de te voeren grondpolitiek aangepast. Dit heeft er in 2011 toe geleid dat de raad heeft besloten steeds meer af te stappen van actief grondbeleid en meer in te zetten op faciliterend grondbeleid.

De gemeente Heiloo kent nog twee projecten waarvoor een gemeentelijke grondexploitatie is opgesteld, te weten Zuiderloo en Boekelermeer fase A, B en C. Een reden om te kiezen voor actief grondbeleid kan liggen in de grondposities in het gebied. Voor beide gebieden geldt dat de gemeente een grote grondpositie heeft. Om de gemeenteraad in staat te stellen haar controlerende rol adequaat te kunnen uitvoeren, is een transparant inzicht in de grondexploitaties en de geprognosticeerde resultaten noodzakelijk.

Grondexploitatie

In het raadsbesluit NAG 2022 is vastgesteld dat het Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG) vanaf 2023 vervalt. Wel worden de grondexploitaties tussentijds geactualiseerd aan de hand van de vastgestelde ruimtelijke kaders, uitgangspunten en planning. Eventuele afwijkingen ten aanzien van de NAG in programma, fasering en resultaat worden inzichtelijk gemaakt en deze worden dan bij tweede FIRAP voorgelegd.

De grondkosten, plankosten, uitvoeringskosten en bijkomende kosten (rente) worden ten laste van de grondexploitatie gebracht. De opbrengsten uit grondverkoop en overige baten worden ten gunste van de grondexploitatie gebracht.

Naast het actualiseren van de grondexploitaties wordt de risicoanalyse behorend bij de projecten geactualiseerd.

Actuele prognose van de grondexploitaties

De gemeente Heiloo heeft de afgelopen jaren voorspoedig aan de grondexploitatieprojecten kunnen werken. Het project Zuiderloo is inmiddels in een vergevorderd stadium en ook de gronduitgifte in Boekelermeer heeft laten zien dat hier een duidelijke markt voor bestaat.

Het aantal nieuwbouwwoningen dat op de korte termijn beschikbaar komt op de Nederlandse woningmarkt blijft naar alle waarschijnlijkheid lager dan de vraag. De verwachting is dat de druk op de woningmarkt de komende jaren daarom erg hoog blijft. De markt voor bedrijfsruimten bevindt zich in wat betere tijden. Bedrijven bezorgen meer en daardoor worden door die bedrijven een grotere voorraad aangelegd. Dit kan op termijn leiden tot meer vraag naar logistiek vastgoed. Met name de bedrijventerreinen langs de A9 zullen profiteren als deze ontwikkeling zich doorzet. Voor Boekelermeer zijn er verschillende gegadigden om grond af te nemen in 2023 tot en met 2025. Er wordt gewerkt aan een nieuw bestemmingsplan en exploitatieplan voor Zandzoom. Dit omdat de Raad van State op 1 september 2021 het bestemmingsplan en exploitatieplan Zandzoom 2019, waarmee de woningbouw in Zandzoom-Heiloo mogelijk wordt gemaakt, heeft vernietigd. Bij de actualisatie van de meerjarenplanning Zandzoom blijkt dat het financieel tekort met € 150.000 verder is opgelopen. Dit wordt veroorzaakt door extra kosten voor het bestemmingsplan, exploitatieplan, verkeersonderzoeken en advocaatkosten in verband met eventuele Raad van State procedure.

De planning is er op gericht dat het ontwerpbestemmingsplan en het ontwerpexploitatieplan Zandzoom nog voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 ter inzage wordt gelegd.

Onderstaand de ontwikkelingen van de grexen Zuiderloo en Boekelermeer:

Grondexploitaties

Zuiderloo - Heiloo	BIE	Programma 3: Een leefbare gemeente
Ontwikkelingen		
<p>Het project Zuiderloo kent naast een actief grondbeleid, ook een faciliterend grondbeleid. Initiatieven van grondeigenaren worden daarbij afgewacht. Initiatiefnemers betalen vervolgens een exploitatiebijdrage op basis van het exploitatieplan. De gemeente heeft in het kader van het faciliterend grondbeleid inmiddels met verschillende eigenaren posterieure overeenkomsten gesloten.</p> <p>Uit de geactualiseerde grondexploitatie (1-7-2023) blijkt dat het resultaat van de grondexploitatie gedaald is maar geen substantiële bijstelling betreft. De bijstelling van het resultaat wordt veroorzaakt door het uit faseren van ramingen van 2023 naar 2024. Tevens door het actualiseren van ramingen en te verwachte ontvangen exploitatiebijdragen op basis van de actuele inzichten.</p>		

Boekelermeer fase A, B, C-Heiloo	BIE	Programma 2: Een aantrekkelijke gemeente
Ontwikkelingen		
<p>Voor het gebied Boekelermeer is gekozen actief grondbeleid te voeren, met de daarbij behorende financiële risico's voor de gemeente. In 2018 zijn de gronden van Boekelermeer fase B geactiveerd en toegevoegd aan de grondexploitatie van fase A. Per 1-1-2022 zijn de gronden van Boekelermeer fase C toegevoegd aan de grondexploitatie van Fase AB.</p> <p>Uit de geactualiseerde grondexploitatie (1-7-2023) blijkt dat het resultaat van de grondexploitatie iets positiever is geworden. Dit is puur veroorzaakt door de aanpassing van de uitgiftefasering. Nadat fase C in 2022 is toegevoegd, is het resultaat flink toegenomen omdat er al veel kosten zijn gemaakt in fase AB en er dus relatief meer opbrengsten zijn in fase C.</p>		

PARAGRAAF F: VERBONDEN PARTIJEN

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Wanneer een verbonden partij een publiekrechtelijke rechtsvorm heeft, is er sprake van een gemeenschappelijke regeling. Privaatrechtelijke organisaties kunnen stichtingen, verenigingen en vennootschappen zijn.

De gemeente heeft een bestuurlijk belang wanneer zij zeggenschap heeft, door vertegenwoordiging in het bestuur of stemrecht. Zij heeft een financieel belang wanneer zij een bedrag ter beschikking heeft gesteld, dat niet verhaalbaar is wanneer de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.

Organisaties waarmee een subsidierelatie is aangegaan zonder dat het hiervoor beschreven bestuurlijk en financieel belang aanwezig is, vallen buiten de definitie van verbonden partij.

Visie en kaders

Op 3 maart 2014 is de nota Verbonden Partijen door uw raad vastgesteld. In deze nota zijn de uitgangspunten opgenomen voor sturing, beheersing en evaluatie van de samenwerkingsverbanden. Ook zijn de rollen van en verantwoordelijkheden van de raad en het college benoemd.

Begin 2018 hebben de vier gemeenteraden ingestemd met de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR) en de notitie Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen.

Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Op 1 juli 2022 is de wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd.

De belangrijkste wijzigingen:

- Formaliseren van de actieve informatieplicht van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling, vergelijkbaar met de informatieplicht van het college aan de gemeenteraad, zoals vastgelegd in artikel 169 van de Gemeentewet;
- Een gemeenschappelijke adviescommissie: een commissie bestaande uit raadsleden die het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling van advies kan voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de gemeenschappelijke regeling kan voorbereiden of de raden van advies kan voorzien;
- Verruiming van de zienswijzeprocedure. Zienswijzen kunnen behalve in de begrotingscyclus, ook worden ingediend bij het treffen van de regeling en bij voorgenomen besluiten voordat die besluiten zijn genomen;
- Gemeenschappelijke regelingen moeten hun ontwerpbegroting 4 weken eerder gereed hebben;
- Meer mogelijkheden voor de deelnemende gemeenten om per regeling keuzes te maken over de governance en legitimatie.

De uitwerking van de wetwijziging wordt opgepakt in Noord Holland Noord verband. De regietafel, die in 2018 is opgericht met het doel de samenwerking tussen alle betrokkenen bij de gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord beter te laten functioneren, neemt hierin het voortouw.

Uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van deze wetwijziging moeten alle gemeenschappelijke regelingen zijn aangepast. De regietafel heeft een plan aanpak opgesteld waarin wordt uitgegaan van vijf fasen:

Fase 1: informatievoorziening (april-juli 2022)

Fase 2: Plan van aanpak/opdracht (juli 2022- januari 2023)

Fase 3: Kaderstelling (september 2022 – september 2023)

Fase 4: Besluitvorming (oktober 2023 – maart 2024)

Fase 5: Implementatie (maart – juli 2024)

Op 23 januari 2023 heeft de raad ingestemd met het plan van aanpak van de regietafel.

Verbonden partijen gemeente Heiloo

In 2024 neemt Heiloo deel in 13 verbonden partijen. In de volgende twee tabellen een inzicht in het financieel en bestuurlijk belang in de verbonden partijen op basis van de jaarrekening 2022 (EV en VV) en de begroting 204 (Aandelenkapitaal en exploitatiebijdrage).

Verbonden partij	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Bedrag x 1000	31-12-2022	31-12-2022
BUCH	€ 0	€ 18.467
GGD NHN	€ -1.954	€ 25.057
VRNHN	€ 6.756	€ 41.948
ODNHN	€ 4.841	€ 5.495
RHCA	€ 391	€ 941
WNK/Zaffier	€ 61	€ 8.431
Raum ⁴	€ 522	€ 768
VVI	€ 24	€ 924
Cocensus	€ 740	€ 16.228
DECRA	n.n.b. ⁵	n.n.b.
ONHN	€ 1.279	€ 1.777
BNG	€ 4.615.000	€ 107.459.000
Alliander	€ 4.570.000	€ 6.106.000

⁴ Betreft alleen het onderdeel van het RAUM waarin Heiloo deelneemt.

⁵ n.n.b. nog niet bekend

⁶ Dit is de reguliere bijdrage aan de BUCH o.b.v. de verdeelsleutel. Daarnaast worden de zogenaamde plustaken per gemeente apart in rekening gebracht (zie de paragraaf bedrijfsvoering voor deze uitsplitsing)

Verbonden partij	Aandelenkapitaal	Exploitatiebijdrage	Bestuursleden
Bedrag x 1000	2024	2024	
BUCH	€ 0	€ 17.677 ⁶	M. ten Bruggencate R. Vennik M.R. Opdam (pv) A.A. Tromp (pv)
GGD NHN	€ 0	€ 1.438	A.A. Tromp M. ten Bruggencate (pv)
VRNHN	€ 0	€ 1.686	M. ten Bruggencate R. Vennik (pv)
ODNHN	€ 0	€ 397	R. Vennik M.R. Opdam (pv)
RHCA	€ 0	€ 129	M. ten Bruggencate M.R. Opdam (pv)
Zaffier	€ 0	€ 7.045	A.A. Tromp M. ten Bruggencate M.R. Opdam (pv) R. Vennik (pv)
Raum	408	€ 32	M. ten Bruggencate A.A. Tromp (pv)
VVI	€ 0	€ 0	M.R. Opdam R. Vennik (pv)
Cocensus	€ 0	€ 381	M.R. Opdam M. ten Bruggencate (pv)
DECRA	€ 509	€ 0	R. Vennik M.R. Opdam (pv)
ONHN	€ 1	€ 62 ⁷	M.R. Opdam R. Vennik (pv)
BNG	€ 90	€ 0	M.R. Opdam M. ten Bruggencate (pv)
Alliander	€ 82	€ 0	R. Vennik M.R. Obdam (pv)

⁷ Begroting 2024 nog niet vastgesteld. Bijdrage van 2023 gebruikt inclusief Holland boven Amsterdam.

Publiekrechtelijke verbonden partijen: de gemeenschappelijke regelingen

1. Werkorganisatie BUCH

Openbaar belang

De werkorganisatie is gevestigd in Uitgeest en de regeling is getroffen ten behoeve van het bewerkstelligen van krachtige en professionele uitvoering van de gemeentelijke taken. De BUCH biedt een kwalitatief hoogwaardige, efficiënte en innovatieve dienstverlening aan de 'klanten' van de gemeenten: inwoners, bedrijven en instellingen.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Verschillende grote en vaak complexe maatschappelijke opgaven vragen om adequaat handelen. Denk aan het woningtekort, huisvesting van doelgroepen, ontwikkelingen rondom openbare orde en veiligheid, de energietransitie en de toenemende druk op bouwlocaties, landelijkgebied en natuur geven druk op de organisatie. Ook de oorlog in Oekraïne is nog niet ten einde en vergt inzet van de organisatie die mogelijk doorloopt in 2024.

Naast deze maatschappelijke opgaven komt er nieuwe wet- en regelgeving op de werkorganisatie af, zoals onder andere de Woonvisie, Spreidingswet, de Omgevingswet en Beschermd wonen.

Organisatieontwikkeling

In oktober 2022 is het BUCH bestuur, in opdracht van de vier colleges, een onderzoek gestart naar de sturing en werking van de werkorganisatie. Het doel is om te komen tot een goede (bestuurs)opdracht waarmee de werkorganisatie zich verder kan versterken en optimaal kan functioneren. Om zo de taken voor onze vier gemeenten krachtig en professioneel uit te kunnen blijven voeren.

Een eerste onderzoek leidde tot een rapport met aanbevelingen voor de huidige werkorganisatie. Het BUCH bestuur heeft besloten om daarnaast een tweede scenario te onderzoeken. Dit tweede scenario onderzoekt een manier van werken die de gemeenten meer ruimte biedt om eigen, lokale keuzes te maken. Deze extra tussenstap zorgt er wel voor dat het proces wat meer tijd in beslag neemt.

Het extra scenario is wenselijk omdat na de meicirculaire de financiële omstandigheden van de vier gemeenten onzekerder zijn geworden. Daarbij werd al tijdens het eerste onderzoek duidelijk dat de ambities van de vier gemeenten verschillen en dat er behoefte is aan meer ruimte voor lokale, eigen keuzes. In het najaar 2023 neemt het BUCH bestuur een besluit over de richting van de organisatie aan de hand van de twee onderzoeken. Hieruit volgt dan een bestuursopdracht aan de werkorganisatie om dit besluit uit te werken en vorm te geven.

Risico's

De aandacht voor de personele uitdagingen blijft onverminderd hoog en er wordt structureel gewerkt aan het brede spectrum aan beleid en instrumenten van goed werkgeverschap, waaronder een onderzoek naar het loongebouw, strategische personeelsplanning, opleiden en arbeidsmarktbenadering.

Op dit moment is nog niet bekend of, wanneer en hoeveel middelen beschikbaar komen voor de gemeenten vanuit het Rijk. Hierdoor zijn de financiële gevolgen voor de BUCH ook nog niet volledig bekend.

2. GGD NHN

De GGD is gevestigd in Alkmaar en voert de taken uit de Wet Publieke Gezondheid uit. In 2024 gaat de GGD proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten en het op orde brengen van de informatiebeveiliging en privacy. De begroting 2024 is vastgesteld met uitzondering van de

voorgestelde bezuinigingen op de dienstverlening. De benodigde financiering zal enerzijds gerealiseerd worden door een verhoging van de deelnemersbijdrage van de gemeenten en anderzijds door eigen inkomsten van de bedrijfsvoering van de GGD.

Het toevoegen van de Wvvgz en de integrale crisisdienst jeugd aan de GR van de GGD is, naast de loonstijgingen, een financieel risico.

3. Veiligheidsregio NHN

De werkzaamheden/taken (openbaar belang)

De VRNHN is gevestigd in Alkmaar en voert taken uit de Wet Veiligheidsregio's uit door het organiseren en operationeel houden van de brandweer- en ambulancezorg, de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio), de rampenbestrijding, de meldkamer en het Zorg- en Veiligheidshuis.

VRNHN richt zich op het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten en realiseert dit door het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle partijen die bij de veiligheid en hulpverlening betrokken zijn.

Belangrijke risico's

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord ziet meerdere risico's op zich af komen. De energiecrisis, verhoogde dreiging van cyberaanvallen met daarmee kans op digitale ontwrichting en mogelijke verstoring en uitval van nutsvoorzieningen zijn hier voorbeelden van. Maar ook nieuwe crisistypen zoals extreem weer, klimaatveranderingen en de energietransitie worden als risico aangemerkt. Risico's die invloed hebben op de bedrijfsvoering betreffen de onzekerheid op financieel gebied door de energiecrisis en tekorten aan grondstoffen en personeel.

Belangrijke Ontwikkelingen

Op het moment van opstellen van dit document wordt gewerkt aan het nieuwe beleidsplan 2024-2027. Deze is gebaseerd op de twee pijlers uit het beleidsplan 2020-2023: voorkomen & voorbereiden en coördineren & hulpverlening.

Het landelijk gesloten Integrale Zorgakkoord vormt de werkagenda van de toekomst voor de ontwikkeling van de zorg in Nederland. Vraagstukken als zorg coördinatie, digitalisering en gegevensuitwisseling zijn de komende jaren actueel voor de ambulancezorg.

De doorontwikkeling van de brandweer blijft onderwerp van dialoog. Hieraan verbonden is de actualisatie van het dekkingsplan en daarmee de inrichting van de brandweer. Er wordt meer helderheid verwacht in het landelijk traject 'taakdifferentiatie', waarbij ongelijkheid tussen vrijwilligers en beroepspersoneel op basis van Europese wetgeving niet langer in alle omstandigheden is toegestaan.

Crisisbeheersing is in beweging, het werk in de veiligheidsregio's wordt in toenemende mate complexer. Waar de regio zich in eerste instantie richtte op ongevallen en 'klassieke' ramptypen, vragen gemeenten en Rijk steeds vaker de inzet van de veiligheidsregio bij complexe maatschappelijke vraagstukken, die de continuïteit van onze samenleving (langdurig) bedreigen. Daarbij wordt van de veiligheidsregio een andere rol verwacht dan in de afgelopen jaren, waarbij de regio meer inzet op opbouwen en faciliteren van het netwerk zodat een gezamenlijke aanpak mogelijk wordt.

4. Omgevingsdienst NHN

De werkzaamheden/taken (openbaar belang)

De ODNHN is gevestigd in Hoorn en ondersteunt de deelnemende gemeenten bij vergunnings-verlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu- en duurzaamheid. Doel is het bijdragen aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede

omgevingskwaliteit binnen het werkgebied. In 2024 zal voor het eerst volledig onder de Omgevingswet worden gewerkt.

Belangrijke risico's

De ODNHN houdt in de begroting 2024 al rekening met een aantal gevolgen van de Omgevingswet maar daarnaast zijn op dit punt nog steeds onzekerheden.

De OD signaleert al meerdere jaren dat het aantrekken en opleiden van voldoende kundig personeel moeilijk is. In de uitvoering wordt dit veelal opgevangen door het bestaande personeel en dit zorgt voor hoge werkdruk en bovenmatige opbouw van verlof. De ODNHN heeft een op verjonging gericht personeelsbeleid waarin o.a. wordt gewerkt met trainees.

Belangrijke Ontwikkelingen

Met de ingang van de Omgevingswet staat de grootste verandering in de geschiedenis van omgevingsdiensten voor de deur. Daarnaast vragen onderwerpen als stikstof, circulaire economie, natuurbescherming en ondermijning, steeds meer aandacht en expertise. De OD NHN neemt deel aan het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel zoals ingezet door het ministerie van I & W. Dit in opvolging van het in 2021 gepubliceerde onderzoek van de 'commissie Van Aartsen.' Het programma richt zich op de aanbevelingen van deze commissie ter versterking van het VTH-stelsel. De OD NHN richt zich met deze deelname op scholing en opleiding van medewerkers voor de verbetering van de kwaliteit van de uitvoering op de VTH-taken.

Financiële positie

De ODNHN heeft een meerjarig sluitende begroting. Het weerstandsvermogen bevindt zich op het maximum van 2,5% zoals gesteld in de FUGR maar de weerstandscapaciteit wordt

in relatie tot de voor de ODNHN ingeschatte risico's als matig ingeschat.

5. Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

De werkzaamheden (openbaar belang)

Het Regionaal Archief Alkmaar is gevestigd in Alkmaar en is voor de aangesloten overheidsorganisaties een deskundige partner die conform zijn wettelijke opdracht informatie langdurig betrouwbaar en toegankelijk houdt omwille van bedrijfsvoering, bewijsvoering, onderzoek en democratische controle. Voor het algemene publiek is het Regionaal Archief een publieksgerichte erfgoedinstelling die het voor mensen mogelijk, makkelijk en aantrekkelijk maakt om de geschiedenis van de gemeente te leren kennen.

Belangrijke risico's

De belangrijkste risico's die worden onderkend zijn:

- a. Minder opbrengsten van het depotgebruik door derden;
- b. Meerkosten realisatie E-depot / E-Loket;
- c. Hogere energiekosten.

De eerste 2 risico's worden laag ingeschat, het 3^e risico wordt hoog ingeschat door de effecten van de wereldwijde energiecrisis. Dit risico is afgedekt door herbestemming van een deel van de bestemmingsreserves uit de jaarstukken van 2022. Voor de voorliggende begroting wordt een nieuwe inschatting gemaakt.

Belangrijke ontwikkelingen

Ten opzichte van de voorgaande jaren (2022 en 2023) wordt de beleidslijn grotendeels bestendigd. De begroting 2024 laat op enkele punten verschillen laten zien ten opzichte van die van 2023 en de daarin opgenomen meerjarenbegroting. De stijgende energieprijzen in combinatie met de hoge inflatie

hebben hun weerslag op de prognoses. Daarnaast zal er een stijging van de personeelslasten te zien zijn in verband met nieuwe taken als gevolg van wetswijzigingen en een groter beroep dat er door de deelnemende gemeenten op de bij het Regionaal Archief aanwezige kennis wordt gedaan.

Financiële positie

Voor 2024 is een aanvullende inzet van personeel voorzien voor digitale informatie-advisering en gegevensbescherming. Deze aanvullende inzet is verwerkt in een stijging van de benodigde deelnemersbijdrage. Deze bijdrage zal daardoor, en na toepassing van het prijsindexcijfer van 7,10%, stijgen van € 4,76 tot € 5,32 per inwoner.

Na 2024 is in het meerjarenbeeld geen andere stijging van de lasten opgenomen dan die van de reguliere indexering.

6. Zaffier

Zaffier is gevestigd in Alkmaar en voert sinds 1 januari 2023 voor de 6 gemeenten in de regio Alkmaar de Participatiewet, de Wet Inburgering en de Wet gemeentelijk Schuldhulpverlening uit. In de loop van 2023 zijn daar nog taken bijgekomen zoals het verstrekken van leefgeld aan Oekraïners, het verstrekken van Energietoeslag, het afhandelen van de Kinderopvangtoeslagaffaire, nazorg aan ex-gedetineerden, de inzet van IPS-trajecten en de Oude Wet Inburgering.

Zaffier kent een Algemeen Bestuur (AB) en een Dagelijks Bestuur (DB). In het AB nemen portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten deel. In het DB hebben 3 portefeuillehouders plaats: de portefeuillehouders uit Alkmaar en Dijk en Waard en de portefeuillehouder Uitgeest namens de vier BUCH-gemeenten.

Er zijn geen financiële resultaten van Zaffier in 2022, aangezien de organisatie per 1 januari 2023 volledig operationeel is. De bekostiging van Zaffier is gevonden in de reeds bestaande uitvoeringsmiddelen uit de WNK, Haltewerk en de GR BUCH.

7. RAUM

Openbaar belang

Het RAUM is gevestigd in Uitgeest. Het doel van Alkmaarder- en Uitgeestermeer is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling (GR):

- a. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie en watersport.
- b. het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu.
- c. Het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde.

Belangrijke risico's

Voor 2024 zijn de volgende risico's voor Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer benoemd:

- uitstel/Afstel 3 projecten Sakerleidam, VP/Waterkwaliteit en Dorregeest;
- vertragingen of verdwijnen steun voor locatie-ontwikkelingen;
- invloed omgevingswet, NNN/BPL op ontwikkelmogelijkheden;
- waterplantenproblematiek;
- stijgende kosten door conjuncturele omstandigheden.
- vandalisme, brandstichting, drugs- en afvaldumping;

Belangrijke ontwikkelingen

Het verder ontwikkelen van het recreatieschap op basis van het in 2021 vastgestelde uitvoeringsprogramma. Onderdelen daarvan zijn:

- duurzaam beheer en ontwikkeling;
- vergroten gebruik door recreanten;
- meer participatie en verbeterde communicatie;
- realiseren extra inkomsten;
- bijdragen aan duurzaamheid en ruimte voor energietransitie en klimaatadaptatie;
- verder uitwerken regionale routestructuren;
- Bijdragen leveren aan uitkomsten rapport Recreatief Grid Laag Holland

Ook zal ingezet worden op de implementatie van de omgevingswet.

Financiële positie

De programmabegroting van 2024 laat een nadelig resultaat van € 245.000 zien dat gedekt wordt uit de reserves. Het negatieve resultaat wordt grotendeels verklaard door uitvoering project Vitaal Platteland (incidenteel).

Om de komende jaren toe te werken naar een structureel financieel evenwicht worden financiële scenario's uitgewerkt. Het streven is om in de kadernota van 2025 van RAUM een sluitende meerjarenbegroting te presenteren.

8. Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI)

De VVI is gevestigd in Alkmaar en verwerkt de door de deelnemende gemeenten aangeleverde afvalstoffen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de gemeentelijke taken uit de Wet milieubeheer. De VVI heeft als speerpunten onder andere meer bronscheiding met een verlaging van de hoeveelheid restafval en de optimalisatie van de benutting van de energie die vrijkomt bij het verbranden van restafval. Zij besteedt ook aandacht aan de productie van duurzame energie en de afzet van secundaire grondstoffen.

De risico's van de gemeenschappelijke regeling houden hoofdzakelijk verband met:

- a. De continuïteit van de afvalverwerking;
 - b. Het financiële risico van het aandeelhouderschap A in NV HVC;
 - c. Conformiteit met regelgeving op het gebied van staatssteun, mededinging, Wet markt en overheid en aanbesteding.
- De VVI beschikt niet over eigen personeel, gebouwen etc., waardoor de ontwikkelingen aangaande de begroting nihil zijn. Het financiële risico wordt door de GR als verwaarloosbaar bestempeld.

9. Cocensus

De GR Cocensus is gevestigd in Heemskerk, is opgericht als een uitvoeringsorganisatie en formuleert geen eigen beleid. Cocensus geeft uitvoering aan de heffing en inning van lokale heffingen en de werkzaamheden in het kader van de Wet WOZ. Cocensus verzorgt voor Heiloo de heffing en inning van onroerende-zaakbelastingen, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, grafrechten, BIZ heffing en leges (omgevingsvergunningen). Tevens behandelt Cocensus kwijtscheldingsverzoeken en bezwaar/beroepschriften tegen WOZ beschikkingen en aanslagen gemeentelijke belastingen.

Cocensus heeft vanaf 2020 voor alle BUCH gemeenten een klantcontactcentrum (KCC) belastingen ingesteld. Gezien de positieve ervaringen is besloten om met ingang van 2023 voor alle deelnemende gemeenten de KCC belastingactiviteiten uit te voeren. Dit heeft voor Heiloo geleid tot een structurele verlaging van de jaarlijkse bijdrage. Cocensus biedt daarnaast aan inwoners en bedrijven de mogelijkheid om zelf hun zaken digitaal te regelen.

Bij de berekening van de bijdragen 2024 aan de GR Cocensus is uitgegaan van een indexpercentage van 3,4%. Dit is lager dan het door de Regietafel afgegeven percentage van 7.1% omdat Cocensus heeft gekozen om het CAO akkoord niet door te

belasten aan de deelnemende gemeenten. De bijdrage van Heiloo wijzigt hiermee van € 368.000 in 2023 naar € 381.000 in 2024.

Het Algemeen Bestuur heeft besloten om van het positieve resultaat 2022 van € 489.745 een bedrag van € 255.000 toe te voegen aan de algemene reserve. Deze neemt hiermee toe van € 250.000 naar € 505.000. Hiervan is een bedrag van € 136.000 gelabeld voor de afhandeling van de bezwaren ingediend door de NCNP-bureaus. Dit omdat het aandeel van het aantal bezwaren dat is ingediend door deze bureaus toeneemt waardoor mogelijk een capaciteitstekort ontstaat. Het overige gedeelte van € 234.745 is naar rato van de bijdragen aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd.

10. DECRA

Het stimuleringsfonds werkt ook in 2024 aan haar doelstellingen op het gebied van duurzaamheid. Daarbij wordt bij de financiering van en participatie in projecten een ruime definitie van het begrip duurzaamheid gehanteerd. Aspecten zoals regionale werkgelegenheid en innovatie worden nadrukkelijk in de afweging meegenomen. Hierdoor kan een diversiteit aan duurzame projecten worden ontwikkeld. Het fonds is een revolverend fonds en houdt zich na de eerste storting in stand met de winsten uit duurzame energieprojecten. Door deze wijze van financiering behoudt het kapitaal van de coöperatie over een langere termijn zijn waarde. Er is nog geen jaarrekening van 2022 beschikbaar. Deze wordt in de loop van het jaar verwacht.

11. Ontwikkelingsbedrijf NHN

De werkzaamheden/taken (openbaar belang)

Gemeente Heiloo is aandeelhouder van N.V. ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN). Het ONHN is gevestigd in Alkmaar en begin 2007 opgericht met als

belangrijkste doel het stimuleren van de economie in de regio. De gemeenten in Noord-Holland Noord en de Provincie Noord-Holland zijn aandeelhouders en betalen ieder jaar een bijdrage.

Bijdrage beleidsdoelstellingen en ontwikkelingen

1. Vestigingsklimaat: een optimaal fysiek vestigingsklimaat voor ondernemers door een ondernemersgerichte aanpak
2. MKB-strategie: Vergroten van de groeikansen van stuwende bedrijven in de regio door onafhankelijk maatwerk op het terrein van financiering, arbeidsmarkt en opleidingen, innovatie en bedrijfshuisvesting.
3. Acquisitie: Het versterken van de regionale economische structuur door het actief aantrekken van nieuwe bedrijven met toekomstbestendige werkgelegenheid en het behoud van bestaande bedrijven.
4. Communicatie: Merkbekendheid regio Noord-Holland Noord en Ontwikkelingsbedrijf NHN vergroten door doel(groep)gerichte regiomarketing, projectcommunicatie, public affairs en corporate communicatie.

Belangrijke risico's

Controle op activiteiten beschreven in jaarplan.

Belangrijke Ontwikkelingen

Huidig Dienstverleningsovereenkomst verloopt op 31-12-2024.

12. Bank Nederlands Gemeenten (BNG)

Bestuurlijk belang

De BNG Bank is gevestigd in Den Haag. Van de aandelen BNG Bank is 50% in bezit van het rijk en 50% van gemeenten en provincies. We hebben 36.000 aandelen in ons bezit met een nominale waarde van € 2,50 per stuk. Het stemrecht is afhankelijk van het aandelen bezit van de gemeente. De stemverhouding is voor Heiloo 0,06% en voor de BUCH 0,41%.

Openbaar belang

De BNG Bank richt zich exclusief op het publieke domein in Nederland. Klanten zijn onder meer gemeenten, woningcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen en energiebedrijven. Ambitie is dat klanten de bank beschouwen als natuurlijke partner voor het financieren van hun maatschappelijke vraagstukken.

Risico's voor de financiële positie van de gemeente
Gevoeligheid van het renteresultaat voor politieke en economische ontwikkelingen binnen de Europese Unie.

Belangrijke ontwikkelingen

Hoewel de economische vooruitzichten wat verbeterd zijn, de inflatie iets is afgenomen is de verwachting dat de rentetarieven in met name de korte looptijden verder oploopt.

Financiële positie

De cijfers over 2022 laten wederom zien dat de BNG Bank er sterk voor staat. De nettowinst steeg met ruim 27% naar € 300 mln. tegen € 236 mln. in 2021. Voor 2023 verwacht de bank een stijging van de bedrijfslasten vanwege investeringen in IT, door verbeteringen van klant- en kredietprocessen, vanwege de hoge inflatie en door CAO afspraken.

13. Alliander

Alliander, waarvan het hoofdkantoor in Arnhem gevestigd is, is een groep waarin verschillende bedrijven actief zijn. Netbeheerder Liander leidt de energiedistributie over al onze netten dagelijks in goede banen. Qirion legt zich toe op de ontwikkeling van duurzame technologieën en intelligente energie-infrastructuren.

Alliander heeft besloten op zoek te gaan naar een andere eigenaar voor Kenter, de dienstverlener in energievoorzieningen en energiedata. In 2023 verwacht Alliander het verkoopproces af te ronden.

Alliander zorgt voor een betrouwbare, betaalbare en bereikbare energievoorziening in een groot deel van Nederland. Het investeringsniveau is gestegen i.v.m. de uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnetwerk in reactie op het klimaatakkoord en de daaruit voortvloeiende Regionale Energiestrategie.

De Staat, de netwerkbedrijven Alliander, Enexis en Stedin en een vertegenwoordiging van hun aandeelhouders zijn tot een onderhandelingsakkoord gekomen over de voorwaarden waaronder een kapitaalstorting en daarmee aandeelhouderschap door de Staat in de netwerkbedrijven in de toekomst mogelijk wordt. Deze voorwaarden zijn vastgelegd in een zogenaamd afsprakenkader. Tijdens de vergadering hebben de aandeelhouders van Alliander ingestemd met het de inhoud van het afsprakenkader. Hiermee is er groen licht voor de ondertekening van het afsprakenkader en wordt een solide basis gelegd voor een structurele oplossing van de toekomstige financieringsbehoefte van Alliander.

PARAGRAAF G: BEDRIJFSVOERING

De bedrijfsvoering van de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo wordt uitgevoerd door de werkorganisatie BUCH.

In de raadsvergadering van 26 juni 2023 is de begroting 2023 voor een zienswijze aan uw raad voorgelegd. Het algemeen bestuur heeft de begroting op 5 juli 2023 vastgesteld.

In de begroting 2024 is ingegaan op datgene wat de BUCH werkorganisatie in 2024 wil bereiken, wat ze daarvoor gaat doen en hoeveel dat gaat kosten. De doelstellingen voor 2024 die in de begroting zijn opgenomen gelden ook voor de gemeente. Ook zijn de op grond van het BBV verplicht gestelde beleidsindicatoren bedrijfsvoering in dat document opgenomen.

Bij de begroting 2024 van de werkorganisatie heeft uw raad een negatieve zienswijze afgegeven en het definitief oordeel hierover opgeschort totdat meer duidelijk is geworden over de ontwikkelingen en de wijzigingen in de aansturing van de werkorganisatie. Hierbij is het bestuur van de GR werkorganisatie BUCH verzocht om uiterlijk 1 oktober 2023 de gevraagde informatie aan de vier gemeenteraden te verstrekken, opdat alsnog een goed onderbouwde zienswijze kan worden opgesteld en afgegeven.

Bijdrage BUCH

Vanuit de werkorganisatie vindt een doorbelasting plaats van de financiële bijdrage aan de gemeenten voor de uitvoering. De financiële bijdrage 2024 sluit aan op de bedragen zoals opgenomen in de 1^e Firap 2023 van de werkorganisatie. Voor Heiloo bedraagt de reguliere bijdrage, uitgaande van de verdeelsleutel van 20,99%, € 17.677.000.

Daarnaast worden de zogenaamde plustaken per gemeente apart in rekening gebracht. In de onderstaande tabel is dat inzichtelijk gemaakt:

PO	Onderdeel	2024
Alle	Bijdrage BUCH o.b.v. verdeelsleutel	17.677.000
3A	<u>Plustaken:</u>	
	Versnellen woningbouw / capaciteit team vergunningen	140.000
	Totaal plustaken	140.000
Totale bijdrage BUCH		17.817.000

In de paragraaf verbonden partijen van deze begroting is per verbonden partij, dus ook voor de werkorganisatie BUCH ingegaan op het openbaar belang, de belangrijkste ontwikkelingen, de risico's en de financiële positie van de werkorganisatie voor de begroting 2024.

Onderzoeken 213a Gemeentewet

In de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (ex. 213a Gemeentewet) is bepaald dat het college jaarlijks de doelmatigheid van de uitvoering van het beleid onderzoekt en over de uitkomsten daarvan rapporteert in de paragraaf bedrijfsvoering. Door het vertrek van de medewerkers verantwoordelijk voor o.a. coördinatie van het 213a onderzoek en het langdurig niet (volledig) kunnen invullen van de vacatures is binnen bedrijfsvoering de focus gelegd op de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening over 2023. In het eerste kwartaal van 2024 zal een onderzoekjaarplan opgesteld worden waarin een voorstel wordt gedaan voor de uit te voeren 213a onderzoeken voor 2024.

PARAGRAAF H: WET OPEN OVERHEID

Uitgangspunt van de Woo is dat iedereen recht heeft op toegang tot publieke overheidsinformatie. Overheidsinformatie is openbaar, tenzij er een reden is waarom dat niet kan. De invoering van de Woo wordt landelijk gezien als een meerjarenplan. Om die reden treedt de Woo gefaseerd in werking en knippen wij het op in drie fasen en de implementatie zal duren tot 2028. De Woo kent drie onderdelen:

1. Informatiehuishouding op orde: goede kwaliteit (juist en volledig) van informatie
2. Actieve openbaarmaking: met juiste en volledige informatie tijdig en veilig uit eigen beweging openbaar kunnen maken
3. Passieve openbaarmaking: met juiste en volledige informatie tijdig en veilig op verzoek openbaar kunnen maken

De gedeeltelijke invoering van de Wet open overheid (Woo) is nu meer dan een jaar verstreken (1 mei 2022). De vier gemeenten en werkorganisatie BUCH hebben zich vanaf de inwerkingtreding organisatorisch voorbereid op de direct geldende verplichtingen. De implementatie van de actieve openbaarmaking vanuit de Woo is een meerjarenplan en wordt in fasen projectmatig door de Werkorganisatie BUCH uitgevoerd.

De beleidsvoornemens 2024 voor de implementatie en de uitvoering van de Woo voor de vier gemeenten en Werkorganisatie BUCH zijn als volgt:

- Technisch gereed voor actieve openbaarmaking van nieuwe Woo-informatie Fase 1*.

- Het kennisniveau omtrent de Woo is basis en medewerkers die veel te maken hebben met Fase 1 Woo-informatie zijn opgeleid en hebben de vaardigheden om te voldoen aan wettelijke afhandel- en publicatietermijnen.
- Er is periodiek inzicht hoe de Woo uitgevoerd wordt en welke maatregelen benodigd zijn om te groeien in transparante dienstverlening
- Nieuwe Woo-informatie Fase 2 is geïnventariseerd en wordt organisatorisch en technisch voorbereid op actieve openbaar making

* Het is wachten op de eerste Koninklijk Besluiten. Dit is het moment waarop de nieuwe Woo-informatie verplicht openbaar en vindbaar en bruikbaar moet zijn voor de samenleving op de gemeentelijke website en het landelijk platform [Woo-index van KOOP](#). Landelijk wordt aangegeven dat onderstaande categorieën vermoedelijk de eerste zullen zijn die openbaar moeten:

- Woo-verzoeken
- Organisatiegegevens
- Bestuursstukken
- Convenanten

De middelen die vanuit het Rijk beschikbaar zijn gesteld, en overgeheveld naar de Werkorganisatie BUCH, worden besteed aan actieve en passieve openbaar making conform vastgesteld Woo-ambitieniveau, Woo-verplichtingen en beleidsvoornemens

BIJLAGE 1: INVESTERINGSPLAN 2023 - 2027

Onderstaand het meerjareninvesteringsplan (MJIP) per cluster:

Netto-investering per cluster	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal
Riolering	255.000	1.518.000	955.000	825.000	1.100.000	4.653.000
Afval	145.000	160.500	119.500	106.500	40.000	571.500
Wegen	561.487	11.384.419	7.506.766	7.514.461	286.766	27.253.899
Openbare verlichting	413.760	195.750	195.750	195.750	139.750	1.140.760
Oeverbeheerplan	115.965	95.965	95.965	95.965	-	403.860
Vervanging speeltoestellen	74.514	60.966	168.221	73.385	200.000	577.086
Geluidschermen	-	-	435.000	-	-	435.000
Totaal Openbare ruimte	1.165.726	11.737.100	8.401.702	7.879.561	626.516	29.810.605
Recreatie en sport	2.739.589	1.999.240	712.000	510.000	-	5.960.829
Overige investeringen	5.551.116	1.934.304	23.000	8.025.700	-	15.534.120
Totaal	9.856.431	17.349.144	10.211.202	17.346.761	1.766.516	56.530.054

*) Netto-investering betekent dat rekening is gehouden met bijdragen van derden.

**) Overige betreffen de investeringen conform het meerjarenonderhoudsplan gebouwen, zonnepanelen voor diverse gemeentelijke gebouwen en IKC Zandzoom.

Ten opzichte van het MJIP bij de Kadernota 2024 zijn de volgende wijzigingen verwerkt:

Cluster	Mutaties netto investering	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal	Toelichting
Riolering	GRP 2019 - 2023	-140.000	140.000				0	De projecten Zeeweg/ Stationsweg en Oosterzijweg zijn op dit moment in voorbereidende fase. Hierdoor wordt de uitvoering pas in 2024 verwacht. Er wordt een aanpassing aan baten verwerkt in verband met de verwerking van de spaarvoorziening. Deze komt overeen met het vastgestelde Programma Water en Riolering.
Afval	Afvalbakken 2024		60.000				60.000	Onlangs is het voorstel over vervanging afvalbakken ter goedkeuring aangeboden. Hierin is 3 jaar investeringsjaren opgenomen ter vervanging van afvalbakken in de openbare ruimte.
Afval	Afvalbakken 2025			60.000			60.000	Onlangs is het voorstel over vervanging afvalbakken ter goedkeuring aangeboden. Hierin is 3 jaar investeringsjaren opgenomen ter vervanging van afvalbakken in de openbare ruimte
Afval	Afvalbakken 2026				60.000		60.000	Onlangs is het voorstel over vervanging afvalbakken ter goedkeuring aangeboden. Hierin is 3 jaar investeringsjaren opgenomen ter vervanging van afvalbakken in de openbare ruimte
Afval	Aanschaf perscontainer		44.000				44.000	Tot op heden wordt een perscontainer voor papier en PMD gehuurd. Gebleken is na onderzoek dat het goedkoper is de perscontainer aan te schaffen. Hierbij is een korte terugverdientijd berekend, 3,7 jaar.
Afval	Aanschaf bovengrondse containers		10.000				10.000	De bovengrondse containers dienen te worden vervangen en te worden uitgebreid op het afvalbrengstation. De uitbreiding is noodzakelijk door een grotere vraag.
Afval	Vervanging verzamelcontainers 2024		6.500				6.500	Bij de vaststelling van het meerjarig vervangingsschema afvalcontainers 2023/2026 is uitgegaan van het prijsniveau 2022. De ieder bekend ontwikkelingen m.b.t. de staalprijsen en elektronica op de wereldmarkt leiden ook tot een forse prijsindexering

Cluster	Mutaties netto investering	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal	Toelichting
								voor de te vervangen afvalcontainers. Diengevolgen leidt dit tot een volgende verhoging voor de kredieten
Afval	Vervanging verzamelcontainers 2025			19.500			19.500	Bij de vaststelling van het meerjarig vervangingsschema afvalcontainers 2023/2026 is uitgegaan van het prijsniveau 2022. De ieder bekend ontwikkelingen m.b.t. de staalprijsen en elektronica op de wereldmarkt leiden ook tot een forse prijsindexering voor de te vervangen afvalcontainers. Diengevolgen leidt dit tot een volgende verhoging voor de kredieten
Afval	Vervanging verzamelcontainers 2026				6.500		6.500	Bij de vaststelling van het meerjarig vervangingsschema afvalcontainers 2023/2026 is uitgegaan van het prijsniveau 2022. De ieder bekend ontwikkelingen m.b.t. de staalprijsen en elektronica op de wereldmarkt leiden ook tot een forse prijsindexering voor de te vervangen afvalcontainers. Diengevolgen leidt dit tot een volgende verhoging voor de kredieten
Openbare ruimte	Oosterzijweg fase 3		0				0	De toekenning van de bijdrage HHNK ad € 28.860 wordt hierbij opgenomen in 2024. De bijdrage is gesplitst in het deel voor de 1ste fase Oosterzijweg. Het tweede onderdeel wordt hierbij verwerkt, waarmee zowel de uitgaven als de inkomsten met € 28.860 worden verhoogd. Per saldo dus 0.
Openbare ruimte	Uitbreiden fietsparkeervoorziening station	-420.000		600.000			180.000	Er werd in het verleden gesproken over een tekort van 400 fietsenstallingen in de huidige situatie en 1.200 fietsenstallingen in 2040. Uit recent contact met ProRail is aangegeven dat deze prognose is bijgesteld naar een tekort van 500 fietsenstallingen in 2040. Voor het tekort in de huidige situatie wordt nog altijd rekening gehouden met 400 fietsenstallingen. Door ProRail is tevens aangegeven dat de prijzen enorm zijn gestegen de afgelopen jaren en dat rekening moet worden gehouden met een bedrag van € 2.500 per fietsenstalling. De bijdrage in kosten vanuit ProRail (via het Ministerie) bedraagt 40% van de kosten voor planvorming en realisatie. Op basis van deze inzichten moet de investering worden verhoogd met € 312.000

Cluster	Mutaties netto investering	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal	Toelichting
								naar een totaal van € 1.000.000 en de verwachte bijdrage (inkomsten) worden verhoogd met € 132.000 naar € 400.000. Per saldo wordt de investering met € 180.000 verhoogd. Daarnaast wordt de realisatie doorgeschoven naar 2025.
Openbare ruimte	Verkeerstudie Vennewatersweg		2.500.000				2.500.000	In 2021 is er een voorlopige gunning geweest onder voorbehoud van definitief bestemmingsplan. Het opgenomen beschikbare budget is op basis van de toen geldende prijzen. Inmiddels heeft er een aantal jaar een aanzienlijke inflatie plaatsgevonden. Omdat realisatie pas na een onherroepelijk bestemmingsplan kan plaatsvinden wordt ook nog inflatie in de toekomst verwacht. Deze wordt hierbij verwerkt. De definitieve gunning volgt na de definitieve offerte en na een onherroepelijk bestemmingsplan. Als tweede zijn de plankosten behoorlijk gestegen omdat het bestemmingsplanprocedure opnieuw wordt doorlopen. Als derde is heeft er een scope wijziging plaatsgevonden op het gebied van flora en fauna. De eisen ten aanzien hiervan zijn aangescherpt waardoor inpassing van een tweetal flora en fauna passages onder de Vennewatersweg vereist is.
Openbare ruimte	Herinrichting Zeeweg		4.063.739				4.063.739	Het budget van maatregelenpakket en stationsweg wordt aangewend voor de herinrichting Zeeweg/ Stationsweg Op basis van de laatste SSK raming wordt het budget voor 2024 opgehoogd. De verwachting is dat het project in 2024 wordt uitgevoerd Momenteel vinden gesprekken plaats met de Provincie over cofinanciering middels een subsidie. Hier is nog geen beschikking op ontvangen vandaar dat er nu rekening wordt gehouden met volledige eigen financiering
Openbare ruimte	Maatregelenpakket (2021)	-250.000					-250.000	Budget overgeheveld naar Herinrichting Zeeweg in 2024. Zie hierboven.

Cluster	Mutaties netto investering	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal	Toelichting
Openbare ruimte	Herinrichting Stationsweg	-222.364					-222.364	Budget overgeheveld naar Herinrichting Zeeweg in 2024. Zie hierboven.
Openbare ruimte	Maatregelenpakket (2022)	-250.000					-250.000	Budget overgeheveld naar Herinrichting Zeeweg in 2024. Zie hierboven.
Recreatie en sport	Installaties tweede sporthal Heiloo		-200.000	200.000			0	Opleverdatum verschoven naar 2025, zie raadsinformatiebrief van 1 juni jl.
Recreatie en sport	Bouw tweede sporthal Heiloo		-200.000	200.000			0	Opleverdatum verschoven naar 2025, zie raadsinformatiebrief van 1 juni jl.
Overige	Dakisolatie gebouw Sluisweidt	-80.000	80.000				0	Er wordt een onderzoek uitgevoerd over het verduurzamen van het pand. Als de verduurzaming compleet is worden alle investeringen in een keer uitgevoerd.
Overige	Vervanging plafonds schoolgebouw de Kring	-108.000	108.000				0	Er worden gesprekken gevoerd over het eventueel overdragen van het gebouw. Om deze reden wordt de investering uitgesteld.
Totaal		-1.330.364	6.472.239	1.079.500	66.500	0	6.287.875	

BIJLAGE 2: RESERVES EN VOORZIENINGEN

Reserves

	Boekw. 31-12-2022	Toe- voeging 2023	Ont- trekking 2023	Boekw. 31-12-2023	Toe- voeging 2024	Ont-trekking 2024	Boekw. 31-12-2024	Toe-voeging 2025	Ont- trekking 2025	Boekw. 31-12-2025	Toe- voeging 2026	Ont- trekking 2026	Boekw. 31-12-2026	Toe-voeging 2027	Ont-trekking 2027	Boekw. 31-12-2027
Algemene reserve	8.549.195	1.329.000	555.000	9.323.195	0	0	9.323.195	0	0	9.323.195	0	0	9.323.195	0	0	9.323.195
Totaal algemene reserve	8.549.195	1.329.000	555.000	9.323.195	-	-	9.323.195	-	-	9.323.195	-	-	9.323.195	-	-	9.323.195
<u>Afschrijvingslasten:</u>																
Gebouw bibliotheek	1.373.405	0	68.509	1.304.896	0	68.509	1.236.387	0	68.509	1.167.878	0	68.509	1.099.369	0	68.509	1.030.860
Gebouw muziekschool	54.411	0	12.677	41.734	0	12.677	29.057	0	12.677	16.380	0	12.677	3.703	0	3.703	0
Trekkenwand De Beun	160.035	0	9.991	150.044	0	9.991	140.053	0	9.991	130.062	0	9.991	120.071	0	9.991	110.080
Ondertunneling Vennewatersweg	982.132	0	16.934	965.198	0	16.934	948.264	0	16.934	931.330	0	16.934	914.396	0	16.934	897.462
Hockeyveld de Terriers	54.725	0	16.744	37.981	0	16.744	21.237	0	16.744	4.493	0	4.493	0	0	0	0
Voorzieningen huisvesting onderwijs	115.754	0	8.454	107.300	0	8.454	98.846	0	8.454	90.392	0	8.454	81.938	0	8.454	73.484
A9	7.854.788	0	0	7.854.788	0	0	7.854.788	0	0	7.854.788	0	0	7.854.788	0	4.115.124	3.739.664
<u>Overige:</u>																
Fonds sociale woningbouw	131.500	0	0	131.500	0	0	131.500	0	0	131.500	0	0	131.500	0	0	131.500
Duurzaamheidsmaatregelen	746.506	0	477.500	269.006	0	0	269.006	0	0	269.006	0	0	269.006	0	0	269.006
Grote projecten	3.506.003	520.374	929.264	3.097.113	534.309	0	3.631.422	329.371	0	3.960.793	0	0	3.960.793	0	0	3.960.793
Bovenwijkse voorzieningen	2.194.678	153.787	75.000	2.273.465	168.268	0	2.441.733	2.325.912	0	4.767.645	701.213	0	5.468.858	1.469.906	0	6.938.764
Totaal bestemmingsreserves	17.173.938	674.161	1.615.073	16.233.026	702.577	133.309	16.802.294	2.655.283	133.309	19.324.268	701.213	121.058	19.904.423	1.469.906	4.222.715	17.151.614
Totaal reserves	25.723.133	2.003.161	2.170.073	25.556.221	702.577	133.309	26.125.489	2.655.283	133.309	28.647.463	701.213	121.058	29.227.618	1.469.906	4.222.715	26.474.809

- De structurele onttrekkingen uit de reserves betreffen de uitnamen ter dekking van de afschrijvingslasten van diverse investeringen. Dit gaat om een structurele onttrekking van € 133.000 t/m 2025. Vanaf 2027 start de structurele onttrekking voor de afschrijvingslasten aansluiting A9 en bedraagt de structurele onttrekking in totaal € 236.000

Voorzieningen

	Boekwaarde 31-12-2022	Toe-voeging 2023	Onttrek- king 2023	Boekwaarde 31-12-2023	Toe-voeging 2024	Onttrek- king 2024	Boekwaarde 31-12-2024	Toe-voeging 2025	Onttrek- king 2025	Boekwaarde 31-12-2025	Toe-voeging 2026	Onttrek- king 2026	Boekwaarde 31-12-2026	Toe-voeging 2027	Onttrek- king 2027	Boekwaarde 31-12-2027
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's																
Pensioenen wethouders	913.299	103.100	0	1.016.399	103.100	0	1.119.499	103.100	0	1.222.599	103.100	0	1.325.699	103.100	0	1.428.799
Voorzieningen bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven																
Bijdragen investeringen riolering	0	0	0	0	200.000	200.000	0	300.000	300.000	0	400.000	400.000	0	500.000	500.000	0
Voorziening ter egalisering van kosten																
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	861.550	365.000	271.000	955.550	403.000	576.000	782.550	403.000	288.000	897.550	403.000	438.000	862.550	403.000	651.000	614.550
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed																
Afkoopsommen altijddurend onderhoud graven	335.930	17.000	35.000	317.930	17.000	35.000	299.930	17.000	35.000	281.930	17.000	35.000	263.930	17.000	35.000	245.930
Riool egalisatie	803.209	132.000	22.000	913.209	11.082		924.291		88.418	835.873		223.418	612.455		355.418	257.037
Voorziening afvalstoffenheffing	712.000	0	2.000	710.000	0	19.000	691.000	0	0	691.000	0	3.000	688.000	0	6.000	682.000
Parkeerfonds	14.393	0	0	14.393	0	0	14.393	0	0	14.393	0	0	14.393	0	0	14.393
Subtotaal	1.865.532	149.000	59.000	1.955.532	28.082	54.000	1.929.614	17.000	123.418	1.823.196	17.000	261.418	1.578.778	17.000	396.418	1.199.360
Totaal	3.640.380	617.100	330.000	3.927.480	734.182	830.000	3.831.662	823.100	711.418	3.943.344	923.100	1.099.418	3.767.026	1.023.100	1.547.418	3.242.708

BIJLAGE 3: SUBSIDIEPLAFOND

Hieronder volgt het verloop van het subsidieplafond 2023 naar 2024:

Programma-onderdeel		Subsidie-plafonds 2023	Indexering 2024 ¹⁾	Mutatie ²⁾	Subsidie-plafonds 2024
1b & 1d	Een sociale en vitale gemeente	1.630.502	50.546	27.365	1.708.413
2a	Cultuur, recreatie en toerisme	419.120	12.993		432.112
	Totaal	2.049.622	63.538	27.365	2.140.525

Het subsidieplafond in 2024 bedraagt € 2.140.525

- 1) De subsidies zijn geïndexeerd met 3,1%.
- 2) De mutatie ad € 27.365 bestaat uit de volgende onderdelen:

Verhoging bibliotheek voor informatiepunt digitale overheid	23.136
Verlaging maatschappelijk werk	-10.000
Incidentele verhoging inzet proeftuin buurtgezinnen	14.229

BIJLAGE 4: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Onderstaand een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Dit zijn inkomsten van een gemeente waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. In tegenstelling tot specifieke dekkingsmiddelen kan een gemeente algemene dekkingsmiddelen dus vrij besteden.

Algemene dekkingsmiddelen Bedragen x 1.000	Baten 2023	Lasten 2023	Saldo 2023	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024	Baten 2025	Lasten 2025	Saldo 2025	Baten 2026	Lasten 2026	Saldo 2026	Baten 2027	Lasten 2027	Saldo 2027
A. lokale heffingen, besteding niet gebonden															
Baten OZB woningen	4.127	0	4.127	4.325	0	4.325	4.325	0	4.325	4.325	0	4.325	4.325	0	4.325
Baten OZB bedrijven	1.171	0	1.171	1.271	0	1.271	1.271	0	1.271	1.271	0	1.271	1.271	0	1.271
Toeristenbelasting	30	2	28	55	2	53	55	2	53	55	2	53	55	2	53
A. lokale heffingen, besteding niet gebonden	5.328	2	5.326	5.651	2	5.649	5.651	2	5.649	5.651	2	5.649	5.651	2	5.649
B. algemene uitkeringen															
Algemene uitkering gemeentefonds	35.991	0	35.991	38.782	0	38.782	38.981	0	38.981	35.717	0	35.717	35.973	0	35.973
B. algemene uitkeringen	35.991	0	35.991	38.782	0	38.782	38.981	0	38.981	35.717	0	35.717	35.973	0	35.973
C. dividend															
Beleggingen	180	9	171	180	9	171	180	9	171	180	9	171	180	9	171
C. dividend	180	9	171	180	9	171	180	9	171	180	9	171	180	9	171
D. saldo van de financieringsfunctie															
Geldleningen	480	231	249	80	84	-4	80	-250	330	80	-98	178	80	-402	482
D. saldo van de financieringsfunctie	480	231	249	80	84	-4	80	-250	330	80	-98	178	80	-402	482
E. Overige algemene dekkingsmid.															
Uitg. woningen uitvoering Wet WOZ	0	222	-222	0	226	-226	0	226	-226	0	226	-226	0	226	-226
Uitgaven belasting. eigend en gebr. bedrijven OZB	0	50	-50	0	56	-56	0	56	-56	0	56	-56	0	56	-56
Uitgaven overige belastingen	18	36	-18	18	39	-21	18	39	-21	18	39	-21	18	39	-21
E. Overige algemene dekkingsmid.	18	307	-290	18	321	-303	18	321	-303	18	321	-303	18	321	-303
Totaal	41.996	548	41.447	44.710	416	44.294	44.909	82	44.827	41.645	233	41.411	41.901	-71	41.971

BIJLAGE 5: BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD (TOTAAL)

Conform de BBV (Besluit begroting en verantwoording) worden de baten en lasten per taakveld getoond: jaarrekening 2022, (gewijzigde) begroting 2023, begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 t/m 2027.

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Realisatie 2022			Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1a Inwoners en bestuur																		
Bestuur	5	1.683	-1.677	0	1.771	-1.771	0	1.803	-1.803	0	1.803	-1.803	0	1.803	-1.803	0	1.789	-1.789
Burgerzaken	307	641	-334	184	562	-378	430	844	-414	428	754	-326	499	872	-373	550	890	-340
Media	0	21	-21	0	19	-19	0	19	-19	0	19	-19	0	19	-19	0	19	-19
Totaal 1a	312	2.344	-2.032	184	2.352	-2.168	430	2.666	-2.236	428	2.576	-2.148	499	2.694	-2.196	550	2.698	-2.148
1b Samen leven																		
Openbaar basisonderwijs	133	221	-89	152	222	-70	152	208	-56	152	210	-58	152	209	-58	152	209	-57
Onderwijshuisvesting	400	1.428	-1.027	386	1.537	-1.151	383	1.519	-1.136	383	1.672	-1.288	383	1.660	-1.277	383	2.085	-1.702
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	230	646	-416	188	755	-567	74	709	-635	74	709	-635	74	709	-635	74	709	-635
Sportbeleid en activering	38	197	-159	0	46	-46	0	52	-52	0	52	-52	0	52	-52	0	52	-52
Sportaccommodaties	399	1.173	-774	443	1.150	-707	436	1.365	-929	436	1.449	-1.013	436	1.585	-1.149	436	1.633	-1.197
Media	86	654	-568	118	698	-580	115	780	-664	115	778	-662	115	776	-660	115	774	-658
Samenkracht en burgerparticipatie	559	1.478	-919	1.326	2.501	-1.175	2.098	3.236	-1.137	846	1.966	-1.119	72	1.183	-1.111	72	1.194	-1.123
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	1.651	-1.651	0	1.648	-1.648	0	2.088	-2.088	0	2.051	-2.051	0	2.048	-2.048	0	2.047	-2.047
Inkomensregelingen	3.746	6.262	-2.516	4.435	6.600	-2.165	4.279	5.972	-1.693	3.978	5.635	-1.657	3.653	5.310	-1.657	3.653	5.310	-1.657
WSW en beschut werk	0	1.038	-1.038	0	1.163	-1.163	0	1.144	-1.144	0	1.117	-1.117	0	1.144	-1.144	0	1.144	-1.144
Arbeidsparticipatie	18	539	-521	153	951	-798	153	1.018	-865	153	153	0	153	1.018	-865	153	1.018	-865
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	8	631	-622	7	838	-831	7	794	-787	7	794	-787	7	794	-787	7	794	-787
Volksgezondheid	0	1.246	-1.246	0	978	-978	0	1.124	-1.124	0	1.138	-1.138	0	1.137	-1.137	0	1.137	-1.137
Hulp bij het huishouden (WMO)	0	1.423	-1.423	83	1.602	-1.519	83	1.830	-1.747	83	1.831	-1.747	266	1.831	-1.564	267	1.830	-1.563
Begeleiding (WMO)	0	2.107	-2.107	0	1.447	-1.447	0	1.469	-1.469	0	1.469	-1.469	0	1.469	-1.469	0	1.469	-1.469
Dagbesteding (WMO)	1	138	-137	0	600	-600	0	645	-645	0	645	-645	0	645	-645	0	645	-645

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Realisatie 2022			Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	85	86	-1	0	57	-57	0	96	-96	0	96	-96	0	96	-96	0	96	-96
Jeugdhulp begeleiding	0	470	-470	0	1.090	-1.090	0	788	-788	0	775	-775	0	798	-798	0	805	-805
Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0	442	-442	0	498	-498	0	488	-488	0	505	-505	0	510	-510
Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0	0	126	-126	0	163	-163	0	161	-161	0	165	-165	0	167	-167
Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	3.772	-3.772	0	58	-58	0	88	-88	0	-362	362	0	-362	362	0	-362	362
Pleegzorg	0	0	0	0	106	-106	0	139	-139	0	137	-137	0	141	-141	0	142	-142
Gezinsgericht	0	0	0	0	64	-64	0	96	-96	0	95	-95	0	97	-97	0	98	-98
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	635	-635	0	700	-700	0	686	-686	0	710	-710	0	717	-717
Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	1.698	-1.698	0	1.827	-1.827	0	1.791	-1.791	0	1.853	-1.853	0	1.873	-1.873
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0	13	-13	0	42	-42	0	42	-42	0	42	-42	0	42	-42
Gesloten plaatsing	0	0	0	0	0	0	0	26	-26	0	26	-26	0	26	-26	0	26	-26
Beschermd wonen (WMO)	0	10	-10	0	23	-23	0	26	-26	0	26	-26	0	26	-26	0	26	-26
Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0	10	-10	0	10	-10	0	10	-10	0	10	-10
Jeugdreclassering	25	660	-634	25	879	-854	25	741	-715	25	732	-707	25	747	-722	25	752	-727
Totaal 1b	5.728	25.829	-20.101	7.316	27.925	-20.609	7.806	29.192	-21.386	6.254	26.370	-20.116	5.337	26.423	-21.086	5.338	26.952	-21.614
1c Een veilige gemeente																		
Crisisbeheersing en brandweer	0	1.367	-1.367	0	1.473	-1.473	0	1.763	-1.763	0	1.763	-1.763	0	1.762	-1.762	0	1.755	-1.755
Openbare orde en veiligheid	12	552	-540	4	600	-596	4	625	-621	4	551	-547	4	551	-547	4	551	-547
Totaal 1c	12	1.919	-1.907	4	2.073	-2.069	4	2.388	-2.384	4	2.313	-2.309	4	2.314	-2.310	4	2.306	-2.302
2a Cultuur, recreatie en toerisme																		
Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	88	584	-496	46	625	-579	100	725	-625	106	758	-652	106	754	-648	106	740	-633
Musea	0	23	-23	0	20	-20	0	26	-26	0	26	-26	0	26	-26	0	26	-26
Cultureel erfgoed	0	102	-102	0	136	-136	0	105	-105	0	85	-85	0	81	-81	0	81	-81
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2	47	-45	2	119	-117	2	92	-90	2	82	-80	2	79	-77	2	79	-77

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Realisatie 2022			Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Totaal 2a	89	757	-667	48	900	-852	102	948	-846	108	950	-842	108	939	-831	108	925	-817
2b Economische vitaliteit																		
Economische ontwikkeling	0	233	-233	0	178	-178	0	156	-156	0	126	-126	0	126	-126	0	126	-126
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.102	1.581	521	1.103	1.215	-112	1.169	1.034	135	1.262	1.004	258	0	2	-2	0	2	-2
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	61	59	2	56	51	5	56	55	1	56	55	1	56	55	1	56	55	1
Economische promotie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 2b	2.163	1.873	289	1.159	1.444	-285	1.225	1.245	-20	1.318	1.185	133	56	184	-128	56	184	-128
2c Een bereikbare gemeente																		
Verkeer en vervoer	1	117	-116	1	225	-224	1	221	-220	1	106	-105	1	879	-878	1	122	-122
Parkeren	0	25	-25	0	64	-64	0	35	-35	0	55	-55	0	35	-35	0	55	-55
Openbaar vervoer	0	66	-66	0	82	-82	0	108	-108	0	108	-108	0	108	-108	0	108	-108
Totaal 2c	1	208	-207	1	370	-369	1	363	-363	1	268	-268	1	1.021	-1.020	1	285	-284
3a Wonen en leefomgeving																		
Openbare orde en veiligheid	0	7	-7	0	64	-64	0	34	-34	0	34	-34	0	34	-34	0	34	-34
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	94	-94	0	108	-108	0	106	-106	0	106	-106	0	114	-114	0	120	-120
Milieubeheer	0	9	-9	0	5	-5	0	5	-5	0	5	-5	0	5	-5	0	5	-5
Ruimtelijke ordening	274	958	-684	314	1.183	-869	273	1.028	-755	188	776	-588	10	476	-466	10	476	-466
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	4.163	2.874	1.289	4.163	4.698	-534	1.849	1.728	121	5.274	6.135	-861	2.013	2.052	-39	1.789	1.828	-39
Wonen en bouwen	718	1.241	-523	454	1.427	-974	663	1.621	-958	684	1.812	-1.128	1.657	1.698	-41	916	1.722	-806
Totaal 3a	5.156	5.183	-27	4.931	7.484	-2.553	2.785	4.523	-1.738	6.146	8.868	-2.721	3.680	4.379	-699	2.715	4.184	-1.469
3b Duurzaamheid en milieu																		
Riolering	2.191	1.557	634	2.398	1.642	756	2.500	1.725	775	2.645	1.861	785	2.838	2.017	821	2.970	2.126	845
Afval	3.900	2.520	1.380	3.725	2.635	1.090	3.822	2.784	1.038	3.803	2.770	1.033	3.806	2.774	1.032	3.809	2.774	1.035
Milieubeheer	255	1.129	-874	663	2.032	-1.368	470	1.298	-828	475	1.279	-804	475	1.289	-815	475	1.279	-805
Totaal 3b	6.345	5.206	1.139	6.786	6.309	477	6.792	5.808	985	6.923	5.910	1.013	7.119	6.081	1.038	7.254	6.179	1.075
3c Beheer en onderhoud																		
Beheer overige gebouwen en gronden	68	404	-337	278	383	-105	680	707	-27	78	307	-229	78	307	-229	78	307	-229

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Realisatie 2022			Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Verkeer en vervoer	194	2.981	-2.787	156	3.352	-3.196	151	3.398	-3.247	151	4.101	-3.950	151	3.631	-3.480	151	8.819	-8.668
Economische havens en waterwegen	0	411	-411	0	215	-215	0	505	-505	0	514	-514	0	519	-519	0	524	-524
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9	2.069	-2.060	3	2.124	-2.122	3	2.188	-2.185	3	2.215	-2.212	3	2.213	-2.211	3	2.212	-2.209
Begraafplaatsen en crematoria	218	231	-13	186	230	-43	186	233	-47	186	235	-49	186	235	-49	186	235	-49
Totaal 3c	489	6.097	-5.608	623	6.303	-5.681	1.020	7.031	-6.011	418	7.372	-6.954	418	6.906	-6.488	418	12.097	-
4a Algemene dekkingsmiddelen																		
Treasury	367	149	217	660	239	420	260	93	167	260	-241	500	260	-90	349	260	-393	653
OZB woningen	4.021	213	3.808	4.127	222	3.905	4.325	226	4.098	4.325	226	4.098	4.325	226	4.098	4.325	226	4.098
OZB niet-woningen	1.030	41	988	1.171	50	1.121	1.271	56	1.216	1.271	56	1.216	1.271	56	1.216	1.271	56	1.216
Parkeerbelasting	0	13	-13	0	13	-13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Belastingen overig	31	22	10	18	23	-6	18	39	-21	18	39	-21	18	39	-21	18	39	-21
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	36.598	0	36.598	35.991	0	35.991	38.782	0	38.782	38.981	0	38.981	35.717	0	35.717	35.973	0	35.973
Economische promotie	100	1	99	30	2	28	55	2	53	55	2	53	55	2	53	55	2	53
Totaal 4a	42.147	438	41.708	41.996	548	41.447	44.710	416	44.294	44.909	82	44.827	41.645	233	41.411	41.901	-71	41.971
4b Overhead	10	9.269	-9.260	8	8.435	-8.428	2	8.494	-8.492	2	8.519	-8.517	2	8.584	-8.582	2	8.574	-8.571
4c Overig	595	315	280	154	85	69	142	169	-27	2.326	354	1.971	701	360	341	1.470	360	1.110
4d Onvoorzien	0	0	0	0	10	-10	0	10	-10	0	10	-10	0	10	-10	0	10	-10
4e Vpb	0	758	-758	0	147	-147	0	27	-27	0	27	-27	0	27	-27	0	27	-27
Totaal 4	42.751	10.781	31.970	42.157	9.226	32.931	44.854	9.116	35.738	47.237	8.993	38.244	42.348	9.215	33.133	43.373	8.900	34.472
Totaal baten en lasten	63.047	60.197	2.850	63.209	64.387	-1.179	65.020	63.281	1.739	68.837	64.806	4.031	59.570	60.156	-586	59.816	64.709	-4.893
Mutaties reserves																		
1a Inwoners en bestuur	106	0	106	106	0	106	106	0	106	106	0	106	94	0	94	81	0	81
1b Samen leven	10	0	10	10	0	10	10	0	10	10	0	10	10	0	10	10	0	10

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Realisatie 2022			Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
2a Cultuur, recreatie en toerisme	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2b Economische vitaliteit	90	60	30	0	288	-288	0	180	-180	0	340	-340	0	0	0	0	0	0
2c Een bereikbare gemeente	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3a Wonen en leefomgeving	922	2.328	-1.406	1.004	386	618	0	285	-285	0	2.315	-2.315	0	701	-701	0	1.470	-1.470
3b Duurzaamheid en milieu	0	360	-360	478	0	478	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3c Beheer en onderhoud	17	0	17	17	0	17	17	237	-220	17	0	17	17	0	17	4.132	0	4.132
4 Financieel gezonde gemeente	137	56	82	1.884	1.329	555	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves	1.283	2.804	-1.521	3.499	2.003	1.496	133	703	-569	133	2.655	-2.522	121	701	-580	4.223	1.470	2.753
Totaal	64.330	63.001	1.329	66.708	66.390	317	65.153	63.983	1.170	68.970	67.461	1.509	59.691	60.857	-1.166	64.039	66.179	-2.140

BIJLAGE 6: BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD (EXCLUSIEF BUCH)

Conform de BBV (Besluit begroting en verantwoording) worden de baten en lasten per taakveld getoond: jaarrekening 2022, (gewijzigde) begroting 2023, begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 t/m 2027. Onderstaand de baten en lasten exclusief de reguliere bijdrage aan de BUCH en de plustaken.

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Realisatie 2022			Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1a Inwoners en bestuur																		
Bestuur	5	1.491	-1.486	0	1.579	-1.579	0	1.551	-1.551	0	1.551	-1.551	0	1.550	-1.550	0	1.536	-1.536
Burgerzaken	307	215	92	184	143	41	430	296	134	428	206	223	499	324	175	550	342	208
Media	0	21	-21	0	19	-19	0	19	-19	0	19	-19	0	19	-19	0	19	-19
Totaal 1a	312	1.727	-1.414	184	1.742	-1.558	430	1.866	-1.436	428	1.776	-1.348	499	1.894	-1.395	550	1.897	-1.347
1b Samen leven																		
Openbaar basisonderwijs	133	214	-81	152	215	-63	152	208	-56	152	210	-58	152	209	-58	152	209	-57
Onderwijshuisvesting	400	1.392	-991	386	1.501	-1.115	383	1.477	-1.094	383	1.630	-1.246	383	1.618	-1.235	383	2.043	-1.660
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	230	600	-370	188	720	-532	74	681	-608	74	681	-608	74	681	-608	74	681	-608
Sportbeleid en activering	38	166	-128	0	19	-19	0	19	-19	0	19	-19	0	19	-19	0	19	-19
Sportaccommodaties	399	1.050	-651	443	1.026	-583	436	1.222	-786	436	1.305	-869	436	1.441	-1.005	436	1.489	-1.053
Media	86	654	-568	118	698	-580	115	769	-654	115	767	-652	115	765	-650	115	763	-648
Samenkracht en burgerparticipatie	559	1.365	-806	1.326	2.429	-1.103	2.098	3.113	-1.014	846	1.843	-996	72	1.060	-988	72	1.071	-1.000
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	462	-462	0	676	-676	0	720	-720	0	681	-681	0	678	-678	0	678	-678
Inkomensregelingen	3.746	5.925	-2.179	4.435	6.097	-1.663	4.279	5.955	-1.677	3.978	5.619	-1.641	3.653	5.294	-1.641	3.653	5.294	-1.641
WSW en beschut werk	0	976	-976	0	1.143	-1.143	0	1.138	-1.138	0	1.111	-1.111	0	1.138	-1.138	0	1.138	-1.138
Arbeidsparticipatie	18	449	-432	153	937	-784	153	1.012	-859	153	153	0	153	1.012	-859	153	1.012	-859
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	8	410	-402	7	634	-627	7	690	-683	7	690	-683	7	690	-683	7	690	-683
Volksgezondheid	0	1.209	-1.209	0	946	-946	0	1.077	-1.077	0	1.092	-1.092	0	1.091	-1.091	0	1.091	-1.091
Hulp bij het huishouden (WMO)	0	1.423	-1.423	83	1.602	-1.519	83	1.763	-1.680	83	1.763	-1.680	266	1.763	-1.497	267	1.763	-1.496
Begeleiding (WMO)	0	1.866	-1.866	0	1.275	-1.275	0	1.362	-1.362	0	1.362	-1.362	0	1.362	-1.362	0	1.362	-1.362
Dagbesteding (WMO)	1	138	-137	0	544	-544	0	573	-573	0	573	-573	0	573	-573	0	573	-573

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Realisatie 2022			Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	85	86	-1	0	57	-57	0	52	-52	0	52	-52	0	52	-52	0	52	-52
Jeugdhulp begeleiding	0	82	-82	0	722	-722	0	758	-758	0	745	-745	0	768	-768	0	775	-775
Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0	442	-442	0	468	-468	0	458	-458	0	475	-475	0	480	-480
Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0	0	126	-126	0	133	-133	0	130	-130	0	135	-135	0	137	-137
Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	3.772	-3.772	0	58	-58	0	58	-58	0	-392	392	0	-392	392	0	-392	392
Pleegzorg	0	0	0	0	106	-106	0	112	-112	0	110	-110	0	113	-113	0	115	-115
Gezinsgericht	0	0	0	0	64	-64	0	68	-68	0	66	-66	0	69	-69	0	70	-70
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	635	-635	0	672	-672	0	659	-659	0	682	-682	0	689	-689
Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	1.698	-1.698	0	1.798	-1.798	0	1.762	-1.762	0	1.824	-1.824	0	1.845	-1.845
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0	13	-13	0	14	-14	0	13	-13	0	14	-14	0	14	-14
Gesloten plaatsing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beschermd wonen (WMO)	0	10	-10	0	23	-23	0	23	-23	0	23	-23	0	23	-23	0	23	-23
Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdreclassering	25	477	-451	25	708	-682	25	732	-707	25	723	-698	25	738	-713	25	743	-718
Totaal 1b	5.728	22.727	-16.999	7.316	25.113	-17.797	7.806	26.668	-18.861	6.254	23.850	-17.596	5.337	23.895	-18.558	5.338	24.426	-19.088
1c Een veilige gemeente																		
Crisisbeheersing en brandweer	0	1.367	-1.367	0	1.473	-1.473	0	1.760	-1.760	0	1.760	-1.760	0	1.760	-1.760	0	1.752	-1.752
Openbare orde en veiligheid	12	144	-132	4	195	-191	4	215	-211	4	140	-136	4	140	-136	4	140	-136
Totaal 1c	12	1.511	-1.499	4	1.668	-1.664	4	1.975	-1.971	4	1.900	-1.896	4	1.900	-1.896	4	1.892	-1.888
2a Cultuur, recreatie en toerisme																		
Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	88	534	-446	46	581	-535	100	705	-605	106	737	-631	106	734	-627	106	719	-613
Musea	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cultureel erfgoed	0	63	-63	0	97	-97	0	76	-76	0	56	-56	0	52	-52	0	52	-52

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Realisatie 2022			Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2	47	-45	2	119	-117	2	92	-90	2	82	-80	2	79	-77	2	79	-77
Totaal 2a	89	643	-554	48	797	-749	102	873	-771	108	875	-767	108	864	-756	108	850	-741
2b Economische vitaliteit																		
Economische ontwikkeling	0	176	-176	0	122	-122	0	99	-99	0	69	-69	0	69	-69	0	69	-69
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.102	1.491	611	1.103	1.095	8	1.169	918	251	1.262	940	322	0	0	0	0	0	0
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	61	37	24	56	29	27	56	29	27	56	29	27	56	29	27	56	29	27
Economische promotie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 2b	2.163	1.705	458	1.159	1.246	-86	1.225	1.047	179	1.318	1.038	280	56	98	-42	56	98	-42
2c Een bereikbare gemeente																		
Verkeer en vervoer	1	117	-116	1	225	-224	1	217	-216	1	102	-101	1	874	-874	1	118	-117
Parkeren	0	0	0	0	39	-39	0	0	0	0	20	-20	0	0	0	0	20	-20
Openbaar vervoer	0	50	-50	0	66	-66	0	66	-66	0	66	-66	0	66	-66	0	66	-66
Totaal 2c	1	167	-166	1	329	-329	1	282	-281	1	187	-187	1	940	-939	1	203	-203
3a Wonen en leefomgeving																		
Openbare orde en veiligheid	0	7	-7	0	31	-31	0	31	-31	0	31	-31	0	31	-31	0	31	-31
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	94	-94	0	108	-108	0	106	-106	0	106	-106	0	114	-114	0	120	-120
Milieubeheer	0	9	-9	0	5	-5	0	5	-5	0	5	-5	0	5	-5	0	5	-5
Ruimtelijke ordening	274	512	-238	314	741	-427	273	601	-328	188	348	-160	10	48	-38	10	48	-38
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	4.163	2.767	1.397	4.163	4.543	-380	1.849	1.663	186	5.274	6.034	-760	2.013	1.982	31	1.789	1.758	31
Wonen en bouwen	718	178	540	454	348	106	663	332	331	684	447	237	1.657	332	1.325	916	357	558
Totaal 3a	5.156	3.567	1.589	4.931	5.775	-844	2.785	2.738	47	6.146	6.971	-824	3.680	2.512	1.168	2.715	2.318	397
3b Duurzaamheid en milieu			0			0			0			0			0			0
Riolering	2.191	1.291	900	2.398	1.378	1.020	2.500	1.466	1.034	2.645	1.601	1.044	2.838	1.758	1.081	2.970	1.866	1.104
Afval	3.900	1.976	1.924	3.725	1.726	1.999	3.822	1.719	2.103	3.803	1.705	2.098	3.806	1.708	2.098	3.809	1.709	2.100
Milieubeheer	255	884	-630	663	1.745	-1.082	470	1.047	-576	475	1.027	-552	475	1.037	-563	475	1.027	-553
Totaal 3b	6.345	4.151	2.194	6.786	4.849	1.937	6.792	4.232	2.560	6.923	4.333	2.590	7.119	4.503	2.617	7.254	4.602	2.652
3c Beheer en onderhoud																		

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Realisatie 2022			Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Beheer overige gebouwen en gronden	68	114	-47	278	93	184	680	493	187	78	93	-16	78	93	-16	78	93	-16
Verkeer en vervoer	194	2.109	-1.915	156	2.462	-2.306	151	2.403	-2.252	151	3.105	-2.954	151	2.635	-2.484	151	7.824	-7.673
Economische havens en waterwegen	0	411	-411	0	215	-215	0	498	-498	0	507	-507	0	512	-512	0	516	-516
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9	576	-568	3	584	-581	3	609	-606	3	635	-632	3	632	-629	3	631	-629
Begraafplaatsen en crematoria	218	53	165	186	53	133	186	52	134	186	54	132	186	54	132	186	54	132
Totaal 3c	489	3.264	-2.775	623	3.407	-2.785	1.020	4.055	-3.035	418	4.394	-3.976	418	3.925	-3.507	418	9.119	-8.701
4a Algemene dekkingsmiddelen																		
Treasury	367	137	230	660	227	433	260	89	171	260	-245	505	260	-94	354	260	-398	658
OZB woningen	4.021	209	3.812	4.127	218	3.909	4.325	223	4.102	4.325	223	4.102	4.325	223	4.102	4.325	223	4.102
OZB niet-woningen	1.030	38	991	1.171	47	1.124	1.271	52	1.219	1.271	52	1.219	1.271	52	1.219	1.271	52	1.219
Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Belastingen overig	31	0	31	18	2	16	18	2	16	18	2	16	18	2	16	18	2	16
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	36.598	0	36.598	35.991	0	35.991	38.782	0	38.782	38.981	0	38.981	35.717	0	35.717	35.973	0	35.973
Economische promotie	100	1	99	30	2	28	55	2	53	55	2	53	55	2	53	55	2	53
Totaal 4a	42.147	385	41.762	41.996	495	41.500	44.710	367	44.343	44.909	33	44.875	41.645	184	41.460	41.901	-120	42.020
4b Overhead	10	996	-987	8	1.167	-1.159	2	1.182	-1.180	2	1.180	-1.177	2	1.153	-1.150	2	1.148	-1.145
4c Overig	595	315	280	154	85	69	142	169	-27	2.326	354	1.971	701	360	341	1.470	360	1.110
4d Onvoorzien	0	0	0	0	10	-10	0	10	-10	0	10	-10	0	10	-10	0	10	-10
4e Vpb	0	735	-735	0	124	-124	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 4	42.751	2.431	40.320	42.157	1.881	40.276	44.854	1.728	43.126	47.237	1.577	45.659	42.348	1.707	40.641	43.373	1.398	41.975
Totaal baten en lasten	63.047	41.893	21.154	63.209	46.807	16.401	65.020	45.464	19.556	68.837	46.901	21.936	59.570	42.237	17.332	59.816	46.804	13.012
Mutaties reserves																		
1a Inwoners en bestuur	106	0	106	106	0	106	106	0	106	106	0	106	94	0	94	81	0	81
1b Samen leven	10	0	10	10	0	10	10	0	10	10	0	10	10	0	10	10	0	10

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Realisatie 2022			Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
2a Cultuur, recreatie en toerisme	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2b Economische vitaliteit	90	60	30	0	288	-288	0	180	-180	0	340	-340	0	0	0	0	0	0
2c Een bereikbare gemeente	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3a Wonen en leefomgeving	922	2.328	-1.406	1.004	386	618	0	285	-285	0	2.315	-2.315	0	701	-701	0	1.470	-1.470
3b Duurzaamheid en milieu	0	360	-360	478	0	478	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3c Beheer en onderhoud	17	0	17	17	0	17	17	237	-220	17	0	17	17	0	17	4.132	0	4.132
4 Financieel gezonde gemeente	137	56	82	1.884	1.329	555	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves	1.283	2.804	-1.521	3.499	2.003	1.496	133	703	-569	133	2.655	-2.522	121	701	-580	4.223	1.470	2.753
Totaal	64.330	44.697	19.633	66.708	48.810	17.897	65.153	46.166	18.987	68.970	49.556	19.414	59.691	42.938	16.752	64.039	48.274	15.765

BIJLAGE 7: BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD (BIJDRAGE BUCH)

Conform de BBV (Besluit begroting en verantwoording) worden de baten en lasten per taakveld getoond: jaarrekening 2022, (gewijzigde) begroting 2023, begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 t/m 2027. De bijdrage BUCH bestaat uit de reguliere bijdrage volgens de verdeelsleutel en de plus-taken. Vanaf 2024 is de

bijdrage BUCH weergegeven in constante prijzen zoals de hele meerjarenraming van Heiloo in constante prijzen wordt gepresenteerd. In de begroting BUCH is de meerjarenraming geïndexeerd weergegeven.

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Realisatie 2022			Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1a Inwoners en bestuur																		
Bestuur	0	191	-191	0	192	-192	0	252	-252	0	252	-252	0	252	-252	0	252	-252
Burgerzaken	0	426	-426	0	418	-418	0	548	-548	0	548	-548	0	548	-548	0	548	-548
Media	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 1a	0	618	-618	0	610	-610	0	800	-800	0	800	-800	0	801	-801	0	800	-800
1b Samen leven																		
Openbaar basisonderwijs	0	8	-8	0	7	-7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	0	36	-36	0	36	-36	0	42	-42	0	42	-42	0	42	-42	0	42	-42
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	0	46	-46	0	34	-34	0	28	-28	0	28	-28	0	28	-28	0	28	-28
Sportbeleid en activering	0	31	-31	0	27	-27	0	32	-32	0	32	-32	0	32	-32	0	32	-32
Sportaccommodaties	0	124	-124	0	124	-124	0	144	-144	0	144	-144	0	144	-144	0	144	-144
Media	0	0	0	0	0	0	0	11	-11	0	11	-11	0	11	-11	0	11	-11
Samenkracht en burgerparticipatie	0	113	-113	0	72	-72	0	123	-123	0	123	-123	0	123	-123	0	123	-123
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	1.190	-1.190	0	972	-972	0	1.368	-1.368	0	1.369	-1.369	0	1.370	-1.370	0	1.369	-1.369
Inkomensregelingen	0	337	-337	0	503	-503	0	16	-16	0	16	-16	0	16	-16	0	16	-16
WSW en beschut werk	0	61	-61	0	20	-20	0	6	-6	0	6	-6	0	6	-6	0	6	-6
Arbeidsparticipatie	0	89	-89	0	14	-14	0	6	-6	0	0	0	0	6	-6	0	6	-6
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	221	-221	0	204	-204	0	104	-104	0	104	-104	0	104	-104	0	104	-104
Volksgezondheid	0	37	-37	0	32	-32	0	46	-46	0	46	-46	0	46	-46	0	46	-46
Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	67	-67	0	67	-67	0	68	-68	0	67	-67
Begeleiding (WMO)	0	240	-240	0	172	-172	0	107	-107	0	107	-107	0	107	-107	0	107	-107

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Realisatie 2022			Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0	57	-57	0	72	-72	0	72	-72	0	72	-72	0	72	-72
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	44	-44	0	44	-44	0	44	-44	0	44	-44
Jeugdhulp begeleiding	0	388	-388	0	368	-368	0	30	-30	0	30	-30	0	30	-30	0	30	-30
Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0	0	0	0	30	-30	0	30	-30	0	30	-30	0	30	-30
Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0	0	0	0	0	30	-30	0	30	-30	0	30	-30	0	30	-30
Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0	30	-30	0	30	-30	0	30	-30	0	30	-30
Pleegzorg	0	0	0	0	0	0	0	28	-28	0	28	-28	0	28	-28	0	28	-28
Gezinsgericht	0	0	0	0	0	0	0	28	-28	0	28	-28	0	28	-28	0	28	-28
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0	28	-28	0	28	-28	0	28	-28	0	28	-28
Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0	0	0	29	-29	0	29	-29	0	29	-29	0	29	-29
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ- verblijf	0	0	0	0	0	0	0	28	-28	0	28	-28	0	28	-28	0	28	-28
Gesloten plaatsing	0	0	0	0	0	0	0	26	-26	0	26	-26	0	26	-26	0	26	-26
Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	3	-3	0	3	-3	0	3	-3	0	3	-3
Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0	10	-10	0	10	-10	0	10	-10	0	10	-10
Jeugdreclassering	0	183	-183	0	171	-171	0	9	-9	0	9	-9	0	9	-9	0	9	-9
Totaal 1b	0	3.102	-3.102	0	2.812	-2.812	0	2.524	-2.524	0	2.520	-2.520	0	2.528	-2.528	0	2.526	-2.526
1c Een veilige gemeente																		
Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	0	0	3	-3	0	3	-3	0	3	-3	0	3	-3
Openbare orde en veiligheid	0	408	-408	0	406	-406	0	410	-410	0	411	-411	0	411	-411	0	411	-411
Totaal 1c	0	408	-408	0	406	-406	0	413	-413	0	414	-414	0	414	-414	0	414	-414
2a Cultuur, recreatie en toerisme																		
Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	50	-50	0	43	-43	0	21	-21	0	21	-21	0	21	-21	0	21	-21
Musea	0	23	-23	0	20	-20	0	26	-26	0	26	-26	0	26	-26	0	26	-26

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Realisatie 2022			Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Cultureel erfgoed	0	40	-40	0	40	-40	0	29	-29	0	29	-29	0	29	-29	0	29	-29
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 2a	0	113	-113	0	103	-103	0	75	-75	0	75	-75	0	75	-75	0	75	-75
2b Economische vitaliteit																		
Economische ontwikkeling	0	57	-57	0	56	-56	0	57	-57	0	57	-57	0	57	-57	0	57	-57
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	90	-90	0	120	-120	0	116	-116	0	64	-64	0	2	-2	0	2	-2
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	22	-22	0	22	-22	0	26	-26	0	26	-26	0	26	-26	0	26	-26
Economische promotie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 2b	0	169	-169	0	198	-198	0	199	-199	0	147	-147	0	85	-85	0	85	-85
2c Een bereikbare gemeente																		
Verkeer en vervoer	0	0	0	0	0	0	0	4	-4	0	4	-4	0	4	-4	0	4	-4
Parkeren	0	25	-25	0	25	-25	0	35	-35	0	35	-35	0	35	-35	0	35	-35
Openbaar vervoer	0	16	-16	0	16	-16	0	42	-42	0	42	-42	0	42	-42	0	42	-42
Totaal 2c	0	41	-41	0	41	-41	0	81	-81	0	81	-81	0	81	-81	0	81	-81
3a Wonen en leefomgeving																		
Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0	33	-33	0	3	-3	0	3	-3	0	3	-3	0	3	-3
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Milieubeheer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ruimtelijke ordening	0	446	-446	0	442	-442	0	428	-428	0	428	-428	0	428	-428	0	428	-428
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	0	108	-108	0	155	-155	0	65	-65	0	101	-101	0	70	-70	0	70	-70
Wonen en bouwen	0	1.063	-1.063	0	1.079	-1.079	0	1.289	-1.289	0	1.365	-1.365	0	1.365	-1.365	0	1.365	-1.365
Totaal 3a	0	1.616	-1.616	0	1.709	-1.709	0	1.785	-1.785	0	1.897	-1.897	0	1.867	-1.867	0	1.866	-1.866
3b Duurzaamheid en milieu			0			0			0			0			0			0
Riolering	0	266	-266	0	265	-265	0	259	-259	0	259	-259	0	260	-260	0	259	-259

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Realisatie 2022			Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Afval	0	544	-544	0	909	-909	0	1.065	-1.065	0	1.066	-1.066	0	1.066	-1.066	0	1.066	-1.066
Milieubeheer	0	245	-245	0	287	-287	0	252	-252	0	252	-252	0	252	-252	0	252	-252
Totaal 3b	0	1.055	-1.055	0	1.460	-1.460	0	1.576	-1.576	0	1.577	-1.577	0	1.578	-1.578	0	1.577	-1.577
3c Beheer en onderhoud																		
Beheer overige gebouwen en gronden	0	290	-290	0	289	-289	0	214	-214	0	214	-214	0	214	-214	0	214	-214
Verkeer en vervoer	0	872	-872	0	890	-890	0	995	-995	0	995	-995	0	996	-996	0	995	-995
Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0	0	8	-8	0	8	-8	0	8	-8	0	8	-8
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	1.493	-1.493	0	1.540	-1.540	0	1.579	-1.579	0	1.580	-1.580	0	1.582	-1.582	0	1.580	-1.580
Begraafplaatsen en crematoria	0	179	-179	0	176	-176	0	181	-181	0	181	-181	0	181	-181	0	181	-181
Totaal 3c	0	2.833	-2.833	0	2.896	-2.896	0	2.976	-2.976	0	2.978	-2.978	0	2.981	-2.981	0	2.978	-2.978
4a Algemene dekkingsmiddelen																		
Treasury	0	13	-13	0	13	-13	0	5	-5	0	5	-5	0	5	-5	0	5	-5
OZB woningen	0	4	-4	0	4	-4	0	4	-4	0	4	-4	0	4	-4	0	4	-4
OZB niet-woningen	0	3	-3	0	3	-3	0	4	-4	0	4	-4	0	4	-4	0	4	-4
Parkeerbelasting	0	13	-13	0	13	-13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Belastingen overig	0	21	-21	0	21	-21	0	37	-37	0	37	-37	0	37	-37	0	37	-37
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Economische promotie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 4a	0	53	-53	0	53	-53	0	49	-49	0	49	-49	0	49	-49	0	49	-49
4b Overhead	0	8.273	-8.273	0	7.268	-7.268	0	7.312	-7.312	0	7.339	-7.339	0	7.432	-7.432	0	7.426	-7.426
4c Overig	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4d Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4e Vpb	0	23	-23	0	23	-23	0	27	-27	0	27	-27	0	27	-27	0	27	-27
Totaal 4	0	8.350	-8.350	0	7.345	-7.345	0	7.388	-7.388	0	7.416	-7.416	0	7.508	-7.508	0	7.502	-7.502

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Realisatie 2022			Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Totaal baten en lasten	0	18.304	-18.304	0	17.580	-17.580	0	17.817	-17.817	0	17.905	-17.905	0	17.919	-17.919	0	17.905	-17.905
Mutaties reserves																		
1a Inwoners en bestuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1b Samen leven	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2a Cultuur, recreatie en toerisme	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2b Economische vitaliteit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2c Een bereikbare gemeente	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3a Wonen en leefomgeving	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3b Duurzaamheid en milieu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3c Beheer en onderhoud	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4 Financieel gezonde gemeente	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	18.304	-18.304	0	17.580	-17.580	0	17.817	-17.817	0	17.905	-17.905	0	17.919	-17.919	0	17.905	-17.905

